PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XLI Nr. 9032 | Miercuri 19 ianuarie 1972 | 8 PAGINI — 40 BANI

ÎN ZIARUL DE AZI:

● ÎN ÎNTIMPINAREA CONGRESULUI ȚĂRĂNIMII COOPERATISTE: DEZBATERI, ACȚIUNI, PROGRAME PENTRU VALORIFICAREA POTENȚIALULUI AGRICULTURII ● ACORDUL GLOBAL: CRITERII DE APLICARE, METODE DE CALCUL, REZULTATE ● ȘCOALA DE ARTĂ — APROAPE DE VIAȚĂ ● CARNET PLASTIC ● CONCURSUL NAȚIONAL DE MUZICĂ UȘOARĂ „MAMAIA 1972" ● POEZIA-SPECTACOL ÎȘI CUCEREȘTE PUBLICUL ● FAPTUL DIVERS ● SPORT

ȘEDINȚA COMITETULUI EXECUTIV AL C. C. AL P. C. R.

În ziua de 18 ianuarie a avut loc ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Au participat, ca invitați, miniștri și alți conducători ai unor organe centrale.

Comitetul Executiv a analizat și aprobat studiul-cadru privind amenajarea în perspectivă a rîului Olt, lucrare economică complexă cu efecte favorabile în numeroase ramuri ale economiei naționale : energetică, hidroameliorații, asigurarea cu apă potabilă și industrială, navigație și piscicultură, protecția teritoriului împotriva viiturilor.

În continuare, Comitetul Executiv a examinat propunerile cu privire la unele lucrări de investiții prevăzute a fi puse în funcțiune în actualul cincinal și a soluționat probleme ale activității curente.

Să asigurăm adunărilor generale ale oamenilor muncii

Caracter de lucru, maximă eficiență în viața întreprinderilor!

În aceste zile încep să se desfășoare **adunările generale ale oamenilor muncii din unitățile socialiste de stat** — intreprinderile industriale, unitățile de construcții, transporturi și comerciale, în institutele de cercetări și proiectări — urmînd ca ulterior să aibă loc adunările generale din centralele industriale. În cadrul acestor adunări — formă permanentă de conducere — oamenii muncii vor analiza cu răspundere și exigență, în dubla lor calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și de producători, activitatea fiecărei unități și a organului de conducere colectivă consacrată înfăptuirii planului pe 1971, vor dezbate și adopta măsurile ce se impun pentru realizarea ritmică și depășirea sarcinilor de plan pe 1972, vor aproba angajamentele asumate în întrecerea socialistă și contractul colectiv de muncă. Pe ordinea de zi se află, de asemenea, alegerea reprezentanților oamenilor muncii pentru completarea comitetelor oamenilor muncii din întreprinderi și a consiliilor oamenilor muncii — la centralele unde acestea exercită atribuțiile comitetului oamenilor muncii.

După cum se știe, **incepînd cu acest an există creat un cadru legislativ precis pentru buna organizare și desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii.** Reflectînd procesul de adîncire a democratismului societății noastre, Legea cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat, adoptată în toamna trecută de Marea Adunare Națională, consfințește instituționalizarea adunărilor generale ale oamenilor muncii ca formă superioară de conducere colectivă, ca for prin care clasa muncitoare, masele de oameni ai muncii participă, în mod organizat la conducerea activității economico-sociale, la dezbaterea și soluționarea problemelor legate de îndeplinirea programelor de producție, exercită controlul asupra organelor de conducere. **Investită cu largi prerogative prin puterea legii, adunarea generală are un rol deosebit de important în viața economică și socială a unităților socialiste de stat ; ea reprezintă un mijloc eficient de dezvoltare a conștiinței socialiste a oamenilor muncii, de întărire a disciplinei și responsabilității lor sociale, de stimulare a inițiativei lor creatoare în buna gospodărire a avutului obștesc.**

Semnificația aparte a actualelor adunări generale este dată de faptul că ele au loc la puțin timp după încheierea primului an al actualului cincinal — an de avîntată construcție economică și socială care a ridicat patria noastră pe noi trepte de progres — și la începutul unui nou an care deschide orizonturi largi de muncă și creație întregului popor. Totodată — și aceasta este deosebit de important — **aceste adunări generale sînt primele care se desfășoară după Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1971, care a adoptat programul P.C.R. privind îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educației socialiste a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.** Punînd la baza dezbaterilor principiile acestui program, adunările generale vor trebui să constituie încă un prilej de intensificare a activității de educare a oamenilor muncii, în spiritul patriotismului socialist, de creștere a conștiinței socialiste, de sporire a vigilenței politice și a combativității revoluționare față de neajunsuri, de dezvoltare și întărire a atitudinii socialiste față de muncă și avutul obștesc. În egală măsură, **dezbaterile trebuie să reflecte modul în care sînt cunoscute și aplicate**

(Continuare în pag. a III-a)

ÎN PAGINA A II-A

În sprijinul celor care studiază în învățămîntul de partid

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Cînd lipsește inscripția „Made in..."

● Autoutilarea naște o fabrică ● 40 de operații — la sutimi de milimetru ● Există și o autodotare umană

În atelierele de producție ale Fabricii de ace de tricotat București, vizitatorul remarcă un amănunt : utilajele de aici, de la cele mai simple mecanisme pînă la liniile tehnologice automate, nu au nici o inscripție.

Poartă doar un număr de inventar. Atît. Oricît ai căuta, deasupra, împrejurul sau dedesubtul mașinilor nu vei găsi nici una din obișnuitele plăcuțe indicînd marca fabricii.

Aici, singurele lucruri cu inscripția „Made in..." sînt produsele : cele 800 de sortimente de ace de tricotat, șibere și platine (organe principale și secundare în producerea ochiurilor de tricot, fără de care industria tricotajelor este de neconceput). Explicația acestui anonimat al mașinilor este cît se poate de simplă : aproape toate utilajele de specialitate — mai precis 90 la sută din ele — sînt rezultatele **autoutilării.**

Autoutilarea tinde să se incetățenească în tot mai multe sectoare. Ea presupune „bătaie de cap", dar e și comodă, în sensul că îți confecționezi utilajul ca o haină „pe măsură", făcută la croitor, cunoscîndu-ți perfect nevoile. Este foarte mare și cîștigul uman, în sensul că acest „exercițiu" te îmbogățește cu un colectiv orientat spre creație, cu poftă de lucru. Pe lîngă economii — nu rareori valutare — se creează în fiecare unitate un climat propice noului, ideilor tehnice originale, crește gradul de participare a oamenilor la procesul de producție, plăcerea cu care lucrează ei și fără de care munca devine o îndatorire automată, bazată pe inerție. Proporția luată, tendința autoutilării amintește uneori de... biologie : o dată utilată, o întreprindere sau alta își poate reproduce, printr-un efort susținut, uneltele muncii.

— La noi autoutilarea a început prin... utilare, ne-a spus tov. Vladimir Soleanicov, directorul Fabricii de ace de tricotat București. În 1950, cînd a luat ființă fabrica, am încercat să colaborăm cu unele firme străine în vederea cumpărării utilajelor de care aveam nevoie ; unii s-au oferit să ne vîndă utilaje cu o vechime de numai 100 de ani — nu exagerez ! — alții ne-au refuzat. Așa am aflat că fabricarea acelor de tricotat — un articol care pare simplu — este obiectul unui secret industrial. Pare ciudat, dar pe piața mondială poți cumpăra aproape orice, numai mașini de produs ace de tricotat nu. A trebuit să ne utilăm singuri. Fabrica de ace de tricotat este, înainte de toate, propriul ei produs.

Privit de departe, „pe fereastră", acul e definit de unii ca fiind o bucată de metal cu o gaură la un capăt. Privit de aproape însă ...Notăm : Pentru ca sîrma sau banda de oțel (a căror grosime nu depășește 1,4—0,5

Titus ANDREI

(Continuare în pag. a IV-a)

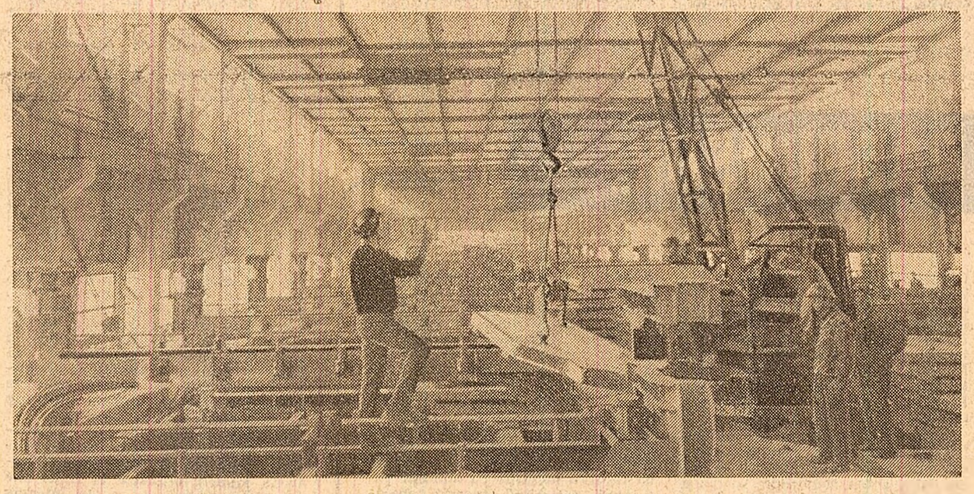

La Uzina de aluminiu din Slatina continuă seria succeselor înregistrate în anul trecut, cînd s-au obținut importante cantități de aluminiu peste plan. În răstimpul scurt care a trecut de la începutul acestui an și pînă acum, aici s-a obținut o producție suplimentară de peste 230 tone de aluminiu și aliaje din aluminiu.

— De altfel, în acest an, ne spune inginerul Alfred Catrai, director al Centralei industriale a aluminiului, care este, totodată, și directorul uzinei, prin intrarea în funcțiune a unei noi hale de electroliză, producția de aluminiu va spori cu 10 la sută față de realizările anului trecut. Totodată, vom fabrica noi produse, noi aliaje din aluminiu.

Aflăm cu această ocazie că peste 40 tone de aluminiu, cu denumirea LM-6 (aliaj între aluminiu și siliciu, care se bucură de aprecieri deosebite pentru calitate pe piața externă) au și fost expediate în Anglia. Acum este în curs de asimilare un nou produs — sîrma de aluminiu pentru conductori electrici. În acest an se vor mai crea și alte aliaje de aluminiu cu siliciu, crom, magneziu, mangan și titan necesare pentru turnarea unor piese în uzinele constructoare de mașini.

Emilian ROUĂ
corespondentul „Scînteii"

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe ambasadorul Marii Britanii

Marți, 18 ianuarie a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Denis Seward Laskey, în legătură cu plecarea sa definitivă din țara noastră.

La primire a luat parte Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe.

Cu acest prilej a avut loc o convorbire, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

PAGINA A VI-A

PROGNOZA: investigația viitorului — cerință la ordinea zilei

PAGINA A V-A

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

● BRUSCA ÎNTRERUPERE A UNIVERSURILOR PARALELE (O anchetă socială pe marginea unui caz aparte)

● DARUL SÎNGELUI ● OCAZIILE RATATE

UN PROCES IMPETUOS:

Afirmarea clasei muncitoare în țările Africii

● Acțiuni greviste de amploare ● Fenomenul dublei migrații ● Ce înseamnă un salariu de muncitor african...

Deși nu atît de frecvente ca în țările capitaliste dezvoltate, grevele și alte mișcări revendicative ale muncitorilor din țările africane nu mai pot fi considerate un fenomen social rar întîlnit. Astfel, în ultimul timp pe continent au avut loc puternice încleștări de clasă în Rhodesia, Namibia, Mauritania.

Lupte muncitorești însoțite de puternice ciocniri între mineri și poliție, au avut loc zilele trecute în Rhodesia. O altă grevă importantă, remarcabilă mai ales prin durata sa de peste două luni — una din cele mai lungi semnalate pe teritoriul african — a făcut să înceteze activitatea societății de mine de fier din Mauritania, aflate în stăpînirea unor monopoluri occidentale. Greva a încetat numai după ce societatea a satisfăcut cererile muncitorilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă, de trai și de asistență socială.

Începută concomitent în capitala Namibiei, Windhoec, și la Walvis Bey — principalul port al țării, greva a 13 000 de muncitori s-a extins în întreaga țară, inclusiv în batustane (rezervațiile speciale, create de puterea opresoare, Republica Sud-Africană).

Am citat cîteva exemple actuale. Trebuie spus însă că în ultimii ani puternice greve au avut loc și în Africa de Sud, Nigeria, Ghana, Senegal, Zambia, Republica Zair, Sudan, Volta Superioară, Dahomey etc., — toate demonstrînd afirmarea conștiinței de clasă, voința și combativitatea tinerei clase muncitoare africane.

Dezvoltarea proletariatului în Africa este de dată relativ recentă. Exploatarea marilor resurse de materii prime ale continentului — deschiderea de mine, crearea de plantații moderne, construcția de căi de comunicație — a determinat abolirea vechiului sistem al muncii forțate, menținut pînă în preajma primului război mondial și introducerea muncii salariate. Dar creșterea clasei muncitoare nu a avut loc într-un ritm prea susținut, în perioada dintre cele două războaie, din motive evidente. Dominația colonială în Africa a urmărit frînarea dezvoltării forțelor de producție, împiedicarea creării unei industrii viabile, pentru că, în concepția metropolelor, continentul trebuia să rămînă doar o sursă de materii prime și o piață de desfacere pentru monopolurile vest-europene. Drept consecință, a avut loc și o frînare a dezvoltării sociale — colonialiștii făcînd totul pentru menținerea unor forme ancestrale de organizare socială.

În aceste condiții, singurele concentrări de muncitori s-au produs doar în mine, pe plantații și în puținele întreprinderi mari, create de colonialiști în cîteva teritorii. În prezent, trei pătrimi din producția industrială a Africii și 90 la sută din producția de energie electrică a continentului se află concentrate în șase țări relativ mai dezvoltate, în primul rînd Africa de Sud și Republica Arabă Egipt.

O altă consecință a modului stihinic în care s-a desfășurat dezvoltarea industrială este menținerea muncitorilor la un nivel scăzut, atît de cultură, cît și de calificare profesională. Slaba dezvoltare a unor ramuri industriale — metalurgia, producția mijloacelor de producție — care cer o înaltă calificare, a făcut ca muncitorii africani să nu fie încurajați să frecventeze școli. Sînt

Augustin BUMBAC

(Continuare în pag. a VII-a)

ÎN 1971: PENTRU PROTECȚIA MUNCII APROAPE DOUĂ MILIARDE LEI!

Anul 1971 a însemnat un an de eforturi importante făcute de statul nostru în sectorul protecției muncii.

Statul a alocat pentru protecția muncii o sumă impresionantă: 1,7 miliarde lei ! Efortul acesta este ilustrat de creșterea absolută a cheltuielilor pentru un muncitor, care au fost în 1971 în jur de 440 lei (față de 308 în 1965). Din suma amintită, în primele nouă luni ale anului trecut s-au cheltuit 272 milioane lei pentru mijloacele de tehnica securității, 114 milioane pentru instalații de ventilație, 210 milioane pentru înfăptuirea unor măsuri și procurarea unor materiale igienico-sanitare, 369 milioane — echipament de protecție, 154 milioane — echipament de lucru etc. Pentru reducerea noxelor la locul de muncă au fost puse în funcțiune unele instalații, care au îmbunătățit considerabil condițiile de lucru la fabricile de aglomerare de la combinatele siderurgice Hunedoara și Reșița. Uzinele metalurgice Iași, uzina „Vulcan" București, Uzina mecanică Timișoara, în secții ale uzinelor textile „Dacia"-București, „Teba"-Arad, Fabrica de stofe-Brașov etc. Pe ansamblul economiei se constată o tendință favorabilă de cheltuire mai eficientă a fondurilor, cheltuielile pentru tehnica securității și ventilație crescînd mai rapid — în comparație cu anii anteriori — ceea ce contribuie la îmbunătățirea radicală a condițiilor de muncă.

A crescut preocuparea muncitorilor și inginerilor pentru realizarea de instalații și dispozitive de protecție. Astfel, în cursul anului trecut Inspecția de Stat pentru Protecția Muncii a avizat favorabil aplicarea la diferite locuri de muncă a peste 120 de propuneri de noi dispozitive de protecția muncii, dintre care unele sînt invenții sau inovații. De asemenea, 50 de dispozitive realizate de către diferite întreprinderi sau de către Institutul de cercetări pentru protecția muncii, prezentînd un interes larg, au fost avizate pentru generalizare în întreaga economie națională. Printre acestea se numără dispozitivul de avertizare acustică la mersul înapoi al autobasculantelor în șantiere (realizat de un colectiv al Trustului de construcții și montaje miniere din cadrul Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei), dispozitivul de protecție pentru ferăstraie circulare de retezat cherestea (realizat de I.C.S.P.M.), dispozitivul pentru oprirea transportoarelor de tip antigrizutos (realizat de ICEMIN) și altele.

Fără îndoială, toate aceste măsuri și-au găsit reflectarea în scăderea indicelui de frecvență a accidentelor de muncă cu 10 la sută, țara noastră situîndu-se printre țările cu indicii cei mai scăzuți pe plan mondial. În comparație cu anul precedent, numărul accidentelor cu gravitate deosebită a scăzut cu peste 10 la sută. A scăzut și numărul accidentelor ușoare ca și al îmbolnăvirilor profesionale.

● Indicele de frecvență a accidentelor de muncă a scăzut cu 10 la sută : printre cei mai mici pe plan mondial ● Abateri de la lege nesancționate în mod corespunzător

Cu toate acestea trebuie să considerăm că rezultatele obținute nu sînt încă pe măsura eforturilor făcute de statul nostru în acest domeniu. Astfel, asimilarea dispozitivelor existente se face uneori cu mare întîrziere. Iată un exemplu edificator. De peste 2 ani s-a realizat și aprobat, în vederea generalizării, un dispozitiv care semnalează intrarea brațului macaralei în zona de influență a liniei electrice aeriene. Uzina de utilaj petrolier Tîrgoviște, care produce automacaralele, amînă în mod nejustificat asimilarea și fabricarea acestui dispozitiv, iar în acest timp se produc accidente grave prin electrocutare.

De asemenea, dispoziții legale în vigoare, indicații ale propriilor foruri tutelare sînt încă grav încălcate. Astfel, la Întreprinderea de construcții și montaje siderurgice Galați, ordinul ministrului pentru aplicarea programului de măsuri n-a fost executat, el fiind lăsat în „grija" compartimentului ajutător de protecție a muncii. Asemenea situații s-au mai constatat și la Centrala siderurgică Galați, uzina de utilaj chimic „Grivița roșie". Regionala de căi ferate Timișoara, C.E.I.L. Rîmnicu-Vîlcea, Filatura română de bumbac București, întreprinderi ale Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, autobaze ale Ministerului Transporturilor. O situație nesatisfăcătoare se constată în numeroase unități ale industriei locale și cooperației meșteșugărești.

Preocuparea insuficientă, pe care o constatăm în unele unități industriale, pentru înlăturarea noxelor, pentru tehnica securității și dotarea cu

Ing. Marian ANGELESCU
adjunct al ministrului muncii
șeful Inspecției de Stat
pentru protecția muncii

(Continuare în pag. a II-a)

Excelenței Sale Domnului **NICOLAE CEAUȘESCU**
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Guvernul și poporul Uniunii Birmane mi se alătură în a exprima sincere mulțumiri Excelenței Voastre pentru mesajul călduros de felicitări transmis cu ocazia celei de-a 24-a aniversări a independenței Birmaniei.

NE WIN
Președintele Consiliului Revoluționar al Uniunii Birmane

Excelenței Sale Dr. **AZIZ SEDKI**
Prim-ministru al Republicii Arabe Egipt

Cu ocazia numirii excelenței Voastre în înalta funcție de prim-ministru al Republicii Arabe Egipt, în numele guvernului român și al meu personal, vă adresez calde felicitări și cele mai bune urări de succes în activitatea dumneavoastră pentru propășirea Republicii Arabe Egipt, progresul și bunăstarea poporului egiptean prieten.

Sînt încredințat că relațiile de prietenie și colaborare fructuoasă statornicite între Republica Socialistă România și Republica Arabă Egipt se vor dezvolta, și în viitor, în interesul popoarelor noastre, al păcii și înțelegerii internaționale.

ION GHEORGHE MAURER
Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

În sprijinul celor care studiază în învățământul de partid

Ce rol îndeplinesc stimulii morali în dezvoltarea noastră socială?

În scrisoarea trimisă redacției, tovarășul IOAN FRINCU, lăcătuș la Direcția județeană de poștă și telecomunicații Alba, solicită un răspuns în legătură cu rolul stimulilor morali în socialism.

Înainte de a intra în fondul problemei se cuvine precizat ce se înțelege prin stimuli morali. Încercînd o succintă definiție, am putea spune că **stimulii morali reprezintă acei factori de natură să declanșeze imbolduri, încurajări, să-i însuflețească pe oameni și pe această cale să le sporească interesul pentru activitatea pe care o desfășoară.**

Pentru a pătrunde mai adînc sensul noțiunii de stimuli morali, socotim că trebuie să o raportăm la ceea ce înseamnă **un sistem de cointeresare** (între cei doi termeni — stimulare și cointeresare — deosebirea ni se pare doar de ordin semantic, ambii reflectînd același conținut), la polivalența elementelor lui componente.

Între aceste elemente se disting, în primul rînd, **interesele economice, de ordin material,** care determină acțiunile oamenilor, întreprinderilor, organizațiilor economice și statului în procesul producției, circulației, acumulării și consumului. Stimularea (cointeresarea) materială are în vedere tocmai aceste interese. Însuși principiul fundamental al repartiției în socialism este profund stimulator și totodată profund etic. Potrivit acestui principiu există o cointeresare fundamentală, de bază, care se realizează în societatea socialistă prin retribuirea oamenilor în raport cu cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii prestate. O asemenea cointeresare reprezintă, în condițiile socialismului, o necesitate obiectivă, întrucît în acest stadiu forțele de producție nu au atins acel grad înalt de dezvoltare, care să facă posibilă repartiția după nevoi: pe de altă parte, mai există deosebiri esențiale între munca fizică și munca intelectuală, între munca calificată și munca necalificată, iar conștiința oamenilor nu a atins nivelul conștiinței comuniste și, prin urmare, munca nu a devenit încă o necesitate vitală a oamenilor. Retribuirea oamenilor potrivit rezultatelor muncii lor este modalitatea sigură de a-i stimula în creșterea și perfecționarea producției. Cine muncește mai mult și mai bine este îndreptățit să primească mai mult din partea societății.

Subliniind însemnătatea cointeresării materiale, nu trebuie însă să pierdem din vedere **stimulii morali, componentă intrinsecă a sistemului social de cointeresare.** Este adevărat că despre aceștia s-a vorbit uneori mai puțin, ca urmare a unei anumite tendințe simplificatoare — de a **limita** sfera cointeresării la stimulii materiali, subapreciindu-se rolul conștiinței oamenilor în realizarea sarcinilor economice. Or, o asemenea mentalitate nu ține seama de specificul societății socialiste, de situația radical schimbată pe care o au aici oamenii muncii față de capitalism. Este știut că în timp ce în capitalism, muncitorul neavînd alt bun decît forța sa de muncă, este nevoit să și-o vîndă capitalistului pentru a nu muri de foame, cu alte cuvinte el participă la activitatea productivă sub imperiul constrîngerii economice — în societatea socialistă clasa muncitoare este **nu numai producătoare, ci și proprietară a mijloacelor de producție, și ca atare muncește nu sub imperiul unei constrîngeri exterioare, ci din convingerea că muncește pentru sine, că numai în felul acesta își poate făuri propria bunăstare, poate asigura progresul general.**

Noua calitate a celor ce muncesc, ca deținători ai întregii puteri și stăpîni ai destinelor lor, convingerea lor că dezvoltarea economiei naționale întărește cuceririle revoluționare socialiste, că aceasta și numai aceasta asigură premisele creșterii propriului nivel de trai, conștiința unității indisolubile a intereselor particulare, individuale, cu interesele generale, acționează ca un puternic stimulent moral, sînt în măsură să declanșeze un autentic entuziasm în muncă, dorința de a lucra cît mai mult, chiar peste program și chiar fără o remunerare suplimentară. Este fenomenul pe care Lenin l-a relevat în celebra sa lucrare „Marea inițiativă", calificîndu-l ca **„un eroism măreț"**, ca **„un început de fapt al comunismului". „Comunismul** — scria el — **începe acolo unde** *muncitorii de rînd,* **biruind greutățile muncii, manifestă o grijă neprecupețită pentru ridicarea productivității muncii, pentru păstrarea** *fiecărui pud de grîu, de cărbune, de fier* **sau de alte produse, care nu le revin lor personal și nici ființelor ce le sînt „apropiate", ci unor ființe „îndepărtate", adică întregii societăți...**" (Opere complete, vol. 39, pag. 22—23, Editura politică, 1966).

Este adevărat că Lenin a atras atenția că edificarea societății socialiste poate avea loc **„nu direct bizuindu-se pe entuziasm, ci cu ajutorul entuziasmului generat de marea revoluție, pornind de la interesul personal, de la cointeresarea personală...**" (Opere complete, vol. 44, pag. 152, Editura Politică, 1967). Din accentul pus pe cointeresarea personală, materială, nu decurge însă nicidecum în mod necesar o subapreciere a stimulilor morali.

Problema ne apare și mai clar dacă ne gîndim că — deși determinată, condiționată de existența socială — conștiința exercită acțiunea ei proprie asupra acesteia. Cu atît mai mult în societatea socialistă, care se construiește în mod conștient, conștiința nu este sortită la o inevitabilă rămînere în urmă față de existența socială, ci poate să se ridice la nivelul ei și să-i accelereze dezvoltarea, ca o puternică forță motrice a progresului. În aceste condiții, crește în mod firesc și rolul stimulilor morali, care se adresează conștiinței. Între stimulii morali și nivelul conștiinței există astfel o relație directă : cu cît conștiința socialistă este mai înaltă, cu atît ea constituie un teren mai receptiv pentru stimulii morali ; la rîndul ei, conștiința socială înaintată, înțelegerea îndatoririlor și responsabilităților fiecăruia față de mersul societății socialiste constituie tocmai motorul acestor stimuli.

În concluzie, am putea aprecia că **societatea socialistă nu numai că generează prin însăși natura ei stimuli morali de o forță fără precedent, dar îi ridică la rolul unui factor deosebit de important al creșterii producției, al unei autentice pirghii a progresului rapid, neîntrerupt, al societății.**

Problema care se pune în socialism în ce privește utilizarea sistemului de cointeresare este aceea de a asigura **un raport cît mai judicios între stimulii materiali și morali, de a nu subaprecia nici unul din aceștia,** în așa fel încît acțiunea lor conjugată să ducă la întărirea disciplinei în muncă, la formarea și consolidarea unei atitudini înaintate față de avutul obștesc, la fructificarea pe multiple planuri, inclusiv cel educativ, a avantajelor de care dispune societatea noastră. Întregul sistem de cointeresare are menirea de a promova valorile autentice, de a-l situa pe om în contextul social la adevăratele lui dimensiuni, în funcție de contribuția adusă la dezvoltarea social-economică a țării.

Îmbinarea cointeresării materiale cu stimulii morali se află permanent în atenția partidului și statului nostru. Referindu-ne aici numai la stimulii morali, problemă care formează subiectul rîndurilor de față, amintim că acțiunea lor în societatea noastră este atestată convingător de vigoarea cu care se desfășoară **întrecerea socialistă.** Faptul că colectivele de oameni ai muncii se întrec în a găsi cît mai multe rezerve interne și a le pune în folosul progresului nostru pe toate planurile, exprimă în mod viu spiritul de emulație care animă clasa noastră muncitoare, entuziasmul cu care ea înfăptuiește politica partidului, reflectă **mediul ambiant general, determinat de faptul că trăim într-o societate în care munca constituie o chestiune de onoare, în care contribuția la dezvoltarea țării este apreciată de întreaga societate.**

Evident, cointeresarea morală include o serie de recompense morale care au fost clar reglementate în țara noastră prin diferite hotărîri de partid, legi sau acte normative. Amintim doar cîteva — acordarea titlului de fruntaș în producție, a steagului de unitate fruntașă, acordarea de ordine, medalii, a insignei de fruntaș, decernarea titlului de „Erou al muncii socialiste", citări, popularizarea sub diferite forme a exemplului personal.

Stimulentele morale, ca de altfel și cele materiale, trebuie astfel cultivate încît, în fiecare loc de muncă, ele să aibă o puternică rezonanță în rîndul colectivului. Pe acest tărîm se întîlnesc măsurile de perfecționare a formelor de organizare și conducere a societății cu vasta activitate politică și educativă pe care partidul nostru o desfășoară în direcția dezvoltării conștiinței înaintate în rîndurile celor ce muncesc. Programul de educație socialistă a maselor adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie anul trecut constituie și în această privință un instrument deosebit de eficient. Pentru că, cu cît va fi mai înaltă conștiința fiecăruia dintre noi, cu atît mai adînc vor fi înțelese de fiecare din noi problemele vieții noastre și, ca atare, cu atît mai mare va fi și efortul de valorificare a izvorului de energie a întregului popor, cu atît mai bine vor fi îndeplinite comandamentele majore ale construcției socialiste.

Conf. univ.
dr. Gheorghe TOMESCU

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Ce înseamnă valorificarea moștenirii culturale?

În rîndurile ce urmează răspundem la întrebarea adresată redacției de tovarășul ION ILIE, *economist la Întreprinderea de industrie locală din Caransebeș : Ce înseamnă valorificarea moștenirii culturale?*

Marxism-leninismul s-a constituit și s-a dezvoltat ca o concepție unitară și multilaterală asupra lumii, ca un șir coerent de răspunsuri la întrebările pe care omenirea și le-a formulat în legătură cu cele mai diverse manifestări ale existenței sale. Printre aceste răspunsuri, consecvent științifice sub raport teoretic și de o mare eficiență din punct de vedere practic, se înscriu și cele referitoare la actul cultural și la valorificarea lui.

Filozofia și estetica marxistă concep cultura și arta în lumina unei împletiri dialectice între factorii de discontinuitate și de continuitate. Fiecare popor își îmbogățește continuu tezaurul cultural cu noi și noi realizări, care fiecare poartă pecetea particulară a condițiilor nașterii sale, dar se și integrează în mersul ascendent al respectivei comunități și al întregii omeniri. Prezentul își cunoaște și își recunoaște antecedentele, desăvîrșindu-se prin asimilarea lucidă și selectivă a valorilor trecutului. El preia aceste valori acumulate de-a lungul secolelor, dar le valorifică anume pentru sine, pentru nevoile propășirii sale. El împletește organic obiectivitatea aprecierii trecutului cu funcționalitatea contemporană a acestei acțiuni.

Marx, Engels, Lenin au dezvăluit cu clarviziune principiile unei atari valorificări științifice și eficiente a culturii și artei, întreprinsă în lumina ideologiei clasei muncitoare și în perspectiva societății comuniste. El au subliniat necesitatea de a însuși activ **„tot ce a fost mai de preț în dezvoltarea de mai bine de două mii de ani a gîndirii și culturii umane" și de a respinge cu hotărîre tot ce a stat în calea acestei dezvoltări.** Ei au cerut în consecință ca **înlăuntrul** tradițiilor culturale, îndeosebi al celor generate de societatea capitalistă, să se opereze **delimitările de rigoare,** să se ia act de antinomiile proprii societății împărțite în clase antagonice, de dubla ei continuitate — progresistă și reacționară. Ei s-au ridicat **atît împotriva atitudinii nihiliste,** proletcultiste de respingere sectară a valorilor proprii culturilor naționale, cît și **împotriva atitudinii liberaliste,** de preluare necritică a produselor contradictorii sau lipsite de valoare din cadrul fiecăreia dintre aceste orînduiri.

Principiile marxist-leniniste cu privire la valorificarea moștenirii culturale, la înalta menire a literaturii și artei în viața spirituală a poporului călăuzesc statornic activitatea Partidului Comunist Român. Trecînd în revistă ceea ce s-a înfăptuit pe acest tărîm, nu se poate ignora că alături de rezultatele de seamă obținute s-au manifestat și unele lipsuri, erori. Este meritul partidului că, analizînd activitatea desfășurată și trăgînd învățămintele necesare, i-a înarmat pe toți cei ce lucrează în acest domeniu cu o concepție clară asupra principiilor și criteriilor valorificării moștenirii culturale, acestea găsindu-și o amplă aplicare în perioada istorică marcată de congresele al IX-lea și al X-lea ale partidului. Cu deosebită claritate au fost reafirmate aceste principii de către secretarul general al partidului nostru în propunerile de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, în expunerea la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și în expunerea la plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1971, expuneri adoptată în unanimitate ca document programatic al partidului.

Este cunoscut că culturile diferitelor epoci nu au fost și nu sînt omogene. Fiecare moment istoric premergător a fost marcat de acumularea unor valori certe, înnoitoare, alături de care s-au manifestat însă și tendințe retrograde. Tendințele progresiste și cele conservatoare pot exista nu numai în cadrul aceleiași culturi, dar chiar și în aceeași creație sau în aceeași operă individuală : asemenea situații contradictorii ne obligă la **disocieri** pe cît de subtile, pe atît de hotărîte. Se poate întîmpla ca în activitatea unui om de cultură din trecut anumite virtuți estetice să se fi împletit cu o seamă de servituți ideologice sau poziții politice cu caracter reacționar ; recunoașterea și relevarea necesară a tuturor biruințelor artistice nu vor putea, de aceea, niciodată constitui o scuză pentru eventuala trecere sub tăcere a unor eșecuri politice sau filozofice. **Socialismului,** ca chintesență a cunoașterii, ca încununare a gîndirii celei mai înaintate, **îi revine în mod firesc îndatorirea de a acumula și sintetiza tot ce a creat original și durabil mintea omului, și totodată de a respinge tot ce a fost înapoiat în fiecare etapă a istoriei ;** el își însușește tradițiile culturale umaniste și democratice, ideile progresiste ,materialiste, dar se împotrivește cu intransigență partinică oricărei idei cu caracter reacționar, oricăror manifestări de iraționalism și idealism, ceață mistică sau atitudine retrogradă.

Dînd o înaltă apreciere contribuției înaintașilor la dezvoltarea culturii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu a lansat o chemare vibrantă către criticii literari și de artă, care **„trebuie să acționeze întotdeauna în spiritul principiilor marxist-leniniste, să fie nepărtinitori și obiectivi, să contribuie prin tot ceea ce scriu la ridicarea artei noastre la un nivel tot mai înalt. Ei trebuie să militeze pentru o artă realistă și profund umanistă."**

Aceste indicații stau la temelia întregii activități cultural-educative din țara noastră, inclusiv la temelia valorificării comorilor artistice ale trecutului, înfăptuită în vederea plămădirii personalității multilateral dezvoltate a constructorului societății socialiste. Între stima noastră pentru înaintași și propriile noastre sarcini formative și transformatoare nu există și nu poate exista vreo rupturâ. Noi nu ne clădim orînduirea pe un loc gol, ci în prelungirea celor mai bune tradiții ale noastre, față de care nu adoptăm însă o atitudine idilic-„paseistă", ci pe care le implicăm înfăptuirilor contemporane și le promovăm anume pentru contemporaneitate. Noi nu concepem de aceea nici un fel de ocolire a problemelor actuale majore, inclusiv prin cufundarea într-un trecut îndepărtat și idealizat. Orice fel de apologie ieratică a unor stări de lucruri de mult apuse și adeseori profund contradictorii ne este străină. Aceasta, pentru că viziunea marxist-leninistă despre lume este dominată de un istorism consecvent în toate demersurile ei, deci și în explicitarea ascensiunii complexe a culturii vreme de multe secole. **Cultura și arta au fost întotdeauna angrenate în ansambluri economice, politice și ideologice variate, ele se cuvin descifrate de aceea în cadrul și pe baza acestor procese, fără denigrări sau înfrumusețări — în cele din urmă deopotrivă de neadevărate și de inoperante.**

Comuniștii sînt însuflețiți de cea mai vie și mai autentică mîndrie națională, dar numai față de **valorile progresiste** ale culturii poporului căruia îi aparțin. Pentru ei se împletesc dialectic și se definesc reciproc atît punctele de vedere național și internațional — în hotărîrea lor de a-și intensifica aportul propriu la schimbul mondial de valori cultural-artistice, cît și punctele de vedere național și social — în activitatea lor de asimilare creatoare a culturii din trecut.

Sentimentul firesc și nobil al mîndriei naționale, întemeiat pe încrederea în creativitatea inepuizabilă a poporului, se opune cu intransigență revoluționară ploconirii cosmopolite față de tot ce vine de peste hotare, ca și oricărei îngustimi naționaliste sau oricărui exclusivism șovinist. Tocmai în acest sens sublinia secretarul general al partidului că, **relevînd ceea ce este prețios în literatura trecutului, nu trebuie să trecem cu vederea lucrările cu tendințe retrograde, reflectînd concepții contrare intereselor progresului patriei noastre, intereselor celor ce muncesc.**

Sub îndrumarea partidului s-au obținut în ultimii ani deosebit de grăitoare realizări în valorificarea tezaurului cultural al patriei. Au fost explorate și propagate variatele comori folclorice din România. S-au publicat numeroase ediții ale clasicilor literaturii, au fost organizate expoziții și tipărite albume din operele artiștilor plastici de seamă, s-au popularizat creațiile muzicale de felurite genuri ale compozitorilor noștri. Prin aceste eforturi, corifeii literaturii și artei noastre au redevenit și continuă să redevină mereu „contemporanii noștri". Au fost extinse acțiunile de valorificare asupra publicisticii, criticii literar-artistice și esteticii din secolul trecut, de la începutul acestui veac și pînă cele două războaie mondiale. Toate aceste acțiuni au îmbrățișat deopotrivă cultura poporului român și a naționalităților conlocuitoare. Totodată au fost supuse unor comentarii minuțioase diverse personalități, curente de idei sau orientări culturale, partidul îndemnînd stăruitor ca în această acțiune de valorificare să nu se piardă nici o nestemată reală a trecutului. Putem afirma că niciodată înainte nu s-a înregistrat un număr atît de impresionant de studii, monografii și lucrări sintetice asupra trecutului literar și artistic din România, ca în ultimii ani. Acestui spor cantitativ îi corespunde și o maturizare calitativă. El obligă implicit la o atitudine de maximă responsabilitate din partea criticilor, istoricilor și teoreticienilor fenomenului de cultură. Nici un creator demn de acest nume nu are nevoie de comentatori care-și ascund incapacitatea analitică în spatele unor exclamații și epitete. Exegeza serioasă presupune conjugarea stimei cu spiritul critic. **Dialogul între epoci înseamnă confruntare vie și uneori infruntare ascuțită între opinii, exprimarea clară a propriilor puncte de vedere.** Este tocmai ceea ce cere partidul nostru, prin chemarea adresată oamenilor de cultură și artă, ca întreaga lor activitate nobilă, însuflețită de concepția revoluționară a clasei muncitoare, să servească unui singur scop : educației socialiste, comuniste.

Prof. univ. dr. Ion IANOȘI

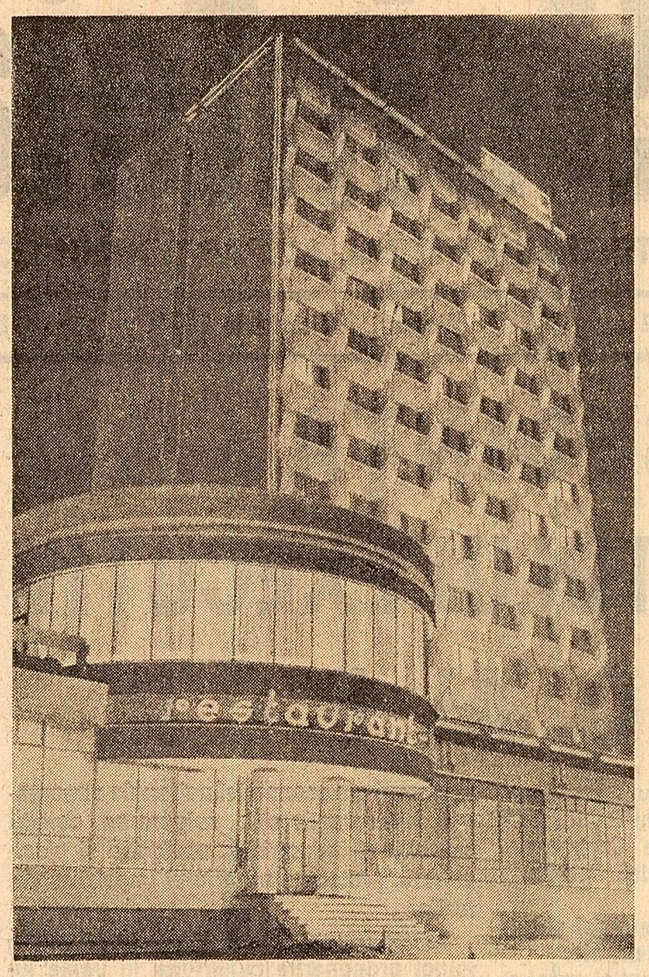

Hotelul „Traian" din Brăila Foto : Gh. Vințilă

Protecția muncii

(Urmare din pag. I)

dispozitive aduce după sine un întreg cortegiu de neajunsuri : în primul rînd accidente, uneori grave, îmbolnăviri profesionale și, totodată, cheltuieli neeconomicoase importante din bugetul statului pentru acordarea diferitelor sporuri, programe reduse de muncă, concedii suplimentare. Adeseori, unele conducători de întreprinderi merg pe linia greșită de a rezolva problemele prin acordarea de asemenea avantaje momentane, în loc să ia măsuri care să ducă la eliminarea cauzelor de accidentare și îmbolnăvire profesionale. Nu în rare cazuri se constată cheltuirea de sume importante pentru investiții de protecția muncii fără eficacitatea corespunzătoare. Astfel, la Uzina de autocamioane Brașov, la uzinele „Electroputere", Uzina de vagoane Arad s-au construit instalații de ventilație care nu funcționează sau au un randament scăzut. Lipsa de îndrumare și control din partea organelor competente a condus și la cheltuirea din fondurile destinate protecției muncii a unor sume pentru lucrări care n-au legătură cu aceasta : nivelări de pardoseli, băi, vestiare, cantine, amenajări de dormitoare, drumuri de acces etc. (Combinatul chimic Tîrnăveni, Uzinele chimice române București, Combinatul siderurgic Galați, Regionala C.F.R.-București etc.). Iată, de ce considerăm că este obligatoriu ca în întreprinderi să se impună o mai judicioasă cheltuire a fondurilor de protecția muncii, **pe bază de analiză temeinică și planificare, în funcție de nevoile concrete și nu de aprecieri globale raportate la cheltuielile anului precedent.**

Se pune întrebarea : de ce tolerează ministerele, alte organe centrale, Inspecția de Stat pentru Protecția Muncii, organele ei teritoriale diferitele abateri, de ce nu intervin mai energic?

Fără îndoială că deficiențele care mai există nu sînt străine de conținutul activității organelor de control în domeniul protecției muncii. Lipsa de fermitate a unor inspectori față de cei care încalcă prevederile legislației de protecția muncii contribuie în mare măsură la această situație. Se adaugă la aceasta și faptul că nu se folosește în suficientă măsură sprijinul pe care îl pot acorda activității de control inspectorii obștești de protecția muncii din cadrul grupelor sindicale. Este vorba de un larg activ obștesc prea des încă neglijat și subestimat.

Dincolo de lipsurile proprii, privind urmărirea insuficientă a respectării și aplicării legislației în vigoare, trebuie totuși să arăt că prin natura lor și prin capacitatea de cuprindere, organele de control nu pot asigura o supraveghere permanentă la fiecare loc de muncă. Un asemenea control de detaliu revine, prin lege, celor care conduc direct procesele de muncă. De aceea consider că problema ridicării gradului de răspundere al conducătorilor care au obligații legale în domeniul protecției muncii capătă în viitor un caracter primordial.

Analiza activității de protecția muncii efectuată în cursul anului trecut de Consiliul de Miniștri și de Comitetul Executiv al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, ca și programul de măsuri adoptat, au dat un nou impuls activității din întreprinderi pentru înlăturarea deficiențelor care mai există în acest domeniu. Programul prevede stabilirea de responsabilități nominale și termene de realizare a măsurilor ce se impun, pe departamente și unități de producție. De asemenea, el obligă conducerile întreprinderilor ca la analiza planului de producție să examineze în mod obligatoriu și felul în care se realizează sarcinile de protecția muncii și să stabilească modalități concrete, operative de înlăturare a deficiențelor constatate. O serie de indicații din program se referă la necesitatea ca uzinele și instalațiile să aibă asigurate cerințele normelor de protecția muncii, încă din faza de proiectare. Traducerea în viață a programului care a început în ultimele luni ale anului trecut urmează să contribuie la înlăturarea definitivă a unor cauze de accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale într-un viitor apropiat. În conformitate cu acest program s-a intensificat controlul Inspecției de Stat pentru protecția muncii, al organelor sale teritoriale, acesta devenind mai calificat, concret și exigent. O exemplificare. Datorită faptului că în unele secții sau ateliere, nivelul noxelor depășește limitele admise, multor unități nu li se acordase autorizația sanitară prevăzută de lege. Pentru lichidarea acestei situații, prin programul menționat s-a stabilit ca unitățile în cauză, cu sprijinul organelor tutelare, să prevadă măsurile necesare în vederea asigurării, într-un termen cît mai scurt, a condițiilor de obținere a autorizației respective. Un control efectuat a scos în evidență faptul că cea mai mare parte dintre întreprinderi (din 200 controlate) au stabilit măsuri concrete pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă ; mai mult — în peste 50 de unități din municipiul București și județele Galați, Olt, Dolj etc. — s-au asigurat într-un termen scurt condițiile cerute de actele normative în vigoare, ele primind autorizația sanitară. Se dovedește astfel, în practică, că deseori, cu insistență și exigență din partea organelor de control și cu efortul corespunzător al celor care trebuie să execute lucrările, deficiențe care se mențineau de multă vreme pot fi înlăturate operativ. S-a constatat însă că multe întreprinderi n-au întreprins nimic în acest sens.

Axîndu-și activitatea pe urmărirea traducerii în viață a programului de măsuri stabilit de Consiliul de Miniștri și Comitetul Executiv al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, Inspecția de Stat pentru Protecția Muncii își va întări activitatea de control preventiv asupra modului în care se realizează noile obiective industriale, pentru ca o dată intrate în funcțiune ele să corespundă tuturor cerințelor, va acorda o atenție sporită temelor de cercetare în institutele departamentale în scopul soluționării problemelor tehnice de protecția muncii. De o atenție deosebită va trebui să se bucure îmbunătățirea calitativă și diversificarea sortimentală a echipamentului de protecție și de lucru. În acest sens, organele centrale producătoare de echipament au elaborat, ca urmare a dispoziției Consiliului de Miniștri, planuri concrete de măsuri în acest domeniu. De asemenea, inspecția se va preocupa de ridicarea exigenței în activitatea de control a corpului de inspecție și de creșterea nivelului de pregătire și competență a compartimentelor de protecția muncii din întreprinderi. Toată activitatea în acest domeniu este orientată spre atingerea în acest an a unor noi și mai înalte cote de eficiență în domeniul activității de protecție a muncii.

Acțiune de vaccinare antipoliomielitică a copiilor

Ministerul Sănătății aduce la cunoștință că, începînd cu data de 20 ianuarie a. c., în întreaga țară se desfășoară acțiunea de vaccinare antipoliomielitică a copiilor născuți între 1 decembrie 1970 și 1 decembrie 1971, ca și a celor omiși sau vaccinați incomplet în acțiunea de anul trecut.

Vaccinurile produse de Institutul „Dr. I. Cantacuzino" din București se vor administra sub formă de picături, pe cale bucală. Vaccinarea se face prin circumscripțiile sanitare teritoriale în trei etape : 20—25 ianuarie; 20—25 februarie ; 15—20 aprilie. La această acțiune de vaccinare sînt invitați a-și prezenta copiii la circumscripțiile sanitare teritoriale atît localnicii, cît și familiile cu domiciliu flotant sau care în etapa de vaccinare se află ocazional în localitate.

FAPTUL DIVERS

Mica detectivă

Într-una din serile trecute, Dobre Daniela, elevă în clasa a VII-a de la școala generală din Ștefănești (Vilcea), a găsit mergînd pe drum 1 000 lei. S-a dus cu banii acasă și, asemenea unui detectiv, a pornit prin sat pentru a afla cine-i păgubașul. Deodată, chiar în apropiere de locul în care găsise ea banii, a zărit lumina unei lanterne. Doi bărbați cercetau într-o tăcere desăvîrșită, fiecare hîrtie, fiecare umbră. Daniela i-a recunoscut pe amîndoi. Dar cum să se convingă că ei și nu altcineva pierduse suma respectivă ? A pornit „să iscodească" ce anume se discută în familiile celor doi. Și... s-a convins. Soția unuia dintre ei, Ecaterina Mitrache, primise chiar în ziua aceea de la consiliul popular 1 000 lei pentru nașterea celui de-al treilea copil. Cîteva minute mai tîrziu, o fetiță cu fața îmbujorată îi înmîna, emoționată, întreaga sumă. A doua zi, cînd s-au aflat toate acestea, interviuri fulger cu cele două „eroine" ale întîmplării. Pioniera : „Încă din clipa în care am văzut atîția bani, m-am întrebat ai cui să fie și mă bucur că am aflat în foarte scurtă vreme". Mama : „Cînd fiul meu va fi mare, îi voi povesti cele întîmplate. Să fie și el așa cum este Daniela".

„La scenă deschisă"

Duminică după-amiază, la casa de cultură din Slatina au fost programate două spectacole de operetă, susținute de Filarmonica de Stat din Craiova, cu participarea soliștilor Cleopatra Melidoneanu și Dorin Teodorescu, de la Teatrul de operetă din București. Dar seara de operetă nu a mai avut loc. Pentru că organizatorii nu au luat măsuri de încălzire a sălii. Și aceasta, cu toate asigurările date chiar în dimineața zilei respective. Mai mult, la ora 17, cînd trebuia să înceapă primul spectacol, singurul „oficial" al casei de cultură care a primit numerosul public și pe cei 70 de artiști a fost... femeia de serviciu ! Directorul casei de cultură, Nicolae Fulga, era plecat la Drăgănești, într-un scurt „turneu de informare" asupra altor formații participante la un concurs muzical-coregrafic. O farsă inedită, dar nu și aplaudată. Ce-ar fi dacă forurile de resort i-ar obliga pe „autori" să suporte toate cheltuielile pentru aducerea ei la... scenă deschisă ?

Proiectilele nu se coc !

Acum cîteva zile, Matei Dumitru, elev în clasa a VII-a la școala generală din Cozieni (Buzău), a găsit pe o pajiște din raza comunei un focos de proiectil ruginit. A încercat să-l demonteze cu ciocanul, dar n-a fost chip. Ce să facă el în această situație ? Fără să stea prea mult pe gînduri, a introdus focosul în... soba de gătit ! După cîteva clipe, acesta a explodat, iar autorul „experienței", în urma rănilor grave suferite, a trebuit să fie internat în spital.

„Piatra Teiului" la... microscop

Constructorii barajului și lacului de acumulare de la Bicaz au ocrotit cu grijă unul din cele mai reprezentative monumente ale naturii din această zonă. Este vorba de „Piatra Teiului", formată dintr-un masiv calcaros, deosebit de rocile întîlnite pe Valea Bistriței. În urma cercetărilor întreprinse, o echipă de specialiști a stabilit că această piatră, a cărei virstă numără nu mai puțin de 140 de milioane de ani, era un „recif pigmeu" pe care animalele marine îl foloseau ca loc de refugiu din calea unor vertebrate mai puternice. Examinată la microscop, „Piatra Teiului" a dat la iveală cochilele unor întregi generații de corali, moluște sau foraminifere, care, în decursul mileniilor, i-au împrumutat acesteia forma turnului semeț și solitar, înalt de aproape 23 de metri, acum un adevărat punct de atracție pentru turiști.

Columbofilă și nu prea...

Cîte nu se spun despre această pasiune cu reale satisfacții. Un porumbel de rasă, zic columbofilii, este o adevărată comoară. Concursuri, emoții, premii, jos pălăria. Nicolae Sava din Constanța avea o adevărată slăbiciune pentru porumbei... dresați gata ! Într-o zi, a pătruns în mansarda unui vecin columbofil și i-a „dijmuit" colivia. De aici, proces la tribunal. Epilogul — un an închisoare. Pentru „o dresură" care, sperăm, îi va fi folositoare toată viața.

Rubrică redactată de :
Dumitru TIRCOB
Gheorghe DAVID
cu sprijinul corespondenților „Scînteii".

pagina economică

CONGRESUL UNIUNII NAȚIONALE A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE 21 FEBRUARIE

În întîmpinarea congresului țărănimii cooperatiste

DEZBATERI, ACȚIUNI, PROGRAME PENTRU VALORIFICAREA POTENȚIALULUI AGRICULTURII

Au început dezbaterile în adunările generale ale cooperativelor agricole de producție

Concret, deschis, constructiv

Au început adunările generale ale cooperativelor agricole de producție. Țăranii cooperatori participă, în aceste zile, la dezbaterea amănunțită a tuturor problemelor care se ridică în legătură cu activitatea unității din care fac parte, la elaborarea programului de dezvoltare a cooperativei în acest an. Această amplă dezbatere este o expresie a adîncirii continue a democrației cooperatiste — puternică forță de progres a agriculturii noastre, a satului în general.

Adunările generale au o „ordine de zi" foarte bogată. Pe primul plan se situează analiza aprofundată a rezultatelor din 1971 și, pe aceeași treaptă, adoptarea planului de producție și financiar pe acest an.

Experiența celorlalți ani a demonstrat pe deplin că acolo unde adunările au pus cu claritate în evidență experiența bună și au dezbătut deschis, fără ocolișuri, problemele mai dificile, chiar situațiile neplăcute pentru unii, dar care așteptau să fie rezolvate, activitatea generală a cooperativei a progresat, climatul de muncă, ordinea și disciplina, spiritul de răspundere pentru gospodărirea averii obștești s-au întărit în mod simțitor. Și de data aceasta, pornind de la evidențierea rezultatelor bune, nu trebuie să se treacă cu vederea neajunsurile care s-au manifestat într-un loc sau altul, într-un moment sau altul. În 1971, în adunările generale din unele cooperative agricole, problemele spinoase au fost abordate cu timiditate sau nu au fost discutate deloc. În asemenea cazuri, neajunsurile persistă, iar uneori se înmulțesc. Menținerea unor asemenea situații ar putea avea urmări negative pentru cooperativa agricolă, pentru membrii ei. Iată de ce fiecare cooperator trebuie să se simtă dator să discute concret, deschis, să-și aprecieze propria muncă și a altora, să facă propuneri care să ajute la sporirea producției, la mai buna gospodărire a avutului obștesc.

Un loc important în cadrul discuțiilor care se poartă în adunările generale trebuie să-l ocupe însușirea sarcinilor de plan și stabilirea măsurilor organizatorice și tehnice care să ducă la realizarea lor. În această privință, organele județene de partid, direcțiile generale agricole și uniunile intercooperatiste au datoria de a ajuta cooperativele agricole, pe membrii acestora să se preocupe cu exigență, cu chibzuință de gestionarea averii obștești. De aceea, pe lîngă preocuparea pentru latura muncii tehnice, trebuie dezvoltată capacitatea de gîndire economică, într-o perspectivă largă.

Unind în evidență rezultatele bune și experiența pozitivă, adunările generale au datoria să facă aprecieri, într-un spirit tovărășesc, asupra muncii fiecărui membru al consiliului de conducere, a președintelui, a tuturor acelora care au primit mandatul de răspundere de a conduce treburile obștești. Să se arate în ce măsură au ținut ei seama de sugestiile și propunerile cooperatorilor, care vizau sporirea producției, creșterea eficienței economice sau rezolvarea unor probleme sociale. Iar dacă se constată că principiile democrației cooperatiste au fost încălcate, că au fost aduse prejudicii cooperativei, datorită proastei amplasări a culturilor, realizării unor obiective de investiții neeconomice, sau cazuri de înstrăinare a avutului obștesc, cei care se fac vinovați de aceste fapte trebuie să răspundă în fața cooperatorilor nu numai moral, dar și material.

Procedînd în acest fel, adunările generale vor reuși să stabilească un program de lucru care să asigure creșterea producției și a veniturilor, consolidarea economică a cooperativelor.

Și într-o unitate fruntașă pămîntul poate produce mai mult

În adunările generale ale multor cooperative agricole în care treburile merg bine și chiar foarte bine se rostesc totuși critici, uneori foarte ascuțite, referitoare la organizarea producției și a muncii, la activitatea unor sectoare întregi. Este o atitudine firească, expresie a înaltei răspunderi a cooperatorilor pentru bunul mers al treburilor. Adunarea generală nu este o ședință festivă, care evidențiază doar rezultatele bune, ci și un prilej în care să se arate unele neajunsuri ce trebuie înlăturate. Asemenea exigențe au fost manifestate în adunarea generală a cooperatorilor din Gurbănești, una din unitățile fruntașe din județul Ilfov.

Cooperatorii de aici au analizat, în cadrul adunării generale, cu multă răspundere activitatea pe anul 1971 și planul de producție pe anul în curs, au stabilit măsuri care să ducă la obținerea în continuare a unor rezultate economice superioare. Au fost scoase în evidență succesele obținute în majoritatea sectoarelor de producție ca rezultat al aplicării măsurilor stabilite de conducerea partidului privind îmbunătățirea organizării producției și a muncii în agricultură și în mod deosebit aplicarea acordului global ca formă de retribuire. Cu exigență și fermitate au fost combătute lipsa de răspundere în ce privește executarea lucrărilor, de care s-au făcut vinovați unii cooperatori, chiulul, tendința de căpătuială prin sustragerea din avutul obștesc, precum și alte asemenea manifestări.

În darea de seamă prezentată de tov. Dinu Daniliuc, președintele cooperativei agricole și în discuțiile ce au avut loc au fost relevate hărnicia și eforturile depuse de cooperatori și specialiști pentru a obține producții mari. Citeva cifre sînt edificatoare. În anul care a trecut s-au obținut în medie la hectar 3 200 kg grîu, 2 550 kg mazăre, 4 200 kg porumb, depășindu-se simțitor cifrele cuprinse în plan.

Rezultate bune s-au obținut și în sectorul zootehnic. Producția de lapte a fost depășită cu 370 litri pe fiecare vacă, iar la lînă s-au obținut 11 270 kg față de 8 500 cît era prevăzut în plan. Ca urmare s-au livrat la fondul statului 3 100 hl lapte, 202 t carne, 11 200 kg lînă, 2 760 t grîu și porumb, 3 770 t sfeclă de zahăr și alte produse. Planul de venituri a fost depășit, realizîndu-se aproape 20 milioane lei față de 19 205 100 lei cît s-a prevăzut inițial. Cîștigul mediu pe fiecare cooperator care a participat la muncă a fost de 13 000 lei.

Adunarea generală a cooperatorilor din Gurbănești

Așadar, **cooperativa agricolă din Gurbănești este o unitate bună, care a realizat și depășit sarcinile de plan. Cu toate acestea, membrii ei consideră — așa cum au afirmat în adunarea generală — că există încă mari rezerve de sporire a producției care trebuie puse în valoare.** Ei au susținut această afirmație prin diferențele mari de producții obținute pe aceleași tarlale sau în cadrul aceluiași sector de activitate. La porumb au fost echipe din brigăzile I și IV care au obținut în medie 10 000—12 000 kg porumb știuleți la hectar, în timp ce la unele echipe din brigada a II-a, în aceleași condiții, producția realizată nu a depășit 2 000 kg la ha.

Citeva exemple sînt concludente. Cooperatorul Drăghici Gheorghe a lucrat în acord global 4 ha cu porumb. Efectuînd la timp și în condiții optime toate lucrările indicate de specialiști a obținut, de pe întreaga suprafață, 18 000 kg porumb boabe, cu 2 768 kg mai mult față de plan. El a fost retribuit cu un tarif de 333 lei pe tonă pînă la nivelul planului și cu 575 lei pe tonă pentru cantitatea obținută în plus. În total, numai la cultura porumbului a primit 6 660 lei. Rezultate asemănătoare au obținut și alți cooperatori. Ele au fost evidențiate în adunarea generală pentru a constitui exemple de urmat și o demonstrație că pămîntul poate produce mai mult. Și într-adevăr, cooperatorii din Gurbănești au analizat sub toate aspectele cauzele care au determinat ca unele formațiuni de lucru să nu obțină producții pe măsura posibilităților. Ei au criticat în mod deosebit situația din sectorul legumicol, unde nu s-a realizat planul de venituri, situație care s-a datorat consiliului de conducere, cît și pasivității unor cooperatori care au lucrat aici. Deși inițial s-a hotărît ca toate sectoarele să lucreze în acord global pe echipe, grupe de familii sau individual, cooperatorii din acest sector au preferat să muncească la „grămadă". Acest lucru a dus la lipsa de răspundere și la o participare slabă a cooperatorilor la lucrările de întreținere și recoltat. Din 85 de cooperatori înscriși au participat doar 65, și aceștia doar parțial. O parte din ei au avut doar 50—100 zile prezente la lucru în tot cursul anului. Rezultatul : la tomate, planul nu a fost realizat decît în proporție de 55 la sută, la varză 78 la sută, la mazăre 86 la sută, la fasole păstăi 40 la sută, la arpagic 30 la sută, la ceapă uscată 48 la sută. Față de această stare de lucruri, adunarea generală a cerut să se facă o analiză temeinică a cauzelor care au dus la aceste pagube și să ia măsuri în consecință.

Consiliul de conducere a luat o serie de măsuri administrative atît în ce privește reorganizarea muncii, cît și sancționarea celor vinovați cu ridicarea dreptului de folosință a lotului personal și reducerea cu 10 la sută a numărului de norme efectuate, așa cum a stabilit de fapt adunarea generală la începutul ciclului de producție al anului 1971.

Pe baza experienței dobîndite, cooperatorii din Gurbănești au hotărît ca în acest an să lucreze mai bine, să folosească cu mai bună chibzuință posibilitățile de care dispun pentru a realiza producții și venituri mai mari. De asemenea, au hotărît să extindă acordul global în toate sectoarele de muncă.

În acest context, **au lansat o chemare la întrecere către toate cooperativele agricole din județul Ilfov prin care se angajează să obțină la hectar 4 500 kg grîu, la porumb neirigat 6 000 kg. la lapte 2 500 l pe vacă furajată și să valorifice peste prevederi produse agricole în valoare de 1 278 000 lei.** Pentru înfăptuirea întocmai a celor stabilite, adunarea generală a stabilit și măsurile necesare privind organizarea muncii, fertilizarea solului, asigurarea semințelor necesare, folosirea cu chibzuință a fondului funciar și altele. Au fost inlocuiți unii membri ai consiliului de conducere, brigadieri și șefi de fermă care nu și-au îndeplinit sarcinile încredințate de adunarea generală. Se poate spune cu certitudine că la Gurbănești sînt asigurate toate condițiile necesare producției din acest an.

Florea CEAUȘESCU
corespondentul „Scînteii"

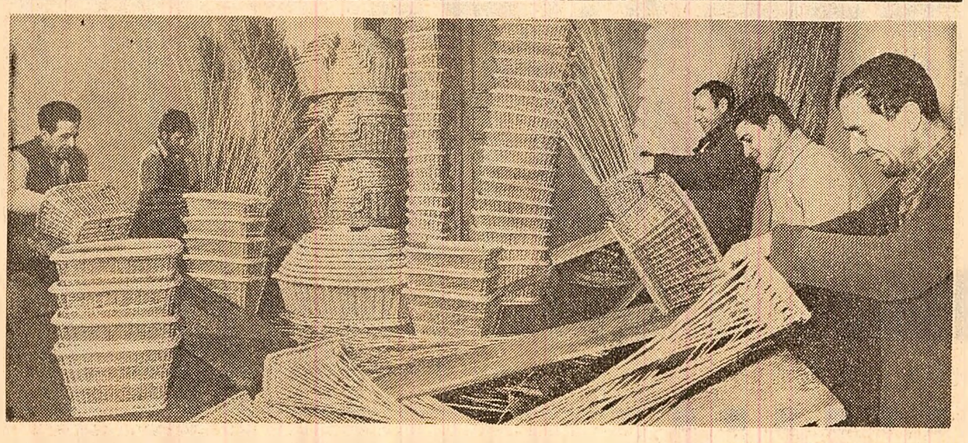

La asociația intercooperatistă din Suraia, județul Vrancea, se produc din răchită numeroase modele de coșuri și alte produse. În 1971, din aceste activități s-au realizat venituri de 400 000 lei Foto : **Gh. Vințilă**

Caracter de lucru, maximă eficiență

(Urmare din pag. I)

legile statului. De felul în care oamenii muncii vor lua atitudine fermă față de orice încălcare a legilor statului, de modul în care vor acționa pentru respectarea cu rigurozitate a reglementărilor în vigoare va depinde, în continuare, asigurarea în practică a unui climat de legalitate socialistă propice desfășurării în condiții optime a activității economice.

Deosebit de important este ca, în adunările generale ale oamenilor muncii, să se analizeze **cum au fost îndeplinite măsurile stabilite în adunările precedente, cum a fost fructificat „capitalul" de propuneri și sugestii cristalizat în dezbateri.** Este necesar să se înțeleagă că acesta constituie nu numai o **problemă economică,** cu toate că importanța acestui aspect nu poate fi în nici un caz subapreciată; aceasta constituie și **o cerință cu caracter politic,** spre a se întări rolul acestor adunări, a le ridica autoritatea în viața întreprinderilor, a le asigura o continuitate, întrucît fiecare „sesiune" constituie verigi ale unui lanț neîntrerupt, ale unei metode de conducere cu caracter permanent. Tocmai modul în care sînt aplicate în practică propunerile și ideile valoroase constituie o condiție a dezvoltării mai departe a capacității și inițiativei creatoare a oamenilor muncii din întreprinderi.

Esențial este ca, în întreaga lor desfășurare, **adunările generale ale oamenilor muncii să li se asigure un profund caracter de lucru,** urmărindu-se ca prin participarea democratică la dezbaterea a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și economiștilor să se realizeze atît exercitarea efectivă, directă a controlului muncitoresc asupra activității comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, cît și valorificarea superioară a rezervelor interne ale producției existente în fiecare unitate, care să asigure îndeplinirea și depășirea planului, creșterea eficienței economice sub multiplele sale laturi. Ținînd seama de experiența de pînă acum a adunărilor generale ale oamenilor muncii, de sarcinile economice deosebit de importante ce revin tuturor unităților economice în cel de-al doilea an la cincinalului, de indicațiile precise date de conducerea de partid, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind direcțiile principale ale activității din acest an, este absolut necesar ca atît dările de seamă prezentate de comitetele oamenilor muncii, cît și dezbaterile **să concentreze atenția participanților, în funcție de specificul activității fiecărei întreprinderi, asupra problemelor de interes major,** care privesc utilizarea mai bună a potențialului tehnic și uman, valorificarea superioară a resurselor materiale, reducerea cheltuielilor de producție, înnoirea producției etc. — într-un cuvînt, **asupra problemelor hotărîtoare pentru creșterea eficienței economice, pentru ridicarea calitativă a nivelului întregii activități productive,** în scopul de a spori contribuția fiecărei unități la dezvoltarea în ritm susținut a economiei naționale.

Dezbătînd problemele esențiale ale activității productive, ale realizării și depășirii sarcinilor de plan pe anul 1972, adunările generale ale oamenilor muncii vor trebui să acorde cea mai mare importanță **evidențierii experienței pozitive acumulate, a inițiativelor inaintate, a rezultatelor deosebite** obținute de un colectiv sau altul, în anul trecut, în realizarea sarcinilor de plan. Este imperios necesar ca popularizarea acestor rezultate să nu constituie un scop în sine, ci un mijloc eficace de antrenare a maselor de salariați pentru preluarea și generalizarea experienței cîștigate în toate domeniile producției și, îndeosebi, pe tărîmul accentuării laturilor calitative ale activității economice.

Înfăptuirea cerințelor multiple care stau în fața adunărilor generale ale oamenilor muncii este de neconceput fără **crearea cadrului favorabil dezbaterilor, responsabile și constructive, în spirit critic și autocritic,** a tuturor aspectelor — pozitive și negative — legate de activitatea generală a întreprinderii, de munca desfășurată de comitetele oamenilor muncii, fără **cultivarea sentimentului fertil al participării la decizie, la efortul general pentru bunul mers al treburilor întreprinderii,** a muncitorilor, a tuturor salariaților. Un rol hotărîtor îl are în acest sens modul în care sînt pregătite și organizate adunările generale. **Sindicatele, împreună cu comitetele oamenilor muncii răspund nemijlocit de organizarea și conducerea adunărilor generale.** Ca atare, sindicatele trebuie să stimuleze puternic inițiativa și spiritul creator al muncitorilor și tehnicienilor, **să facă totul pentru ca oamenii muncii să-și spună nestingherit cuvîntul asupra tuturor problemelor,** să critice deficiențele și pe cei ce se fac vinovați, indiferent de persoane, să formuleze cît mai multe propuneri care să îmbogățească planurile de măsuri ce vor fi adoptate, să vizeze ridicarea la un nivel superior a activității economice a întreprinderilor.

În spiritul hotărîrilor partidului, al prevederilor legislației în vigoare, adunările generale ale oamenilor muncii sînt chemate să se pronunțe și **să dea aprecierea cuvenită activității organelor de conducere colectivă,** să-și spună părerea asupra măsurilor ce se impun pentru îmbunătățirea muncii de conducere, legea asigurînd — după cum se știe — și dreptul adunărilor generale de a revoca pe acei reprezentanți ai oamenilor muncii care nu au desfășurat o activitate corespunzătoare și de a propune organului căruia îi este subordonată unitatea respectivă să înlocuiască pe acei membri ai comitetelor sau consiliilor oamenilor muncii care nu s-au achitat de sarcinile încredințate.

Experiența de pînă acum a dovedit cu prisosință **rolul pe care-l au organizațiile de partid, comuniștii, în buna pregătire și desfășurare a adunărilor generale.** În acest sens, s-a stabilit ca **întreaga acțiune de organizare și desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii să fie condusă și îndrumată de către comitetele județene de partid.** Garanția reușitei dezbaterilor este dată de modul în care comitetele și organizațiile de partid, comuniștii din fiecare unitate vor ști să stimuleze larg spiritul critic și inițiativa, să dea expresie celor mai constructive puncte de vedere și propuneri, **să se afirme ca exemple înaintate.**

Firește, **ministerele, celelalte organe economice centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene, centralele industriale** vor repartiza din timp cadre cu munci de răspundere — miniștri, adjuncți ai miniștrilor, directori generali, directori din ministere și centrale, membri ai colegiilor ministerelor și ai consiliilor oamenilor muncii — care să participe la adunările generale din întreprinderi și centrale și să ajute efectiv la soluționarea practică și neîntîrziată a problemelor ce se ridică în legătură cu realizarea planului pe 1972.

PRETUTINDENI, SĂ ASIGURĂM ADUNĂRILOR GENERALE ALE OAMENILOR MUNCII O BUNĂ PREGĂTIRE ȘI DESFĂȘURARE, O PARTICIPARE LARGĂ, PENTRU CA ELE SĂ PRILEJUIASCĂ O PUTERNICĂ AFIRMARE A DEMOCRATISMULUI SOCIALIST ÎN VIAȚA NOASTRĂ ECONOMICĂ, A CONȘTIINȚEI REVOLUȚIONARE, MUNCITOREȘTI, SĂ-ȘI ÎNDEPLINEASCĂ ÎNTOCMAI ROLUL LOR, AȘA CUM A FOST CONCEPUT DE PARTIDUL NOSTRU.

ACORDUL GLOBAL: criterii de aplicare, metode de calcul, rezultate

VII. PRODUCȚIA DE LAPTE

Ani la rînd, în cooperativa agricolă Gheorghe Doja, județul Ialomița, sectorul zootehnic își încheia activitatea cu rezultate nesatisfăcătoare. Cele mai multe neajunsuri existau la creșterea taurinelor. Dar iată că la sfîrșitul anului 1971 totalul veniturilor realizate în sectorul zootehnic au depășit cheltuielile cu peste 50 000 lei, producția globală realizată fiind cu circa 39 la sută mai mare decît cea din 1970. Aceste rezultate au fost determinate, în primul rînd, de introducerea și aplicarea sistemului de retribuire a muncii cooperatorilor în acord global. Cum s-a aplicat această formă de retribuire și prin ce a influențat creșterea producției și a veniturilor ?

Brigada zootehnică de aici cuprinde 788 taurine, din care 325 vaci și juninci, 196 capete tineret pentru prăsilă și 92 tineret pentru îngrășat. Vacile de lapte și junincile au fost repartizate pe îngrijitori în mod egal în funcție de potențialul lor productiv. Lotizarea efectivului a constituit o bază reală în planificarea diferențiată a sarcinilor de producție pe vacă furajată. O dată stabilite sarcinile de producție pe fiecare animal în parte, s-a întocmit un plan de producție pe îngrijitor, care prevedea cantitatea de lapte ce urma să se obțină pe total și pe luni, numărul vacilor gestante și al viteilor ce trebuiau să rezulte. Organizarea muncii în acest sector a avut în vedere alcătuirea unor formațiuni complexe de muncă compuse din îngrijitori de bază și de schimb, îngrijitori de noapte și din echipa de deservire. Determinarea formațiunii complexe de muncă s-a făcut pe baza devizelor de lucrări întocmite pe categorii de animale, ținîndu-se seama și de normele de deservire prevăzute în normative. Din devize a rezultat că, în cazul vacilor pentru lapte, norma de deservire ce revine pe un îngrijitor complex este de 13 vaci și că la șase îngrijitori de bază este necesar un îngrijitor de schimb și patru din echipa de deservire la întreg efectivul. Cunoscîndu-se, deci, numărul vacilor pentru lapte, necesarul de îngrijitori din categoriile amintite, coeficientul de creștere a categoriei de încadrare, precum și numărul zilelor lucrătoare pe an, s-a stabilit că pentru îngrijirea întregului efectiv de vaci sînt necesare 9694 norme de categoria întîi. Valoarea unei norme fiind de 53 lei a rezultat că valoarea fondului de retribuire destinat îngrijitorilor de la această categorie de animale este de 513 782 lei

Un element important al aplicării acordului global îl constituie calcularea tarifelor pe unitatea de produs. După cum se știe, la vacile pentru lapte, tarifele se calculează la hectolitru de lapte muls, pentru gestație și obținerea viteilor, precum și pentru sporul în greutate vie. În 1971, la cooperativa agricolă „Gheorghe Doja" fondul de retribuire a fost repartizat după cum urmează : 75 la sută pentru producția de lapte, 15 la sută pentru viței și 10 la sută pentru îngrijire. Iată cum s-a calculat tariful de plată la un hectolitru de lapte muls. Suma de 385 336 lei, care reprezintă 75 la sută din fondul de retribuire, s-a împărțit la producția totală de lapte, rezultînd un tarif de 53 lei pe hectolitru. În mod asemănător au fost stabilite tarife și pentru viței obținuți și pentru îngrijire.

Întrucît în cadrul brigăzii zootehnice munca a fost organizată pe formațiuni complexe și retribuirea se face ținîndu-se seama de aportul fiecăruia la obținerea producției. Încă de la începutul anului, după ce au fost stabilite tarifele pe unitate de produs, s-a trecut la repartizarea lor pe feluri de îngrijitori. Așa, de exemplu, din cei 53 lei cît reprezintă tariful pe hectolitru de lapte, 38,40 lei revin îngrijitorului de bază, 7,80 lei îngrijitorului de schimb, 6,30 lei pentru cei din echipa de deservire și 1,50 lei pentru îngrijitorul de noapte. Cunoscînd cu precizie cantitatea de lapte ce trebuie să o obțină și veniturile ce li se cuvin, cooperatorii au muncit cu conștiinciozitate la îngrijirea animalelor, prepararea și administrarea unor furaje de bună calitate, convinși fiind că numai în felul acesta își vor putea realiza sarcinile de producție.

Care au fost rezultatele acestei forme de organizare și retribuire a muncii la sfîrșit de an ? În primul rînd, producția medie pe cap de vacă furajată a fost depășită cu 150 litri față de cit a fost planificat și cu peste 300 litri față de cea realizată în anul 1970. Depășirea producției medii de lapte pe cap de vacă furajată a însemnat o producție suplimentară de 58 860 litri, adică venituri bănești mai mari. Majoritatea cooperatorilor, depășind producția planificată, au obținut venituri mult mai mari. Astfel, îngrijitorul Ion Avram, pentru producția de lapte planificată trebuia să primească 14 912 lei. Printr-o bună îngrijire el a depășit producția, astfel că la sfîrșitul anului a încasat 15 925 lei. La această sumă se adaugă 5 850 lei pentru viteii obținuți și 2 480 lei pentru îngrijire, deci, în total, 24 255 lei.

Această formă de retribuire a muncii a asigurat cointeresarea tuturor categoriilor de îngrijitori. Așa, de exemplu, cooperatorul Gh. Enache, îngrijitor de schimb, și care poartă aceeași răspundere în realizarea sarcinilor de producție ca cei pe care îi înlocuiește a realizat venituri bănești în valoare de 23 222 lei, ceea ce reprezintă o medie a veniturilor celorlalți șase îngrijitori.

Acordul global a fost aplicat și la creșterea tineretului de prăsilă și la juninci. Aceste categorii de animale sînt grupate pe loturi și crescute separat în funcție de categoria din care fac parte. Îngrijitorului i se repartizează un anumit număr de vițele pentru prăsilă, pe care le are în primire pînă în momentul trecerii lor la turma de bază, ceea ce înseamnă că fiecare îngrijitor are în primire atît vițele pentru prăsilă, cît și juninci. Iată cum s-a procedat la aplicarea acordului global. Din devizele de manoperă a rezultat că pentru îngrijire și obținerea sporului în greutate sînt necesare 1 752 de norme de categoria întîi la vițele și 1 839 norme la juninci. Cunoscîndu-se necesarul de norme s-au alcătuit formațiunile complexe de îngrijitori, compuse din șase îngrijitori de bază, unul de schimb și doi din echipa de deservire. O dată stabilită valoarea totală a manoperei și sarcina anuală de producție pe fiecare categorie de animale, s-a trecut la calcularea tarifului de plată pentru sporul în greutate vie. Acesta a fost planificat la 500 grame pe zi, ceea ce înseamnă, pe total, o sarcină anuală de producție de 28 tone. Prin împărțirea valorii totale a manoperei de 92 000 lei la producția totală planificată rezultă un tarif de 3,15 lei pe un kilogram spor în greutate.

La juninci, tariful s-a calculat pentru îngrijire, gestație diagnosticată și prelucrarea junincii la turma de bază. Și aici tarifele au avut ca bază de calcul devizele de manoperă și sarcinile de producție planificate. Fondul de retribuire fiind defalcat pe cele trei elemente, din calcule a rezultat un tarif de 71,50 lei pe lună pentru îngrijirea unui animal, 106 lei pentru o juninică gestantă și 79,50 lei pentru predarea unei juninci la turma de bază. Iată un exemplu : Cooperatorul Dumitru Simion care a avut în îngrijire 30 vițele de la care a realizat un spor de creștere în greutate de 3 048 kg. a încasat 10 223 lei. Dar el a mai avut în îngrijire și 28 juninci, de unde a mai încasat 16 408 lei, la care se mai adaugă 2 098 lei premii de la stat pentru viteii obținuți de la vacile aflate la prima fătare, ceea ce înseamnă venituri în valoare totală de 28 592 lei. Rezultatele obținute de îngrijitorii de aici sînt o dovadă certă a posibilităților de sporire a producției și, implicit, a veniturilor, pe care le oferă munca în acord global și în sectorul zootehnic. Aceste rezultate ca și multe altele obținute de îngrijitorii de taurine care au lucrat în acord global pledează convingător pentru ca această formă de organizare și retribuire a muncii să se impună în toate fermele și brigăzile zootehnice.

Iosif POP

La C.E.I.L. Focșani

Dotare modernă, producții superioare

Muncitorii, inginerii și tehnicienii din cadrul C.E.I.L. Focșani se străduiesc ca an de an să valorifice cît mai bine lemnul pădurilor de brad și stejar, de molid și fag din județul Vrancea Este greu să te oprești undeva anume pentru a-i aminti pe toți acești creatori ai bunurilor ce ne înfrumusețează căminele. În halele spațioase ale fabricii de mobilă de lîngă Focșani se finalizează eforturile pădurarilor, dînd lemnului forme, strălucire și culoare. 80 la sută dintre muncitori sînt calificați la locul de muncă, pe măsură ce fabrica a fost dotată cu noi mașini și utilaje.

— Dotarea complexului și creșterea calificării oamenilor ne-au determinat să organizăm 4 secții de producție : placaje, cherestea, furnire și parchete — ne spune inginerul șef, Constantin Stoian. În prezent, producem de 3,4 ori mai multe placaje, de 4,2 ori mai mult panel, de 12,2 ori mai multe furnire decît în urmă cu două decenii.

De aici, de la Gugești, se aprovizionează fabricile de mobilă din Focșani, Brașov, Iași, Bacău și altele. Și tot de aici, firme din 17 țări solicită anual însemnate cantități de cherestea, placaje și furnire estetice.

Ion NISTOR
corespondentul „Scînteii"

ȘCOALA DE ARTĂ — aproape de viață

Cei ce lucrăm pe tărîmul artei și, în același timp, ca oameni ai școlii, într-o îmbinare pe care o vrem creatoare, sîntem pătrunși de importanța deosebită a îndrumărilor pe care ni le dă partidul. Sînt îndrumări care se contopesc într-un armonios sistem, căci de la politica internă și pînă la principiile celei externe, de la realizările construcției economice și bogăția vieții spirituale se desfășoară fenomene ce articulează un organism viu, dinamic, cel al societății noastre socialiste multilateral dezvoltate. Ele se întrepătrund, condiționîndu-se reciproc, în procesul complex al vieții. Școala și viața constructivă, creația artistică, nivelul de trai și orizontul cultural nu sînt decît laturi ale aceluiași amplu proces, surprins în documentele recentei plenare prin citeva din aspectele sale esențiale.

Unul din principiile pe care le reținem este cel al **apropierii artei și școlii de viață.** Principiul acesta s-a impus ca o chemare ce ne-a fost adresată deoarece există în aceste domenii fenomene ce trebuie fără întîrziere remediate. Avem într-adevăr o bogată viață muzicală, profesională și de masă, cu turnee peste hotare și concursuri bienale ale amatorilor, avem totodată un învățămînt muzical de toate gradele. Avem, în fine, o activitate creatoare care ea însăși s-a impus prin realizări și succese naționale și internaționale. Se poate însă constata că între cele trei secțiuni nu există o suficientă legătură, chiar dacă cei ce activează în sfera lor sînt uneori aceiași oameni, aceiași profesioniști. Nu ne putem imagina cît ajutor ne-ar putea da noi, ca muzicieni profesioniști, formațiilor de amatori. O oră de repetiție, prin care am îndruma aceste formații, poate face mult mai mult decît cîteva luni de repetiție împreună cu un modest îndrumător, oricît de entuziast. Și cît de prețios ar fi ajutorul nostru dat acestui îndrumător prin citeva prezențe ale noastre în mijlocul formației sale. Nu le putem imagina cît de mult s-ar îmbogăți viața noastră artistică dacă muzicienii noștri ar scrie, în mod paralel, atît pentru filiile de concert și teatrele de operă, cît și pentru modestele estrade ale formațiilor de amatori sau pentru sălile de studiu ale studenților și elevilor, care vor să devină profesioniștii muzicii de mîine. Sîntem tentați să uităm că multe pagini prestigioase ale muzicii noastre contemporane au fost concepute pentru școală sau pentru formații de amatori. Printre acestea s-au impus **Dansurile simfonice** de **Paul Constantinescu**, scrise pentru orchestre sindicale, **Oratoriul „Tudor Vladimirescu"** de **Gheorghe Dumitrescu**, creat inițial pentru ostașii amatori din Ansamblul M.F.A., sau **Concertul pentru orchestră de coarde** de **Sigismund Toduță**, scris pentru orchestra elevilor Liceului de muzică din Cluj.

puncte de vedere

În același sens, al apropierii școlii și artei de viață, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, spunea: **„Fiecare educator trebuie să fie atît un bun specialist în domeniul său, cît și un bun educator comunist".** Este un adevăr ce definește pe dascălul patriot, luptător pentru propășirea politică și culturală a maselor. E reluată astfel, la un nivel superior al cunoașterii științifice, imaginea luminoasă a animatorului de odinioară, care nu se mulțumea să se limiteze la masa sa de lucru sau la catedra sa, ci dăruia tot prisosul energiei sale creatoare progresului politic, social și artistic al poporului. Așa au făcut Ciprian Porumbescu, Gheorghe Dima, Gheorghe Ștefănescu, așa s-au impus posterității George Enescu sau Nicolae Iorga.

Educatorul comunist de azi, om de știință sau artist, e dator să preia această strălucită moștenire a animatorilor de odinioară și s-o integreze în lumea contemporană. Practica vie a vieții, ca și cunoașterea ei teoretică vor da astfel tradiției și înnoirilor temeiuri de neclintit. Numai în acest fel școala va putea forma un tineret de înaltă pregătire, capabil de cele mai eficiente eforturi.

În învățămîntul nostru muzical superior împrejurările fundamentale de marii precursori au cristalizat forme eficiente de corelare a școlii și artei cu viața. Una dintre acestea, fără îndoială, este **producția** de catedră. Și ca o formă mai amplă a acesteia, **concertul** în interiorul instituției. Ele sînt menite să pregătească studenții pentru viitoarea lor muncă profesională. Fără să fi fost prevăzute expres în articolele de lege ale organizării conservatoarelor, aceste modalități de practică au cunoscut în instituțiile noastre o valoroasă tradiție, o progresivă perfecționare și o integrare a lor în procesul de învățămînt. Formațiile și soliștii celor trei conservatoare din București, Iași și Cluj au dovedit prin succesele concertelor și turneelor lor în țară și peste hotare că producțiile interioare se impun printr-un nivel demn de viitoarea profesiune a studenților noștri. Laurii cuceriți trebuie însă să devină îmbolduri pentru extinderea acestei activități în domenii în care animatorii de odinioară ne transmit din nou pilde de neuitat. Să nu ne mulțumim cu aplauzele marilor scene, ci să căutăm să fim un exemplu, să îndrumăm în lumina artei înalte mîile de formații ale celor ce iubesc muzica și o cultivă cu entuziasm.

Recente măsuri administrative sînt primii pași pe un drum pe care îl vrem populat în viitor de o amplă mișcare artistică. În lumina documentelor de partid, am stabilit prime contacte cu forurile sindicale, cu unități ale comitetului județean de cultură și educație socialistă, ca, de pildă, casa de creație populară sau școala de artă populară. În unitățile noi înființate ale acestor foruri, ca de pildă cabinetul metodic de pe lîngă clubul institutiilor de artă din Cluj, menit a promova legătura creatoare cu mișcarea de amatori, învățămîntul muzical, ca și filialele Uniunii Compozitorilor, își au reprezentanții lor. Aceste prime modalități de organizare au dovedit că avem încă multe de făcut și le vom face cu un avînt pe care îl vrem progresiv. Studenții secției profesorilor de muzică și dirijat coral din conservatoare vor putea astfel desfășura o îndrumare eficientă a corurilor muncitorești sau sătești, iar cei ai secției de canto vor putea instrui pe amatorii care cultivă arta vocală clasică, populară, de muzică ușoară. În fine, studenții secțiilor instrumentelor de suflat sau coarde și viitorii dirijori de orchestră vor putea îndruma, cu folos pentru ei și pentru amatori, fanfare sau orchestre semisimfonice. Chiar chitarele electrice se vor putea întoarce pentru cîteva clipe, sub îndrumarea studenților noștri, la arta unor Bach sau Mozart, înnobilîndu-se prin seva unei muzici ce n-a părăsit niciodată tărîmul solid al culturii populare. La rîndul lor, viitorii compozitori sau muzicologi, alături de membrii Uniunii Compozitorilor, vor putea cuprinde un cîmp larg de preocupări, de la cunoașterea folclorului sau a aprofundării repertoriului patriotic și pînă la studii superioare asupra marilor fenomene ale artei în societatea socialistă contemporană.

Aplicînd creator îndrumările Ministerului Educației și Învățămîntului și ale Consiliului Culturii și Educației Socialiste, cărora conservatoarele le sînt subordonate, studenții noștri vor putea obține după practica în producție o anumită calificare, ca, de pildă, instructor, metodist etc. Este evident că va trebui în mod hotărît să evităm cultivarea unor forme exterioare, lipsite de temei, conținut și eficiență. Dimpotrivă, va trebui să ne preocupe în primul rînd fenomenele de consistență a legăturii școlii cu viața și sîntem convinși că elementele de conținut își vor găsi formele cele mai adecvate.

Prof. dr. Romeo GHIRCOIAȘIU
rectorul Conservatorului „Gh. Dima" din Cluj, vicepreședinte al Uniunii Compozitorilor din Republica Socialistă România

CARNET PLASTIC

„Satul coreean în continuu progres"

Spațiul material și spiritual pe care o recentă expoziție de pictură, artizanat și carte din R.P.D. Coreeană îl contura în conștiința publicului românesc se află întregit în aceste zile prin noi amănunte de data aceasta de ordin economic. Expoziția „Satul coreean în continuu progres" deschisă în sălile I.R.R.C.S. (str. M. Eminescu nr. 8) surprinde eforturile unite ale acestui popor prieten pentru consolidarea și dezvoltarea agriculturii — ramură economică cu implicații importante pentru întreaga dezvoltare socialistă a țării.

Imaginea fotografică prinde în contururile ei un spațiu obiectiv, amănunte care trasează o adevărată monografie a satului coreean contemporan. Începînd cu imaginea ogoarelor cooperației socialiste — imagine antologică prin frumusețea naturii pe care o reproduce, adevărat simbol al unei noi realități sociale — fotografiile se constituie de-a lungul panourilor expoziției în adevărate documente care vibrează cu căldură, cu intimă înțelegere pentru lupta trecută și prezentă a poporului coreean. Pelicula fotografică a înregistrat imagini sugestive prin însăși structura lor, prin realitățile asupra cărora s-au oprit. Succesele obținute în domeniul dobîndirii unor recolte sporite, în domeniul irigațiilor, al transplantării răsadurilor de orez, aspecte ale prosperității economice de care se bucură comune ca Zongpho, Saiang, Ciăngsangri, Zang, Iăng, Ciăllima nu accentuează numai simple înfăptuiri, ci conturează, pe alt plan, contribuții ce țin de responsabilitatea socială, de lupta consecvent îndrumată pentru înfăptuirea unor nobile aspirații. În contrapondere cu imaginile vieții fericite de azi — aspecte ale luptei gărzilor roșii de țărani care-și apără cu fermitate ogoarele, fotografii ale țăranilor care, în condițiile unor bombardamente cumplite, au muncit pentru o producție sporită — devin parcă și mai emoționante. Ele marchează un adevăr de necontestat — acela al izbînzii luptei legate nemijlocit de apărarea unor cuceriri revoluționare scumpe. Dincolo de fiecare detaliu surprins de aparatul de luat vederi se află acest mesaj al demnității umane, adresat publicului nostru, oaspete al expoziției, lumii întregi.

Expoziție de artizanat din Cuba

Varietatea și originalitatea creației artizanale din Cuba sînt ilustrate prin expoziția găzduită în sălile Ateneului Român (str. Franklin nr. 2). Trăsături tehnice și decorative proprii, ilustrate prin categorii de obiecte mai puțin cunoscute, înlesnesc o cuprindere complexă a fenomenului privit atît sub aspectul său istoric (evolutiv) cît și sub cel artistic. Obiectele expuse, în esență lor obiecte ale artei populare, marchează un proces de creație unitar în cadrul căruia s-a petrecut asimilarea creatoare a influenței cuceritorilor spanioli sau ale unor concepții de origine africană. Dincolo de aceste influențe (pe care catalogul expoziției le subliniază) lucrările evidențiază morfologia particulară a creației proprii cubaneze, cu un decor și o cromatică atît de specifice.

Valoarea practică și socială a acestor plăsmuiri ale îndemînării și inventivității populare se îmbină cu valoarea artistică în cele mai reușite dintre obiectele prezentate acum. Tobe de arară, lămpi de güira, instrumente muzicale maracas, pălării „cordobes" sau „boliviene", măști din materiale de origine marină sau din semințe, bijuterii de lemn, prototipuri din pastă de lemn „cacique" sau piese din coarne de bou, produse ale olăritului sau sculpturii în lemn — demonstrează un deosebit simț al îmbinării armonice a elementelor decorative, realizate într-o gamă impresionantă de forme ornamentale, cu caracter predominant geometric.

Înnoirile și căutările creatoare ale artizanilor cubanezi s-au îndreptat cu precădere asupra folosirii unor materiale tradiționale (sisal, kenaf, henequén, palmieri) și mai puțin asupra unor noi materiale de origină vegetală (frecvent apare totuși pasta de lemn). În mîinile lor materialul s-a mlădiat în armonii de forme domoale, refuzînd parcă contururile aspre, severe; culorile simple și vii au adunat rezonanțe primare.

Fenomenul artistic trebuie integrat însă datelor sale funcționale. Iar din acest punct de vedere expoziția oferă o variată gamă de posibilități. Ea constituie, în același timp, un excelent prilej de cunoaștere și intensificare a legăturilor de prietenie cu poporul cubanez.

Marina PREUTU

Concursul național de muzică ușoară

„MAMAIA 1972"

În scopul stimulării creației și interpretării de muzică ușoară românească, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, în colaborare cu Comitetul de Stat al Radioteleviziunii Române și Uniunea Compozitorilor, organizează „Concursul național de muzică ușoară — Mamaia 1972".

Concursul este menit să atragă pe cei mai talentați compozitori și poeți pentru realizarea unor lucrări de înaltă valoare artistică, cu un bogat conținut de idei și cu o mare putere emoțională, lucrări de o largă accesibilitate, inspirate din universul de gîndire și simțire al oamenilor muncii, din cele mai nobile aspirații ale constructorilor socialismului. Compozitorii, poeții și interpreții sînt chemați să dea o înaltă expresie artistică trăsăturilor morale și preocupărilor de azi ale poporului nostru: dragostea de muncă, încrederea în viață și în viitorul luminos al patriei socialiste, dragostea de frumos, demnitatea și mîndria pentru realizările sale în toate domeniile. Alături de cîntecele de dragoste, de petrecere și de dans, muzica ușoară poate cultiva cu succes cîntecul satiric, contribuind și dezvoltînd tradiția noastră populară, deosebit de bogată și variată în creații de acest gen; ea poate exprima cu măiestrie într-o largă gamă de modalități stilistice frămîntările lumii contemporane: lupta pentru libertate socială și națională, pentru progres, pentru afirmarea personalității umane, condamnarea actelor de agresiune împotriva unor popoare, apărarea valorilor civilizației și culturii înaintate, lupta pentru pace și colaborare, pentru prietenie între popoare. Tineretul așteaptă din partea creatorilor melodii de intensă vibrație, care să cînte entuziasmul, setea de cunoaștere și cutezanța, trăsături caracteristice ale tinerei noastre generații.

Concursul este deschis tuturor compozitorilor, membri sau nemembri ai Uniunii Compozitorilor, fiecare putînd participa cu una sau mai multe lucrări inedite.

Lucrările vor fi depuse în două exemplare, sub formă de aranjament pentru voce cu acompaniament de pian, la Consiliul Culturii și Educației Socialiste — Direcția Muzicii, Piața Scînteii nr. 1, cu mențiunea „Pentru concursul național de muzică ușoară". Termenul de predare a lucrărilor este 1 martie 1972.

Lucrările vor purta un motto și vor fi însoțite de un plic închis în care se vor indica numele și adresa autorilor. Se vor anexa, de asemenea, textele lucrărilor dactilografiate în 5 exemplare, indicîndu-se, totodată, patru interpreți preferați de compozitor.

Concursul se desfășoară în două etape:

— Etapa I va consta în selecționarea de către juriu a unui număr de pînă la 30 lucrări.

Titlul lucrărilor selecționate și numele autorilor vor fi publicate în presă.

— Etapa a II-a se va desfășura la Mamaia între 24 și 30 iulie 1972, lucrările selecționate de juriu în prima etapă urmînd a fi prezentate în două interpretări de către cei mai buni cîntăreți ai genului în concerte publice. Orchestrarea acestor lucrări va fi realizată prin grija autorilor, plata fiind suportată din bugetul Concursului.

Se vor acorda următoarele **premii** și mențiuni:

Premiul I în valoare de 15 000 lei, din care 10 000 lei pentru muzică și 5 000 lei pentru versuri; Premiul II în valoare de 12 000 lei, din care 8 000 lei pentru muzică și 4 000 lei pentru versuri; Premiul III în valoare de 9 000 lei, din care 6 000 lei pentru muzică și 3 000 lei pentru versuri; patru mențiuni a 6 000 lei fiecare, din care 4 000 lei pentru muzică și 2 000 lei pentru versuri.

Jurtul, alcătuit din muzicieni, scriitori și alți oameni de cultură și artă, va fi numit de către Consiliul Culturii și Educației Socialiste.

Alături de acesta, în etapa a II-a va funcționa și un juriu al publicului.

Notarea lucrărilor de către jurii se va face în modul următor:

a) În etapa I a concursului, juriul de specialiști va selecționa lucrările prin notarea:

— promovat în etapa a II-a

— nepromovat în etapa a II-a.

b) În etapa a II-a a concursului, după audierea lucrărilor în concerte publice, cele două jurii vor stabili acordarea premiilor și mențiunilor prin notarea de la 1 la 10, în ordinea mediilor obținute. Valoarea unei lucrări va fi apreciată de jurii ca o creație unitară — muzică și versuri — neputîndu-se premia separat muzica sau numai versurile.

Juriile vor acorda, de asemenea, premii și mențiuni soliștilor care vor contribui în mod deosebit, printr-o interpretare de înaltă ținută artistică, la prezentarea lucrărilor din finala concursului.

Se vor acorda următoarele premii și mențiuni: Premiul I în valoare de 6 000 lei; Premiul II în valoare de 5 000 lei; Premiul III în valoare de 4 000 lei, patru mențiuni a 2 000 lei fiecare.

Concertele din etapa finală a concursului vor fi acompaniate de orchestra de muzică ușoară a Radioteleviziunii. Prima parte a fiecărui concert va cuprinde creațiile selecționate în etapa I (fiecare lucrare fiind prezentată în două interpretări de către soliști diferiți) și va fi transmisă în direct de către posturile de radio și televiziune; partea a II-a a concertelor va fi susținută de soliști reprezentativi ai genului, care vor interpreta din cele mai valoroase creații de muzică ușoară românească realizate în ultimii ani.

Regulamentul concursului poate fi consultat la Direcția Muzicii din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Comitetul de Stat al Radioteleviziunii, Uniunea Compozitorilor și la filialele acesteia, precum și la comitetele județene de cultură și educație socialistă și al municipiului București.

POEZIA — SPECTACOL își cucerește publicul

S-a vorbit în ultima vreme în presă despre accesibilitatea poeziei moderne și despre formele de inițiere în înțelegerea ei. Unii poeți au cerut chiar înființarea unor catedre de poetică și a unor teatre de poezie. Unii cititori i-au întrebat pe poeți — la întîlnirile din librării — *„pentru cine scriu ?"* Dar forma cea mai caracteristică a circulației poeziei — vorbim de forme specifice, nealterate ale genului liric — o constituie *recitalurile dramatice* din ultima vreme, în care începem să distingem nu doar un simplu spectacol de divertisment ușor.

Un teatru din București a pregătit un spectacol de *poezie* satirică. La Muzeul literaturii române s-au dat două „soarele" de poezie veche românească în care versul a fost acompaniat de fantezia spontană de menestrel modern a baladistului Tudor Gheorghe. Muzeul de literatură a făcut accesibilă astfel o poezie uitată, impunînd ideea că *valorile* poetice, din orice epocă trecută, ne sînt contemporane. Recent, la Studioul Institutului de artă teatrală „I. L. Caragiale" s-a prezentat un recital de poezie „De dragoste", pe texte de Ion Minulescu și Nina Cassian, spectacol susținut de Ana Vlădescu-Aron de la Teatrul „M. Eminescu" din Botoșani și de studentul Mihai Mălaimare, în regia semnată de Zoe Anghel Stanca.

Textul Ninei Cassian, conceput cu finețe și candoare lucidă pentru a fi *spectacol de poezie*, o adevărată monografie a dragostei, în expresie simbolică, a constituit un pretext adecvat pentru evoluțiile lirice discret temperamentale ale talentatei Ana Vlădescu-Aron. Mihai Mălaimare a propus într-o selecție de versuri de dragoste o viziune spectaculară a poeziei lui Ion Minulescu. Minulescu a fost și este unul din cei mai accesibili moderniști români, fiind considerat uneori chiar un poet al străzii. Regia spectacolului, excelentă ca intuiții, a încercat să surprindă un caracter ușor umoristic al poeziei lui Minulescu, în poemele de tip grotesc și în evoluțiile lirice bazate pe ironie. Această tendință a atins, din păcate, chiar poemele de fluență simbolistă, vecine cu romanța cursivă și directă. Tînărul actor s-a dovedit însă un degustător fin de poezie, dar și un artist cu conștiința permanent legată de contextul dramatic în care oficia.

Spectacolele de poezie, în care nu trebuie neglijată ca valoare arta actorului și a regizorului, sînt totuși (spectacolele ne-au dovedit-o), mai mult decît în dramă sau comedie, evoluții ale *poetului*, sînt forme de contact cu mesajul poetic, convingîndu-ne că o poezie *jucată* trebuie să semene cu o poezie *citită*, personajul principal să rămînă poetul, oricît de original ar fi actorul. Muzica, scenografia, costumul sînt posibilități de îmbogățire nu a conținutului sau a formei, ci de realizare a accesibilității, a comunicării. Poezia devenind spectacol nu trebuie să-și micșoreze forța ei specifică, ci să realizeze numai o altă *modalitate* artistică pentru a-și găsi sau regăsi publicul sau o anumită parte a publicului, pe care — s-o spunem deschis — „modernizîndu-se", uneori falsificîndu-se, începuse să-l piardă.

Poezia-spectacol, iată o formă a artei poetice, coborîtă din cărți în concurență cu cele mai sociale valori artistice sau mai exact cu cele mai sociale forme de exprimare ale artei.

Emil MANU

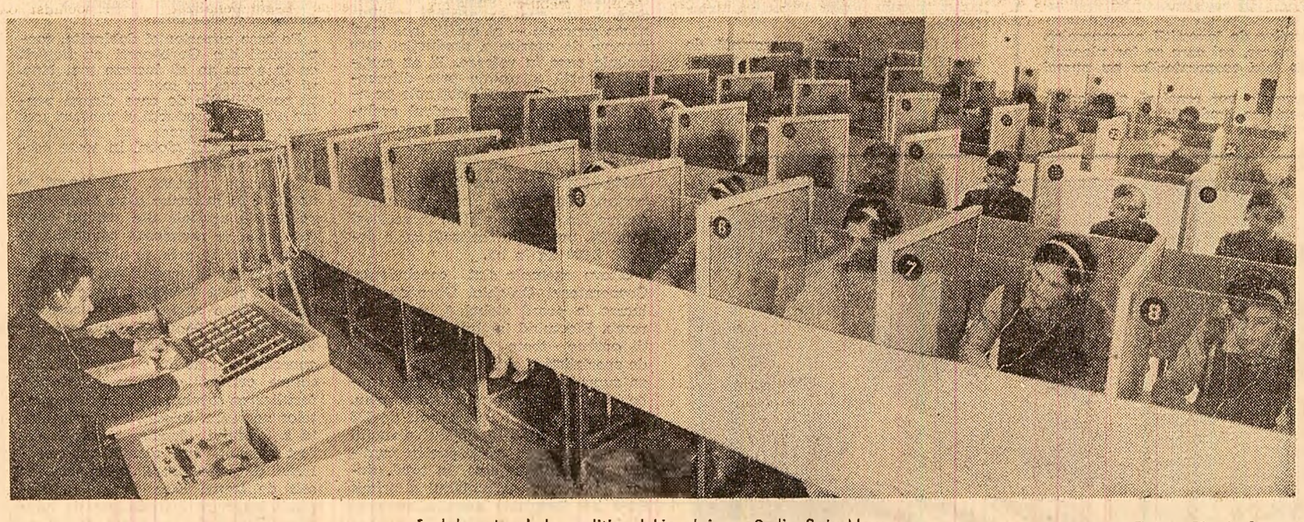

În laboratorul de audiție al Liceului nr. 2 din Satu-Mare

Foto: **M. Andreescu**

„MADE IN..."

(Urmare din pag. I)

milimetri !) să ia înfățișarea dorită, să devină „banalul" ac este nevoie de 40 (patruzeci) de operații tehnologice dintre cele mai delicate. De exemplu, în acul de 0,5 trebuie frezat exact la centru — nici o sutime de milimetru mai la dreapta sau mai la stînga — un canal de 0,16 milimetri, nici mai mult, nici mai puțin. De aici, precizia utilajelor — de la freza de grosimea unui vîrf de bric, pînă la presa de... 250 (două sute cincizeci) de tone...

...Fabrica își iubește istoria și și-a alcătuit un muzeu tehnic al nașterii ei. Iată piese cu care nu se putea executa nici măcar o singură operație în întregime — doar fragmente — și iată ultima mașină, care poate executa automat 11 (unsprezece) operațiuni. E un drum lung: al căutărilor febrile, al abnegației și dăruirii. Astăzi, la douăzeci și doi de ani de la înființare, un eventual clasament ar găsi fabrica pe unul din primele șase locuri, din cele cincisprezece-douăzeci posibile, înaintea multor întreprinderi echivalente din alte țări, întreprinderi cu o veche tradiție. Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, Anglia, Franța, Italia, Iran sînt cîteva din țările cu care întreprinderea bucureșteană întreține sau a întreținut relații comerciale. Firme de prestigiu îi solicită sprijinul în vederea construirii de utilaje.

— Întreprinderea noastră a fost creată prin autoutilare.

Așa vorbesc despre fabrica lor muncitorii, maiștrii, proiectanții și inginerii de aici. *A fost creată.* Nici unul nu discută despre PROPRIA sa participare la această creație deși, din cei 1 200 de salariați, o bună parte sînt nu pentru prima, ci pentru a cincea sau chiar a zecea oară autori de invenții sau inovații.

— Lăsînd deoparte modestia creatorului, forma impersonală a verbului are în spatele ei și o altă explicație, ne-a spus Constantin Jocu, șeful uneia din cele două grupe de proiectare din unitate. Majoritatea soluțiilor tehnice folosite aici — creații originale — sînt rodul gîndirii colective; puține din ele poartă numai o singură semnătură.

Într-adevăr, această uriașă invenție românească — Fabrica de ace de tricotat — este în cel mai propriu sens o creație colectivă. Titlului de proprietari și producători, oamenii de aici și l-au adăugat și pe acela de creatori.

Cît de numeroase sînt aici creațiile tehnice originale ne vorbește și următoarea întîmplare, auzită de la Erich Breicher, șeful celei de-a doua grupe de proiectare. Venind în întreprindere, un reprezentant al Oficiului de stat pentru invenții și mărci a recomandat certificarea sau brevetarea anumitor utilaje și tehnologii, cărora nimeni de aici nu le dăduse pînă atunci nici un fel de atenție: le considerau simple obligații de serviciu. La început, oamenii au acceptat. Tot plimbîndu-se prin unitate, reprezentantul a sporit mereu numărul utilajelor. Drept care, la un moment dat, autorii și coautorii lor s-au opus. De ce ? Un calcul simplu demonstra că întocmirea tuturor formalităților pentru obținerea certificatului de autor sau a brevetului de inventator le răpea atîta timp încît săptămîni în șir ar fi trebuit să oprească producția fabricii și să se țină numai de întocmirea „hîrțoagelor". Drept care au zîmbit și și-au văzut de ale lor, adică... de invențiile și inovațiile lor.

— Nu acesta este lucrul cu care ne mîndrim cel mai mult, ne-a spus tov. Nicolae Hagiu, secretarul comitetului de partid. Autoutilarea tehnică este numai un aspect. Celălalt este „autoutilarea umană", dacă mă pot exprima așa. Specialiștii noștri s-au format toți aici, la locul de muncă. Din cei douăzeci de ingineri, 16 sînt crescuți aici, în fabrică, au trecut prin toată filiera muncii. Din patruzeci de tehnicieni, nouăsprezece sînt legați direct de procesul de producție — toți formați aici, din muncitori. Șeful serviciului producție, inginerul Ion Petricel, a fost frezor; inginerul șef, Ion Zărnescu, a fost ajustor, maistrul Ion Mîndruț a fost muncitor.

Acesta, deci, ar fi cîștigul principal. N-aș vrea să se creadă, totuși, că ceea ce spun ține numai de aspectul etic al lucrurilor. Calitatea oamenilor se răsfrînge direct în producție. Un ac de tricotat reprezintă numai 10 la sută materie primă, restul de 90 la sută este muncă. Vă dați seama de ce, mai mult poate decît în alte întreprinderi, prețuim „autoutilarea umană". Pînă la sfîrșitul lui 1974, producția fabricii noastre se va dubla, dar numărul salariaților va crește numai cu 18 la sută. Ne-am propus ca utilajele noi să fie mai productive.

În Capitală, pe o străduță din cartierul Dudești, într-o clădire care nu diferea cu nimic de locuințele modeste din jur, acum mai bine de două decenii, treizeci de oameni inimoși încercau să fabrice, cu mijloace proprii, ace de tricotat. Auzind de temerara lor încercare, unii au rîs, alții le-au recomandat să se apuce de cultivat grîu sau porumb, „acolo aveți tradiție". Zîmbetele ironice, tatonările, eșecurile nu au făcut decît să-i îndîrjească. De pe aceeași străduță modestă, din vechiul cartier bucureștean, din atelierele unei fabrici moderne, pleacă astăzi în multe țări cu tradiție industrială ace de tricotat românești: de fapt, se exportă și se solicită la export inteligență românească.

Iată de ce mașinile, în loc de marcă, poartă un simplu număr de inventar.

cinema

- **Cea mai frumoasă soție:** CENTRAL — 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20, EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Mirii anului II:** SCALA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21, FAVORIT — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- **Abel, fratele tău** (spectacol de gală), în completare — Varșovia în pictura lui **Canaletto:** CAPITOL — 20.
- **Love Story:** PATRIA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15, LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, CAPITOL — 9,15; 11,30; 14; 16,15, MODERN — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Decolarea:** LUMINA — 9—19 în continuare, VIITORUL — 16; 18; 20.
- **Copacii mor în picioare:** FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- **B. D. la munte și la mare:** VICTORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, VOLGA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30, FLAMURA — 9; 11,15; 13,30; 16; 19,15; 20,30.
- **Oliver:** ARTA — 15,30; 19, DOINA — 11,30; 16; 19,30.
- **Program de desene animate pentru copii:** — DOINA — 10.
- **Hugo și Josefina:** 9—18,30 în continuare. **Program de filme documentare** — 20,15 · TIMPURI NOI.
- **Livada din stepă:** FLOREASCA — 15,30; 18; 20,30.
- **Pygmalion** — 10; 12; 14,15. **Cei uitați** — 16,30. **Zi de sărbătoare** — 18,45; 21: CINEMATECA (sala Union).
- **Sorgul roșu:** LIRA — 15,30; 18; 20,15.
- **Anna celor o mie de zile:** BUZEȘTI — 15,30; 18; 20,30, DRUMUL SĂRII — 16; 19.
- **Duel straniu:** ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 17,45; 20.

tv

16,00—17,00 Teleșcoală ● Socialism științific: Principiile fundamentale ale activității ideologice, ale cunoașterii științifice și ale educației comuniste în lumina programului de măsuri adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971. Prezintă conf. univ. Petre Pînzaru ● Chimie — clasa a XII-a: Structura atomului. Prezintă prof. dr. doc. V. E. Sahini
18,00 Muzică ușoară: cu orchestra Radioteleviziunii. Dirijor: Sile Dinicu.
18,20 Mult e dulce și frumoasă.
18,35 Timp și anotimp în agricultură.
18,55 Interpretul săptămînii. Achim Nica — mesager al cinteculul bănățean.
19,10 Tragerea Pronoexpres.
19,20 1001 de seri: Aventurile celor doi căței.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 Reportaj TV. Laudă tipografului. Emisiune realizată de Dan Hăulică.
20,20 Telecinemateca: Marile manevre — producție a studiourilor franceze. Regia: René Clair. Cu: Michele Morgan, Gérard Philippe, Brigitte Bardot și Dany Carell
22,05 Gala interpreților: Ludovic Spiess.
22,25 Teleglob. Noua Zeelandă.
22,40 Telejurnalul de noapte.

teatre

- Opera Română: **Trubadurul** — 19,30.
- Teatrul de operetă: **My fair lady** — 19,30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Take, Ianke și Cadîr** — 20; (sala Studio): **Cine ești tu ?** — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu) **D-ale carnavalului** — 20; (sala din str. Alex. Sahia): **Spectacol de muzică și poezie** — 20.
- Teatrul Mic (în sala Teatrului Giulești): **Pisica sălbatică** — 19,30.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **Omul care...** — 19,30; (sala Studio): **Gaițele** — 20.
- Teatrul „Ion Creangă": **Caragiale, o soacră și... alții** — 9,30.
- Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **Bu Ali** — 17; (sala din str. Academiei): **Cartea cu Apolodor** — 15.
- Teatrul de revistă și comedie „Ion Vasilescu": **Într-un ceas bun !** — 19,30.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala „Savoy"): **Bimbirică** — 19,30; (sala din Calea Victoriei nr. 174): **Groapa** — 19,30.
- Ansamblul artistic „Rapsodia română": **Concert de muzică populară românească** — 19,30.
- Circul Globus: **'72 circ '72** — 19,30.

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

Brusca întrerupere a universurilor paralele

O ANCHETĂ SOCIALĂ PE MARGINEA UNUI CAZ APARTE

Se pare că organismul nu suportă schimbări bruște. Astronauții trec prin lungi antrenamente, să se obișnuiască. Constructorii de poduri au de așteptat la ieșirea din cheson pînă sînt aduși la presiunea normală, ca și scafandrii.

Există însă uneori în moravuri contraste atît de uluitoare, încît al împresia unui salt în alt univers. De aici, expresia cetățeanului cînd e mirat peste măsură de faptele vreunuia :

— Pe ce lume crede că se află ?

Nu poate concepe ca fapte atît de diferite să se petreacă în una și aceeași lume.

— Noi trebuie să veghem foarte atent la influențele care se exercită asupra tinerilor, explica, într-o ședință la sector, Gheorghe Ioniță. Vă mărturisesc, tovarăși, că simt o răspundere covîrșitoare, în calitatea mea de om care lucrează cu cadrele, șef al biroului de învățămînt.

Se discuta ce e de făcut cu niște tineri care au absențe.

— Nu e vorba doar de ei, spunea Ioniță. Dar strică atmosfera. Dau un exemplu rău. În pedagogie, exemplul personal este esențial.

Ioniță a vegheat cu strășnicie la soarta tinerilor săi protejați, de la cursurile de calificare organizate la Fabrica de calculatoare electronice. A obținut ca tinerii care dau exemplu rău să fie exmatriculați : avea dreptate și a căpătat-o. Mulțumit, a plecat de la ședință. În stația de tramvai s-a întîlnit cu una dintre elevele lui, care era cu o prietenă.

— Îmi place prietena dumitale, i-a spus. Eu am o mare răspundere. Eu sînt cu cadrele. Prietena dumitale e drăguță. Eu am nevoie de o secretară.

Prietena a promis că a doua zi îl va căuta. Dar nu acasă, cum ar fi preferat el, ci la fabrică. Și a venit cu mama. Ioniță însă, ca lucrător la serviciul de personal, era un om principial. Scuzați că n-am pus cuvîntul **principial** în ghilimele, dar ar fi trebuit să le pun pe toate — ca să nu mai vorbim de „om". Principial, în sensul că avea principiile lui : dacă o tînără nu venea acasă la el, atunci, ca să o angajeze, banii jos ! Candidatei — Carmen Picioreanu, pe numele ei — i-a cerut și l-a luat 500 de lei.

Cotcari s-au mai văzut, dar uluiește în cazul lui Ioniță dezinvoltura fantastică a „trecerilor", cu o viteză supraluminară, de la lumea severă a ședințelor, măsurilor, sancțiunilor, la universul supramitei, perceput „voios", aproape oficial. Să lucrezi la un serviciu de personal și să cerși mită de la zeci de tineri e o performanță năucitoare. Nu ne referim doar la punctul de vedere moral, că Ioniță, prin funcția lui, era chemat să răspundă de formarea tinerilor : la un asemenea exemplar n-are rost să mai vorbești de morală. Dar e uluitor și ca nesinchiseală, ca imprudență : un om cu răspundere ca a sa știe mai bine ca alții cît de strîns și robust e controlul opiniei publice, cît de limitat e, în întreprinderile noastre, numărul plîmbărilor pe care le poate face la apă un ulcior.

Or, încurajat de cîteva succese, mită luată ici și colo, de la tineri care voiau să fie primiți la cursurile de calificare, Ioniță a pus la cale un sistem de jaf pe scară de masă, un fel de „taxă" pe care erau obligate s-o plătească clase întregi. Există o lege, cum că muncitorii care urmează cursuri de calificare capătă o indemnizație lunară, egală cu media salariilor realizate în ultimele trei luni în locul de muncă precedent. Ca șef al învățămîntului în tînăra fabrică, Ioniță era chemat să aplice legea : tinerii care mai lucraseră în producție **trebuiau** să capete, în medie, cam 500 de lei mai mult decît pînă atunci. Se făcea recalcularea pe trei luni. Ioniță a prezentat chestiunea ca pe o inițiativă a lui : era o chichiță prin care izbutise să smulgă un plus de bani pentru băieți, dar pentru asta era nevoie ca băieții să ajute și ei „ministerul", cu diferența cîștigată pe prima lună, adică vreo 500 de cărămizi.

Pe ce se baza, ca să aibă curajul nebunesc de a încerca azi o asemenea colectă de masă și de a-și închipui că poate rezista un minut măcar ? Ca toți escrocii. Ioniță simțea că tocmai caracterul lesit din comun al acțiunilor sale va avea efectul unui nor de fum : va crea intimidare, senzația că toată lumea știe și că e un lucru aprobat de „sus". Doar se știe că în societatea noastră nu există persoane cu dreptul de a încălca normele generale de comportare. Dacă le calcă, înseamnă că s-o fi bizuind pe ceva. Altfel cum să-ți explici că un responsabil de cadre umblă în baruri și parcuri, îmbrăcat cu o eleganță țipătoare, cu unghiile făcute cu ojă, în compania elevelor pe care e chemat să le apere de „influențe" ? E un lucru public, înseamnă că se știe. Cum se explică faptul că își recrutează un soi de ajutoare voluntare la treburile de birou, în plină cursuri trei luni după ce acestea începuseră. I-a pus în catalog note la mai multe materii, în locul profesorilor, ba i-a pus și absențe, pentru mai multă verosimilitate. Falsul comis ar fi fost, cică, oarecum întemeiat, întrucît el ar fi examinat-o personal, la toate materiile, deși ea a dat declarație că nu-și amintește să fi fost examinată.

Pe lîngă curajul pe care-l dă inconștiența, Ioniță a ajuns o sfidare publică și datorită încurajării pe care incintă a fabricii, sub ochii tuturor ? Cum de are curajul să impună la „taxe" clase întregi, cînd e știut că, dintre o sută de tineri, ajunge să sufle unul o singură vorbă ca „jocul" să fie întrerupt ?

— Banii ăștia sînt pentru minister — spunea el. Cine nu-mi dă banii, zboară ca un fulg.

Cu un zîmbet voios trecea dintr-un univers în altul, mai repede decît clipa. Din biroul lui, unde mai lucrau și alții, îi invita pe elevi să-l aștepte în hol ; deschidea o ușă, ieșea din birou în hol și gata ! Trecea din universul muncii și legii, în cel al peșcheșului. Cînd tînăra Zenaida Nădrag i-a spus că vrea să se angajeze, dar că n-are bani, a aminat-o ; într-o zi, tînăra a scos în hol „o mașină de ras Gilette"... Bună și asta : Nădrag a fost primită la cursuri ! Pe Picioreanu Carmen a înscris-o la a căpătat-o din partea unor oameni fără meserie și conduită stabilă, tineri naivi, neinformați asupra legilor sau ei înșiși cu moravuri discutabile. Tînăra I. D. scrie cu o placiditate care te înfioară :

„Mi-a spus că mă înscrie la școala de calificare, însă că pentru asta trebuie să mă întîlnesc cu el în oraș. (Dacă nu, „îmi pune dosarul în brațe", adică îmi dă actele, să plec). M-am întîlnit cu el și după ce m-a servit la bar cu o cîtronadă m-a invitat la el acasă unde..." „unde — se scrie în altă declarație, mai lesne de citat — să discutăm problema înscrierii mele la cursuri și să-mi spună amănuntit ce... trebuie să fac".

Ridicol și trist, unele tratative asupra mitei se desfășurau în „cercuri" destul de largi ; Maria C., ca să scape doar cu plata mitei, și-a delegat soțul să ducă el „tratativele". În alte cazuri, Ioniță însuși numise „responsabili" cu încasatoare, opinia publică se întreabă adesea : Cum a fost cu putință ? Ce au păzit cetățenii, colectivul muncitoresc, organizația de partid, cadrele ?

Întrebări legitime, adesea. Însă alteori se uită că, dacă infractorul a fost descoperit, lucrul se datorește tocmai colectivului în care lucra, unor oameni care nu i-au tolerat apucăturile. De teama reprosurilor că au avut în colectivul lor un coțcar, unii conducători de instituții caută să-l elimine pe infractor „într-o manieră discretă" ; nu pentru că l-ar simpatiza, ci numai de teama întrebării : de ce nu l-ați prins din prima clipă ?

Colectivul Fabricii de calculatoare electronice și organizația ei de partid trebuie lăudate pentru felul net, operativ, fără temeri și fără compromisuri în care au lichidat „afacerea Ioniță". E o fabrică nouă, la Florească, are mai multe sedii ; trebuie să alergi prin noroaie de șantier ca să-i găsești pe tinerii ce donator. Dar unde să se găsească în toiul nopții un donator cu aceeași grupă sanguină, cînd timpul unei vieți începuse să fie măsurat în minute și secunde ? Unde ? La capătul pacientei muribunde, în inima omului cu halat alb O simplă verificare a compatibilității grupelor sanguine și, fără o clipă de preget, doctorul și-a suflecat mîneca halatului și a cerut să i se dea seringa de recoltare O dată, de două ori, de trei ori cilindrul gradat s-a înroșit cu sînge cald al doctorului, pînă cînd pacientei pe care o îngrijea i s-a putut administra o transfuzie completă de sînge proaspăt O dată operațiunea terminată, doctorul, puțin amețit, a trecut din nou la căpătîiul pacientei sale, pentru a continua lupta cu moartea Și a salvat-o

— Nu vi se pare nimic extraordinar ? — îl întreb

— Nu

— Absolut nimic ?

— Poate un singur amănunt pe care nu-l știam decît eu : cu două zile mai înainte donasem încă un flacon de sînge la un centru de recoltare, convins că și noi, doctorii, trebuie să răspundem unei cereri pe care o adresăm tuturor. Dar cînd au venit niște băieți să-mi spună, nu pot spune că ..nu mi-a venit să cred".

Inginerul Voicilă, secretarul organizației de partid, adaugă, cu un zîmbet :

— Ai noștri mă întreabă mereu cînd se judecă procesul. L-ar vrea public, în fabrică.

Întreruperea universurilor paralele a avut loc cu pompă și cu toate formele legale, în prezența directorului, șefului de cadre și a unui număr de colegi care-și așteptau salariul De mai multe zile, Ioniță făcea presiuni asupra cursanților : cînd vor primi diferențele, să nu uite să-i dea lui „ce i se cuvenea, pentru eforturile depuse la minister" Printre cursanți se găseau însă nu numai naivi și neorientați, ci și muncitori care lucraseră în alte întreprinderi, educați în spirit socialist, oameni care voiau să treacă la calculatoare nu ca „plîmbăreți". ci atrași de tehnica nouă și de perspectivele ei.

În locuința lui nouă, unul dintre acești tineri îmi povestește :

— Ioniță ăsta uitase că sîntem membri de partid, unii dintre noi, sau că, în orice caz, știm pe ce lume ne aflăm. Nevastă-mea e contabilă și se întîmplă să cunoască bine și legile financiare. Sîntem trei băieți, foarte prieteni între noi, și am spus că nu-i dăm lui Ioniță nici un ban ! El nu ne-a făcut nici un hatîr : era îndatorirea lui, pentru care era plătit, să dea diferența. Să vă spun sincer : poate e o lipsă a mea, dar nu m-am gîndit la ceea ce se numește un denunț. Deznodămîntul a pornit tot de la Ioniță. Avea niște băieți care umblau cu vorbe și de la care a aflat că noi trei n-o să-i plătim El, ca „educator", știa ce proastă e puterea exemplului și se temea că dacă noi nu plătim, n-o să-i mai dea banii promiși nici ceilalți, vreo 15—16, după cîte am aflat pînă acum Poate ne-ar fi lăsat în pace, dar s-a temut ca nu cumva să apară „slab" în fața celorlalți : cum să ne lase să nu plătim, dacă el are la spate „ministerul", „miliția" și te miri mai ce forțe ? Dacă se arăta slab, se mai pomenea cu vreun denunț Așa că m-a luat pe mine în primire, m-a găsit de prost și mi-a spus că să string eu banii de la ceilalți doi, că altfel e bucluc Noi, dacă ne-a presat așa, ne-am dus la locțiitorul secretarului de partid. Acesta l-a chemat pe șeful cadrelor, Tăbăranu. Secretul a fost bine păstrat : am făcut rost de bănții doar de-o sută 1 500 de lei, ai mei și ai băieților. S-a făcut proces verbal, cu numerele bancnotelor. El, Ioniță, lucra într-un birou cu mai mulți Un coleg de-al lui lipsea pentru cîteva minute Au venit doi tovarăși să-l caute pe acel coleg și s-au așezat în dreptul biroului Erau un procuror și un ofițer de miliție în civil. Am apărut eu cu plicul. Ioniță s-a uitat în jur și mi-a spus : „Pune-l pe birou" Acum spune că nici nu știe ce era înăuntru, nici nu știe cine i l-a lăsat, nici nu știe cum mă cheamă : le-a încurcat, pentru că din alte declarații s-a văzut că mă cunoștea prea bine.

— Nu v-ați temut, dumneata și cei doi prieteni, că o fi avînd totuși pe „cineva", dacă avea atîta tupeu ?

— Era o minciună, dar chiar dacă ar fi avut pe cineva, vreau și eu să văd cine poate să intervină în favoarea unui șperțar dovedit ? O fi fost Ioniță mare și tare, dar pe ce lume credea că se află ?

Lumea în care s-a trezit Ioniță — după brusca întrerupere a universurilor paralele — a fost cea a penitenciarelor, cercetărilor, confruntărilor și — tot mai îngustă în juru-i — lumea dovezilor împotriva sa.

Nu „de dragul" lui Ioniță am scris aceste rînduri, ci în nădejdea că ele vor ajunge la cîțiva oameni slab informați, timorați sau neîncrezători în puterea cinstei și legalității, oameni care, prin atitudinea lor șovăielnică, încurajează indirect activitatea escrocului.

— Mai am un caz, ne spune procurorul Gabriel Tămășescu, un om de la serviciul personal al „Electroaparataj"-ului. Printr-un „interpus", lua plocoane mărunte de la săteni ca să le „primească" fiii la calificare. Spuneți-le acestor oameni că statul nostru investește sume uriașe în dezvoltarea industriei, care absoarbe mereu contingente mari de noi lucrători. Nu li se face nici o „favoare" acestor tineri : fabrici noi, cum ar fi cea de calculatoare, au o sete atît de mare de cadre, încît am impresia că li s-a făcut **lor** o favoare, cu fiecare nou recrutat

Mai adăugăm că meseria de „intermediar" și „colector voluntar" chiar făcută onorific, nu e lipsită de riscuri. Am aflat un caz revoltător : un dăscălor de meditații cu caracter obligatoriu, care, ca să nu fie prins cu mita-n sac, punea copii, elevi, să colecteze, între colegii lor, „fondurile" Oare părinții s-au întrebat cum vor evolua în viitor acești elevi zeloși, dacă de mici o încep cu șpiculețul ?

Pe cîmpul relațiilor sociale se desfășoară o activitate rodnică de asanare. Dar între cei cîțiva infractori și masa oamenilor cinstiți există cîteodată sovăielnicii, cetățeni care ar vrea ca lucrurile să se petreacă cinstit, legal, dar „se supun" neștiind pentru că li se pare că „n-au încotro", că „nu se poate dovedi" etc. Sînt prizonierii propriei lor păreri. Să se smulgă din universul acestor păreri și vor vedea că lumea arată altfel

Sergiu FĂRCĂȘAN

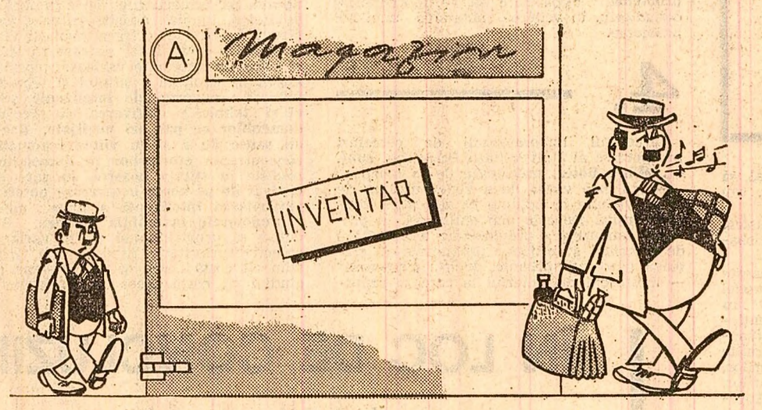

— A intrat, „a controlat" și a plecat
Cornel TĂBĂCU

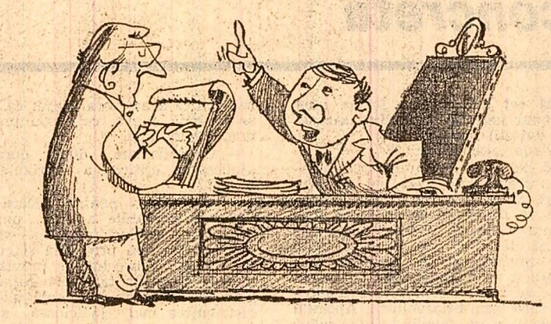

— Să nu prind pe nimeni umblînd teleleu cu acte secrete ! Dacă are nevoie, să-și scoată cîte copii poftește !

— Dacă alții nu-mi mai dau...
Eugen TARU

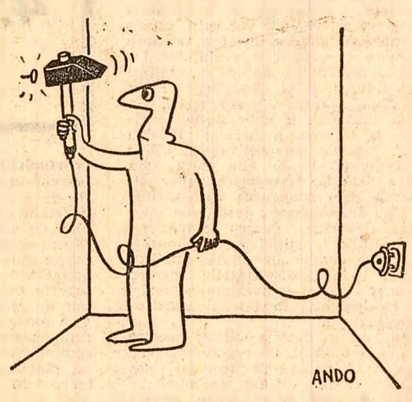

— Și lumeo nu vrea să mă considere inovator...
Octavian ANDRONIC

Darul sîngelui

Opus egoismului, altruismul a înnobilat dintotdeauna sufletele mari. Îmi spunea un prieten că în tot ceea ce facem, în tot ceea ce creăm, dăruim din noi cîte ceva, dar că, atunci cînd dăruirea aceasta depășește limitele obișnuite ale altruismului, cînd gestul sau fapta noastră intră în domeniul abnegației, al jertfei de sine, renaștem în noi ceva din figura legendarului Meșter Manole care, întru împlinirea visului său de frumos, a jertfit ceea ce avea mai scump, iubirea. Și mi-a povestit cazul excepțional al unui tînăr doctor bucureștean, întîmplarea mi s-a părut demnă de a fi cunoscută și atunci l-am căutat pentru a afla din gura lui cele petrecute Mi-a răspuns la telefon că nu consideră că a făcut ceva extraordinar, ci numai ceea ce îi dicta conștiința de om și profesiunea ae medic, și mi-a pus o condiție : dacă doream, totuși, să scriu despre asta, să-i respect anonimatul I-am dat toate asigurările și iată-mă într-o noapte de gardă la spital, în fața unui bărbat tînăr, slab, cu ochi de culoarea oțelului, cu păr încărunțit prematur, în contrast izbitor cu vocea lui adolescentină și cu gesturile pline de vioiciune Mîini fine, degete prelungi, cu unghiile frumos îngrijite, pantaloni albi și halat pe reverul căruia erau cusute două inițiale pe care nu le divulg, spre a-mi respecta promisiunea.

Iată faptele O pacientă la prima naștere a unui copil mult dorit, după o sarcină păstrată cu multe dificultăți și o operație absolut necesară pentru salvarea vieții tinerei mame Și o consecință neprevăzută la proporțiile căpătate imediat după intervenția chirurgicală O hemoragie rebelă, transfuzii masive cu sînge conservat și o nouă complicație extrem de periculoasă : tulburarea coagulării sanguine, deci ineficiența transfuziilor anterioare și pericolul aproape inevitabil al pierderii unei vieți Era noapte, tîrziu, de cîteva ceasuri se ducea o luptă hazardată cu moartea și părea că totul fusese în zadar O singură soluție mai rămăsese : încercarea unei transfuzii cu sînge proaspăt luat direct de la un donator Dar unde să se găsească în toiul nopții un donator cu aceeași grupă sanguină, cînd timpul unei vieți începuse să fie măsurat în minute și secunde ? Unde ? La capătul pacientei muribunde, în inima omului cu halat alb O simplă verificare a compatibilității grupelor sanguine și, fără o clipă de preget, doctorul și-a suflecat mîneca halatului și a cerut să i se dea seringa de recoltare O dată, de două ori, de trei ori cilindrul gradat s-a înroșit cu sînge cald al doctorului, pînă cînd pacientei pe care o îngrijea i s-a putut administra o transfuzie completă de sînge proaspăt O dată operațiunea terminată, doctorul, puțin amețit, a trecut din nou la căpătîiul pacientei sale, pentru a continua lupta cu moartea Și a salvat-o

— Nu vi se pare nimic extraordinar ? — îl întreb

— Nu

— Absolut nimic ?

— Poate un singur amănunt pe care nu-l știam decît eu : cu două zile mai înainte donasem încă un flacon de sînge la un centru de recoltare, convins că și noi, doctorii, trebuie să răspundem unei cereri pe care o adresăm tuturor. Dar unde să se găsească în toiul nopții un donator cu aceeași grupă sanguină, cînd timpul unei vieți începuse să fie măsurat în minute și secunde ? Unde ? La capătul pacientei muribunde, în inima omului cu halat alb O simplă verificare a compatibilității grupelor sanguine și, fără o clipă de preget, doctorul și-a suflecat mîneca halatului și a cerut să i se dea seringa de recoltare O dată, de două ori, de trei ori cilindrul gradat s-a înroșit cu sînge cald al doctorului, pînă cînd pacientei pe care o îngrijea i s-a putut administra o transfuzie completă de sînge proaspăt O dată operațiunea terminată, doctorul, puțin amețit, a trecut din nou la căpătîiul pacientei sale, pentru a continua lupta cu moartea Și a salvat-o

— Nu vi se pare nimic extraordinar ? — îl întreb

— Nu

— Absolut nimic ?

— Poate un singur amănunt pe care nu-l știam decît eu : cu două zile mai înainte donasem încă un flacon de sînge la un centru de recoltare, convins că și noi, doctorii, trebuie să răspundem unei cereri pe care o adresăm tuturor. Dar unde să se găsească în toiul nopții un donator cu aceeași grupă sanguină, cînd timpul unei vieți începuse să fie măsurat în minute și secunde ? Unde ? La capătul pacientei muribunde, în inima omului cu halat alb O simplă verificare a compatibilității grupelor sanguine și, fără o clipă de preget, doctorul și-a suflecat mîneca halatului și a cerut să i se dea seringa de recoltare O dată, de două ori, de trei ori cilindrul gradat s-a înroșit cu sînge cald al doctorului, pînă cînd pacientei pe care o îngrijea i s-a putut administra o transfuzie completă de sînge proaspăt O dată operațiunea terminată, doctorul, puțin amețit, a trecut din nou la căpătîiul pacientei sale, pentru a continua lupta cu moartea Și a salvat-o

— Nu vi se pare nimic extraordinar ? — îl întreb

— Nu

— Absolut nimic ?

— Poate un singur amănunt pe care nu-l știam decît eu : cu două zile mai înainte donasem încă un flacon de sînge la un centru de recoltare, convins că și noi, doctorii, trebuie să răspundem unei cereri

— Vă mai amintiți cum o chema ?

— Ce importanță are ? Era o tînără tehniciană din Sinaia, și astăzi, și ea, și copilul, sînt sănătoși și fericiți

— Vă mai păstrați anonimatul ?

— Desigur Aceasta ne-a fost condiția, nu ? În fond, fiecare om are în el atîta sînge cît să salveze o viață

— Bine, dar cu două zile mai înainte. Și sînteți destul de firav...

— Ce vreți de la mine ? Era pacienta mea. Adică a noastră a tuturor medicilor din spital Dar eu mă aflam acolo Și fiecare secundă conta Credeți că ar fi putut proceda cineva altfel ?

La întrebarea aceasta prefer să nu-i răspund

Îi string mîna cu dorința de a-i săruta poalele halatului alb

Ioan GRIGORESCU

Ocaziile ratate

Un amic, profesor la o clasă superioară a unui liceu bucureștean, îmi spune că ora de dirigenție este plictisitoare, pentru el și pentru elevi, nu știe ce să mai tacă în cele cincizeci de minute, să-i dau un sfat, cum s-o intocmească mai atrăgător. Nu țin să dau sfaturi, pot doar povesti cîte ceva care să-i ofere un mobil pentru o eventuală inspirație în temă

Așadar, în trenul Cluj—Teiuș, într-un compartiment de clasa întîi, profesoarele navetiste tricotează și-și bîrfesc colegele iar în compartimentul alăturat patru elevi și o fată destupă o sticlă de țuică, se înfierbîntă, se suie cu bocancii pe banchete, lovesc cu pumnii în pereți, trîntesc ușile și geamurile fac o gălăgie infernală și pînă la urmă încing o bătaie în lege Un călător atrage atenția educatoarelor care răspund imposibile că cei de dincolo n-au decît să-și spargă capetele, nu e treaba lor, nu-s din școala lor

La Sala mică a Palatului, la un concert de muzică de cameră, o clasă întreagă de școlari ascultă cu evlavie muzică preclasică În pauză se string toți în jurul profesoarei — ea i-a invitat la concert — care explică atît de ademenitor de ce e frumoasă partitura lui Gesualdo da Venosa, încît rămîn discret pe aproape ca să ascult și eu, cu desfătare

În somptuoasa sală purpurie a teatrului Giulești, la balcon năvălește un grup școlar : băieții nu-și scot nici șepcile, nici paltoanele, se fugăresc printre bănci în timpul reprezentației, cîțiva dau drumul la radiotranzistoare și se amuză zgomotos, strigînd din cînd în cînd măscări actorilor de pe scenă Sînt potoliți cu greu, niciodată pe deplin ; în acest răstimp, pedagogii care-i însoțesc stau la bufet, în hol, la un păhăruț de coniac

Muzeul de artă din Craiova : vreo cincisprezece fete, foarte îngrijit îmbrăcate, se preumblă șoptitoare printre pînze și bronzuri și așteaptă cuminți ca una o bondoacă nostimă tute de gură, să le citească dintr-un volum dedicat lui Brâncuși comentarii la fiecare sculptură a acestuia. Intrăm în vorbă și aflu că nu le-a adus nimeni, nu le-a dat nimeni această sarcină s-au adunat ele așa, din pasiune pentru artele plastice ; nu le însoțea nici un ghid, nici un profesor

Nu știu dacă e prevăzută în normativele orei de dirigenție dezbaterea conceptului de civilizație socialistă, în foarte numeroasele sale implicații din procesul de formare a personalității Dar chiar dacă nu e, cred că ar fi cît se poate de fructuoasă discuția, măcar o dată într-un an, asupra uneia din notele definitorii ale civilizației și anume atitudinea față de cultură, de lăcașul de cultură, de o ambianță culturală. Această atitudine, de respect în primul rînd, față de patrimoniul spiritual al patriei se cere și ea cultivată, modelată, statorniciă ca un reflex E foarte întristător să descoperi o inscripție mizerabilă pe soclul unei statui, să auzi reacții primitive la anumite scene de pe ecran într-o sală de cinematograf să vezi cum sînt evacuați tinerii de la reuniuni consacrate lor, într-un club al lor pentru că se comportă necuviincios Dar în toate cazurile de acest soi, benigne sau foarte vătămătoare, unul dintre cei răspunzători este și profesorul, ca și, bineînțeles, părintele Le-a stat în măsură să-i dezvăluie copilului frumusețea unei poezii, să-i trezească stima pentru actul creației, să-l învețe a asculta, a privi și a se bucura de tot ceea ce e făcut pentru a-l încînta și îmbogăți sufletește — și n-au făcut-o Aceste ocazii ratate nu sînt penalty-uri eșuate la un meci de fotbal și recuperabile deci la o competiție viitoare, ci ratări grave în alcătuirea extrem de ginsă a personalității, conservîndu-se uneori ca niște traume psihice ireversibile în tot cursul unei existențe.

De aceea aș socoti ora de dirigenție, la care îmi povestea amicul că se plictisește, ca un test al responsabilității profesorului, în cîntarul judecării sale sub acest raport stînd posibilitățile folosite și cele nefolosite încă privind cultivarea simțului civilizației la tineri

Valentin SILVESTRU

PROGNOZA: investigația viitorului — cerință la ordinea zilei

Una dintre trăsăturile de bază ale competiției științifice și tehnice actuale constă în sporirea apreciabilă a rolului și importanței perspectivei cercetărilor. Pe agendele marilor laboratoare rivale, filele „la zi" sînt cele din anii 1990, 2000 și chiar de mai tîrziu. Iar întrebările curente : care vor fi descoperirile mai însemnate în viitor ? Ce consecințe vor avea ele ? Care anume concurenți le vor introduce mai grabnic în producție ?

În socialism, într-o societate cu economie planificată, cum este aceea din țara noastră, cunoașterea din timp și cît mai riguroasă a perspectivei devine practic indispensabilă. O impun înseși exigențele specifice ale unei societăți ce-și construiește deliberat, în cunoștință de cauză, viitorul, o impun rigorile planificării economiei socialiste, cerințele superioare, tehnice, economice și sociale pe care dezvoltarea actuală a țării noastre, cincinalul 1971—1975 le pun în fața lucrătorilor din domeniul științei și tehnicii. De altfel, la plenara C.C. al P.C.R. din mai 1971 s-a dat un impuls viguros căutărilor proprii în acest domeniu, hotărîndu-se trecerea neîntîrziată la întocmirea prognozelor de dezvoltare economică a țării pînă în anii 1990—2000 ; iar ulterior s-a trecut la constituirea unei comisii de partid și de stat care să se ocupe de înfăptuirea acestei sarcini. **Revenind asupra acestor preocupări — în cadrul Expunerii ținute la Consfătuirea de lucru cu activul din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative — secretarul general al partidului le sublinia din nou deosebita însemnătate practică actuală :** „În fond aceste prognoze vor constitui programul dezvoltării societății socialiste multilateral dezvoltate în România".

Cum științei și tehnicii le revin sarcini majore atît în ceea ce privește conturarea unei metodologii adecvate de prospectare a viitorului în propriile lor domenii, în stabilirea efectivă a perspectivelor acestora, cît și în cristalizarea unei metodologii generale de investigare a viitorului în alte sectoare economice și sociale — am căutat să aflăm opiniile unor specialiști în legătură cu rolul și sarcinile actuale ale prognozei în activitatea de creație tehnico-științifică.

1.

Preocuparea pentru „descifrarea" din vreme a ceea ce urmează să se întreprindă sau să se obțină în domeniul dezvoltării economice și sociale nu este nouă. Activitatea de pînă acum — mai ales după Congresul al IX-lea al P.C.R. — a conducerii partidului și statului nostru o confirmă. Căci elaborarea planului cincinal trecut și a celui pe perioada 1971—1975 a reprezentat, înainte de toate — așa cum s-a remarcat adeseori — un strălucit model de previziune științifică. Ceea ce ne preocupă în rîndurile de față sînt căile de maturizare grabnică a prognoticii românești — disciplină științifică de acum delimitată, cu o evoluție relativ independentă — sporirea contribuției ei la realizarea optimă a obiectivelor rețelei noastre tehnico-științifice, în strînsă legătură cu nevoile actuale și de viitor ale societății românești. Ne vom opri, mai întîi, asupra rațiunilor și a posibilităților de progres pe care le oferă în prezent prognotica.

— Lectura lucrărilor de specialitate, practica mondială, experiența de pînă acum a colectivului de prognotică din cadrul centrului de documentare al Ministerului Educației și Învățămîntului, pe care-l conduc — menționa acad. **Aurel Avramescu** — scot în evidență faptul că utilizarea prognozei în diferitele ramuri ale științei și tehnicii a devenit astăzi indispensabilă, deși unii specialiști se mai îndoiesc de eficacitatea ei. Fizicianul englez Bridgman, de pildă, se numără printre aceia care susțin tendințele de așa-zisă „încapsulare a științei" — o altă formulă de exprimare a tezei „turnului de fildeș". El lasă să se înțeleagă că o legare a cercetării deschizătoare de noi orizonturi, fundamentală, de nevoile practice, economice ar duce la o... degradare, banalizare a „descoperirii științifice" ; cercetarea mai poate fi **recondiționată** numai printr-o rupere totală de viață a cercetătorului.

Istoria științei infirmă o asemenea concepție eronată și consemnează numeroase cazuri de cercetări care au avut succes tocmai pentru că au comportat o tatonare și programare prealabilă a evoluțiilor lor — de pildă, rapiditatea aplicării „analizei armonice" a lui J. B. J. Fourier. Ni se oferă, totodată, sugestive condamnări, în perspectiva timpului, a unor atitudini rigide, cum ar fi aceea a marelui fizician Rutherford, față de perspectivele utilizării energiei nucleare. Pe de altă parte, **s-a ajuns nu o dată la descoperirea unor soluții generale prin rezolvarea unei cerințe practice limitate, concrete :** instalarea unor mari radiotelescoape, pentru urmărirea zborului sateliților artificiali ai Pămîntului și al cosmonavelor înseamnă, implicit, crearea unei baze indispensabile pentru inițierea unor noi și importante cercetări de nivel fundamental în terenul astronomiei, astrofizicii ș.a.

— În legătură cu datoria științei noastre de a prospecta viitorul, de ce credeți că e necesar ca ea să înceapă cu propria-i sferă de preocupări și asta cît mai grabnic ?

— Pentru că, după cum se știe, creația tehnico-științifică este unul dintre sectoarele cu largi implicații economice și sociale : datorită amploarei și diversității deosebite a eforturilor pe care ea le presupune din partea celorlalte sectoare, a consecințelor teoretice și practice pe care le determină utilizarea roadelor sale. Acest sector este astăzi unul dintre principalii factori de progres tehnic și material rapid, multilateral. Era firesc, deci, ca partidul, statul nostru socialist să acorde atenție acestui instrument de promovare a noului, să-i „regleze" cît mai riguros mersul și să-i fructifice la un nivel cît mai înalt rezultatele. Mai ales că unele investigări ale perspectivei în diverse sectoare au și dovedit viabilitatea, utilitatea acestor proceduri. Astfel, dintre tentativele mai mari, referitoare la un întreg sector, amintesc studiile de prospectivă realizate în domeniul industriei mobilei, începînd cu anul 1968. Pe baza acestora, s-au putut crea din vreme condițiile unei evoluții normale a activității în această ramură a industriei lemnului : în ceea ce privește dezvoltarea sectorului de adezivi, a aplicării unor tehnologii moderne de prelucrare, a pregătirii unor noi categorii de specialiști ș.a. Menționez că aceasta a fost cea dintîi prognoză pe termen mai lung, pînă în anul 2000, efectuată în țara noastră.

Experiența aceasta se cuvine multiplicată și dezvoltată — în acest sector și în alte sectoare — pentru a se depăși începutul încă timid, de ce să n-o recunoaștem, al acestor preocupări la noi. **Trebuie să acționăm rapid, conducîndu-ne nu după principiul studiului teoretic prelungit și, apoi, al dezvoltării unor aplicații, ci după unul mult mai sănătos și mai fertil : al demarării concomitente și susținute în ambele planuri, rezultatele practice oferind piste mai sigure în elucidarea problemelor de principiu.**

În acest sens, trebuie să procedăm neîntîrziat, încă de acum, din 1972, avînd clară în minte multitudinea avantajelor cunoașterii din timp a ceea ce urmează, a ceea ce trebuie să se facă.

— Care sînt, în principal, avantajele de care aminteați ?

— Acestea trebuie privite în funcție de fazele materializării unei idei noi — **cea pregătitoare, pînă la descoperire** (..de incubație"), **de la invenție la dezvoltare** (..de substanțializare") și de **dezvoltare** — evitarea pauzelor, scurtarea duratei unor cercetări, situarea pe obiective majore, posibilitatea de a realiza o concentrare adecvată a forțelor, o dirijare eficientă a eforturilor, de la caz la caz.

— Vă rugăm să menționați cîteva domenii care, în viziunea dv., ar trebui abordate neîntîrziat din acest punct de vedere, chiar din 1972.

— Unul dintre acestea ar trebui să fie neapărat construcția de mașini, domeniu în care „uzura morală" (demodarea) produselor și a tehnologiilor apare, în general, mai repede decît în alte ramuri. Altul este, în mod cert, sectorul energetic, în care se fac investiții mari și trebuie să fim absolut siguri că investim bine. Alte sectoare ar putea fi, în fine, cele din ramura bunurilor de larg consum, unde se au în vedere serii mari de fabricație. Dar, firește, prognozarea trebuie concepută și aplicată ea însăși... științific. Adică obiectiv, riguros !

— Sugerați cumva și anumite restricții ?

— Numai în măsura în care s-ar crede că ea ar putea fi aplicabilă în mod mecanic. Există, în primul rînd, o sferă, relativ delimitată, de obiective în care prognozarea își dezvăluie mai concludent marile virtuți : **stabilirea țelului final al unor investigații ; recomandarea mijloacelor prin care acesta poate fi atins ; identificarea oportunităților sau a piedicilor ce pot interveni în calea realizării unei idei noi.** Pe de altă parte, și tematic se conturează o delimitare : cea a problemelor rezolvabile, de obicei, **într-un termen mai lung.** Dintre acestea amintesc : planurile de cercetare sau cele de dezvoltare tehnică, programele de valorificare a unor rezultate, aspecte ținînd de orientarea investițiilor sau de modificarea unor procese tehnologice etc. ; iar dacă ne referim la cercetarea fundamentală — valorificarea unor noi zăcăminte, construcția unor centrale electrice, planificarea realizării unor mări combinate chimice, introducerea unor noi produse pe piață etc. După cum, și la nivel de unitate științifică sau tehnică, prognoza oferă posibilitatea adoptării unei strategii optime (în funcție de experiența dobîndită, de ideile noi ce se anticipează, de mijloacele tehnice, economice, sociale de care dispune) a luării unor decizii întemeiate în ceea ce privește înlănțuirea diferitelor etape, eventualele intervenții de pe parcurs (de exemplu, reorientarea, dacă este cazul, a unor cercetări).

2.

— Recent, acad. Remus Răduleț propunea o schemă a perioadelor optime de testare a prognozelor elaborate în diverse domenii, în vederea ameliorării lor — ne spune **dr. ing. M. Cehan Racoviță,** de la Laboratorul de programare și calcul electronic al Institutului de cercetare și proiectare pentru industria electrotehnică (din București). Pe scurt, ea se prezenta astfel :

- 5—10 ani pentru domeniul bunurilor de consum ;
- 10—20 de ani pentru economie și obiective naționale complexe ;
- 30—50 de ani pentru tehnologii din industriile de bază, fără repercusiuni specifice în domeniul social ;
- Circa 50 de ani pentru problemele de amploare, cu consecințe largi, cum sînt valorificarea resurselor naturale, minerale și energetice, sau automatizările.

O asemenea „testare" globală a metodelor de prognoză mai importante, folosite pînă în prezent pe terenul științei și tehnicii, ne-ar oferi, cred, un tablou interesant. Între altele, ne-ar frapa gama extrem de largă de mijloace și metode utilizate, încă de pe acum, în acest scop.

— Ce semnificație are acest fapt ?

— El indică, în mod concludent, situația la care s-a ajuns în ceea ce privește conturarea unei largi și extrem de diferențiate metodologii concrete de prognosticare Metaforic vorbind, o astfel de situație amintește de cea a unui boxer care, neavînd o „lovitură decisivă", își pune în joc toată gama de mijloace tehnice și tactice pe care o posedă, în așa fel ca, din îmbinarea lor, după caz, să reușească, totuși, să-și atingă scopul. **În prognotică, cel puțin deocamdată, este dăunător să se preconizeze rețete sau metode rigide, care să se aplice nediferențiat.**

— Deducem de aici că cercetarea noastră de specialitate trebuie să asimileze, în teorie și practică, întreaga gamă de mijloace existente.

— Exact — dar avînd în vedere precumpănitor nevoile noastre specifice. Scopul alege mijloacele ! **Și expresia concretă a acestui scop o dau interesele mari ale țării, sarcinile economiei noastre pe termen lung, pînă în 1980 sau 2000, domeniile de mare interes în actualul cincinal, care, neîndoios, fiind de bază, se vor perpetua ca principale direcții de înaintare și în viitor.** Oricum, problematica științifică și tehnică actuală rămîne deosebit de complexă, ceea ce impune, inevitabil, o metodologie complexă de prognosticare a ei.

— Vă rugăm să descrieți, pentru cititorii noștri, cîteva dintre metodele de lucru ale prognoticii.

— După natura cunoștințelor folosite, mijloacele de prognoză în știință și tehnică se împart azi în două mari categorii : **intuitive** (în cadrul cărora diverși experți sesizează direct, printr-o „ochire în viitor", adevărul unei idei, înainte ca acesta să fi fost demonstrat) și **discursive** (în cadrul cărora se pornește deductiv, pas cu pas, de la realități actuale și tendințe prezente, extrapolîndu-le spre viitor). Prin natura lor, științele nu prea fac casă bună cu mijloacele intuitive. Totuși, eficacitatea cîtorva dintre metodele de acest fel nu mai poate fi astăzi pusă la îndoială. Pentru exemplificare, mă voi referi la așa-numita **metodă Delphi** și la **metoda scenariilor.**

În ceea ce privește prima metodă amintită, procedura este următoarea ; se chestionează oameni de știință izolați, în runde și pornind de la aspectele generale spre cele particulare și concrete ale obiectivului prognozei. Înaintea fiecărei etape noi se analizează răspunsurile primite și se transmit participanților — care nu comunică între ei — noile solicitări, precum și eventualele neajunsuri sau contradicții din răspunsurile lor anterioare. Li se oferă, de asemenea, informația dominantă, care reiese din „mediereа" tuturor răspunsurilor. Ceea ce rezultă în final este **un consens asupra viitorului problemei vizate, produs al celor mai competenți specialiști în materie.** Se presupune că proporția erorilor trebuie să fie astfel mult redusă. De altfel, **aplicată în general la domenii ce se bazează pe informații necuantificabile și în care „judecata previzională" capătă cel mai adesea forma unor impresii, a unor judecăți subiective, această metodă s-a dovedit viabilă.**

— Iar metoda „scenariilor" ?

— Pornind de la un cadru general plauzibil, se conturează progresiv, cu ajutorul unor experți, detaliile unui mediu (scenariu) la care va trebui să se adapteze tehnica și știința viitoare. În felul acesta, se pot stabili și deciziile care trebuie luate la anumite niveluri și în anumite momente, pentru a se asigura căile de urmat și mijloacele de dirijare adecvată a tendințelor din fiecare fază a dezvoltării. Aplicată pînă în prezent la un număr relativ redus de cazuri, deosebit de complexe și presupunînd perioade de evoluție îndelungate, metoda nu a căpătat încă o confirmare deplină în ceea ce privește condițiile maximei ei fiabilități — cu atît mai mult, cu cît unele din aceste perioade nici nu s-au scurs încă...

Mai frecvent utilizate, datorită rigorii lor sporite, sînt metodele explorative, discursive. Dintre acestea, menționez **metoda morfologică, cea a trendului de dezvoltare, metoda analizei de pertinență, metoda analizei sistemelor** ș.a. Se cuvine precizat însă că, în ciuda faptului că sîntem abia la început în acest domeniu, trebuie să verificăm viabilitatea unuia sau altuia dintre aceste mijloace — sau a diverselor lor combinații — oarecum „pe viu", prin utilizarea lor la sectoare reale și scontînd rezultate reale.

— Care ar fi criteriul de bază al fiabilității lor ?

— Legătura ce există obiectiv între diferitele fenomene și procese ce se înlănțuie cauzal și determinat în realitate, între trecutul, prezentul și viitorul științei și tehnicii. Aceasta face posibilă și necesară o asemenea activitate previzională.

Ceea ce spun nu sînt simple impresii, ci se bazează pe unele rezultate obținute de colectivul nostru. Cu un an în urmă ne-a interesat în ce direcție tind, pe plan mondial, ameliorările în domeniul motoarelor electrice. Ne preocupa un anume tip de asemenea motoare : cele asincrone. Am făcut o prospectare și, pe baza ei, am trecut la reproiectarea motoarelor de acest gen oferite industriei de institutul nostru. Așa au apărut noua serie de motoare asincrone, dar și un procedeu particular de prospectare a acestui teren specific, utilizînd în genere metode cunoscute pe plan internațional, verificate. De unde reiese că, investigînd viitorul diverselor discipline, structurăm în același timp modalități previzionale noi, tot mai adecvate, confirmate de practică.

3.

— Se spune că „a guverna înseamnă a prevedea", ne relata **ing. Radu Negru,** consilier la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie. Consiliul nostru, ca principal organism prin care se realizează politica partidului și statului în domeniul științei, este direct interesat în progresul rapid al prospectivei românești. Dar **ceea ce trebuie avut în vedere precumpănitor este prognozarea detaliată a direcțiilor principale de evoluție ale științei și tehnicii în țara noastră, în contextul sarcinilor specifice ce ne stau în față.** În acest sens s-a făcut pînă acum destul de puțin. Dar printr-o acțiune susținută se pot recupera o serie de handicapuri. În cadrul C.N.Ș.T. un colectiv are de acum sarcina să se ocupe de aceste probleme.

— Care ar fi aceste direcții ?

— Una se referă la stabilirea a ceea ce pot oferi de fapt studiile de prognoză în știință și tehnică, pentru a nu le pretinde acestora decît ceea ce pot da.

— Și ce pot da ?

— Inițial, **variante probabile** de evoluție a unuia sau a altuia dintre sectoarele avute în vedere. Apoi e necesară judecarea critică a acestora, astfel ca, în final, să se impună cîteva, cele mai probabile, sau una, cea optimă.

— Ce înseamnă, după dumneavoastră, „judecarea critică a variantelor probabile" ?

— Elaborarea pentru fiecare din aceste **variante probabile** a cîte unui „model prognotic privind evoluția viitoare" în direcția cea mai probabilă și cu evidențierea tuturor consecințelor previzibile, avantajoase și neavantajoase. Aceasta permite planificarea mai rațională a cercetărilor, distribuirea mai judicioasă a fondurilor, repartizarea mai riguroasă a forțelor. Abordarea corectă a problemelor prospectării viitorului este determinată însă, în primul rînd, de **cerințele sociale și economice care pot dicta concentrarea unor importante forțe științifice într-un anume domeniu, pentru obținerea unor descoperiri solicitate de societate.** Planul cincinal 1971—1975 oferă un larg evantai de asemenea solicitări majore, exprimate direct, clar. Între acestea, valorificarea resurselor ușor accesibile de energie și găsirea unor resurse noi, convenabile, producția de materiale sintetice ieftine și cu calități speciale, descoperirea unor mijloace eficiente de luptă cu bolile și cu bătrînețea ș.a., constituie adevărate comenzi sociale care impun o studiere atentă a posibilităților deschise de știință în fiecare din aceste domenii.

— O prospectare susținută, în direcții ca cele pe care le-ați enumerat, ar putea fi inițiată încă de pe acum ?

— Desigur. Numai că ea ar trebui să țină seama și de alți factori, printre care de înșeși mecanismele interne de dezvoltare în perspectivă a științei, legată de procesul de **integrare** și totodată de **diferențiere** a diverselor ei domenii. Asemenea **mutații** determină transformări, de exemplu, în dinamica numărului și structurii cadrelor de cercetători științifici.

De altfel, o sferă care trebuie să fie neîntîrziat prospectată, începînd chiar din anul 1972, constă tocmai în căile de sporire a numărului de cercetători științifici în rețeaua noastră. Pe linia prevederii actualului plan cincinal, care indică creșterea cu circa 60 la sută a numărului cadrelor cu studii superioare din cercetarea științifică și de circa 2,5 ori pînă în 1980 (față de 1970), de la un asemenea studiu așteptăm sugestii privind cele mai optime căi de atingere a acestui obiectiv, într-un context extrem de dinamic. În prezent, un interes deosebit par să suscite și pe plan mondial **prognozele de evoluție a structurii cadrelor științifice pe ramuri ale științei, pe categorii de virstă, pe niveluri de pregătire științifică** ș.a. Ritmul de creștere a numărului oamenilor de știință face ca în țările industriale să aibă loc o dublare a numărului la fiecare 10 ani și uneori într-un termen chiar mai scurt.

Cît timp va dura acest proces de creștere accelerată, care sînt consecințele sale și care sînt măsurile ce trebuie luate în legătură cu pregătirea cadrelor științifice, cu fondurile alocate pentru investiții și cu planificarea cercetărilor științifice — iată numai cîteva dintre problemele care se cer a fi conturate neîntîrziat și în ceea ce ne privește. Interes prezintă, de asemenea, prospectarea evoluției structurii cadrelor științifice pe diferite ramuri ale științei, pe categorii de virstă, pe sexe, pe niveluri de pregătire științifică ș.a. Unele studii, efectuate în cadrul C.N.Ș.T., evidențiază **o serie de schimbări importante în structura potențialului științific național, în favoarea științelor tehnice.** De asemenea, este de așteptat o creștere în prima perioadă a ponderii oamenilor de știință tineri, pentru ca după 1980 să sporească ponderea celor peste 40 de ani. Se poate preconiza, de asemenea, o creștere și a ponderii cercetătorilor de sex feminin care vor lucra în organizațiile științifice.

— Referindu-ne la instituțiile științifice, în prezent, soluția organizatorică pare să încline într-un singur sens : crearea a încă unui institut, a încă unui sector sau laborator, atunci cînd se intenționează atacarea unei noi problematici. Un studiu de perspectivă în acest sens nu ar fi util ?

— Ba da, mai ales că procesul de diferențiere al științei dă naștere constant unor noi ramuri și discipline științifice și, deci, **crearea în continuare de subdiviziuni organizatorice pare o soluție fără prea mare... perspectivă.** Dificultățile pe care le implică reorganizarea unor asemenea institute, atunci cînd aceasta este cerută de apariția unor cerințe științifice noi, confirmă concluziile altor studii de prospectivă : cele care conduc la ideea că ar trebui să se aibă în vedere anumite „limite critice", dincolo de care un nucleu științific își poate pierde eficacitatea — fie prin dispersarea exagerată în colective prea mărunțite, fie prin cealaltă exagerare, a gigantismului organizațional. Prognoze efectuate în alte țări și care vor fi inițiate, în curînd, și la noi, recomandă ca fiind mai util procedeul invers, care să se remarce nu prin rigiditate organizatorică, ci prin elasticitate, pe **organizarea nu de sectoare, laboratoare, institute pe ramuri și discipline, ci de colective complexe, de nuclee științifice menite să elaboreze, într-un timp determinat, o anumită problemă,** după care să se reorganizeze obligatoriu, în vederea abordării unei noi probleme.

4.

Directorul Laboratorului de cercetări prospective al Universității București, **conf. dr. Mihai Botez,** precizează de la început :

— Nu este vorba de a vedea drumul de la previziune la acțiune ca doi pași strict consecutivi. De cele mai multe ori, în procesul conducerii previzionale a activității de cercetare științifică, prognozele nu dictează automat, mecanic, decizia „optimală" — indiferent de criteriul la care se raportează aceasta — ci numai orientează, conturează orizontul viitor al **posibilului științific,** în care consecințele acțiunilor noastre pot fi efectiv urmărite. Pentru a fructifica superior studiile de prognotică pe care le vom efectua trebuie asigurată o bună orientare atît în efectuarea lor, cît și în folosirea rezultatelor. Prognoza unui domeniu al științei românești, de exemplu, nu urmărește să descrie evoluția viitoare a acestui domeniu în orice condiții și indiferent de deciziile noastre de astăzi ; ea permite numai estimarea eficienței viitoare a diferitelor variante de conducere a activității științifice. Cercetările prospective complexe asociază **prognozele** privind viitorul cu **diagnozele** asupra prezentului, considerat ca resort al dezvoltării. Aș remarca, cu această ocazie, că **estimările privind viitorul par să fie cu atît mai exacte, cu cît se referă la domenii mai largi ale activității umane.** „Îngustarea" domeniului de investigație mărește spectrul variantelor posibile, deci, într-un fel, nedeterminarea. De acest lucru trebuie să se țină seama și în efectuarea cercetărilor de prognoză tehnico-științifică.

— Sînteți pentru o aplicare și valorificare diferențiată, în funcție de specificul unuia sau altuia dintre domeniile științei și tehnicii, a prospectivării ?

— Exact ! În activitatea de cercetare științifică prospectivările pot numai **orienta** această conducere, sugerînd dominantele, sensurile majore, direcțiile prioritare. Caracterul „probabil" și riscul inerent oricărei activități creatoare nu pot fi, în esență, **înlăturate** prin investigații previzionale, ci pot fi cel mult **măsurate lucid.**

— Ce preconizați să faceți în cadrul colectivului dv., în anul 1972, în acest sens ?

— Să tratăm complex problemele, astfel încît să nu ignorăm nici efectuarea de studii previzionale concrete, referitoare la direcțiile închise, la spațiile „moarte" ale științei și tehnicii, care arată ce **nu** trebuie să facem. Spațiul a ceea ce **putem** face rămîne însă foarte larg.

Prospectiva științifică, schițînd acest „repertoriu" variat de posibilități, oferă conducerii și elemente prin care diferitele decizii posibile pot fi evaluate.

În literatura de specialitate se vorbește astăzi despre **prognoze-cadru.** Un exemplu : **prognoza privind evoluția științei și tehnicii românești nu poate fi concepută, de pildă, în afara a cel puțin două prognoze-cadru : referitoare la evoluția științei și tehnicii pe plan mondial și la evoluția economică și socială a țării noastre.** Numai în raport cu acestea poate fi evaluată prospectiv poziția științei și tehnicii românești în sistemul de valori al științei și tehnicii mondiale, ca și modul în care răspund cercetările științifice și tehnice cerințelor dezvoltării economice și sociale ale României socialiste. Și numai conjugînd aceste aspecte vom putea aborda realist problemele referitoare la îmbinarea progresului științific real cu asigurarea unei eficiențe economice cît mai înalte.

— A merge în sensul tendințelor pe care le evidențiază evoluția științei și tehnicii mondiale este singura variantă posibilă ?

— După părerea mea, nu. Cel puțin în sensul strict al termenilor. Cred însă că acest „fundal", ca sistem de referință, nu poate fi ignorat. După cum nu pot fi ignorate particularitățile de structură ale științei și tehnicii noastre actuale, care asigură „resursele" oricărei evoluții viitoare. Prognotica este însă datoare să studieze și eficiența unor alte variante, teoretic posibile, de evoluție a științei și tehnicii românești : **exportul de inteligență științifică și tehnică : cultivarea cu precădere a domeniilor ce par azi neglijate, dar care au șanse de a fi în viitor reactualizate ; concentrarea eforturilor în domeniile cu tradiție în știința noastră, în care ne-am cîștigat de pe acum o oarecare notorietate ; exploatarea inteligentă a unor momente conjuncturale favorabile viitoare.** Sîntem datori să urmărim mai multe variante de obiective-prioritare, fiindcă, în general, știm cît costă „ceea ce facem", dar nu ne gîndim cît costă „ceea ce nu facem"...

1. Un proiector al orientării în dezvoltarea creației tehnico-științifice
2. „Labirintul" metodologiei de profil nu este inexpugnabil
3. Prioritatea... priorităților
4. De la previziunea abstractă la acțiunea concretă

ÎN LOC DE CONCLUZII...

...un eventual „repertoriu de urgențe" :

- **ELABORAREA unui program general de obiective urgente ale prognoticii românești, pornind de la sarcinile și direcțiile de bază ale actualului cincinal, ale programelor de dezvoltare mai largi (cum este cel de dezvoltare a energeticii) ;**
- **CREAREA DE NUCLEE puternice, bine dimensionate, de prognoză sub controlul direct al C.N.Ș.T., pentru a se evita astfel fărîmițarea forțelor în colective mărunte, prea profilate ;**
- **ÎNTĂRIREA cu specialiști a laboratoarelor de prognoză ale diferitelor ramuri și activizarea acestora în direcția stabilirii unor contacte sistematice cu organele de sinteză, a orientării lor spre o tematică majoră, a efectuării unor schimburi de experiență largi cu specialiști în problemă de la C.S.P., C.N.Ș.T. ș.a.**
- **FACILITAREA accesului laboratoarelor de prognoză la centrele de calcul electronic ;**
- **STABILIREA de urgențe și punerea neîntîrziată în lucru a cîte unei teme mari pentru fiecare laborator departamental de prognoză ;**
- **SPORIREA numărului de specialiști pregătiți în această direcție prin profilare în forme universitare și post-universitare, prin policalificare și polispecializare ș.a. ;**
- **PROSPECTAREA, la nivelul C.N.Ș.T., a cerințelor pieței externe în vederea stabilirii priorităților de cercetare proprie și a valorificării acesteia în relații internaționale (așa cum este prevăzut, de altfel, în Decretul de înființare a C.N.Ș.T., punctul 1, litera e).**

Problemele ridicate în ancheta de față au însemnătatea lor, fiind de natură să definească unele direcții principale de prospectare, de prognoză în domeniile atît de complexe ale creației tehnico-științifice. Dar, după cum se știe, atît pentru perioada pînă în 1975, cît și în perspectivă, pînă în 1980, s-a elaborat un program care leagă mai strîns cercetarea de nevoile dezvoltării viitoare a țării ; din acest program au fost nominalizate în plan circa 900 teme. Lărgirea bazei de materii prime și valorificarea superioară a acestora, crearea de noi procedee tehnologice și perfecționarea tehnologiilor existente, sporirea contribuției cercetării științifice la reducerea cheltuielilor materiale de producție, creșterea productivității muncii sociale, îmbunătățirea calității și diversificarea producției, realizarea de noi materiale și înlocuitori și extinderea utilizării acestora, creșterea producției agricole și folosirea rațională a fondului funciar, ocrotirea sănătății populației și crearea unor condiții corespunzătoare de muncă și viață pentru oamenii muncii — constituie tot atîtea domenii spre care se îndreaptă cercetarea științifică românească în deceniul al 8-lea al secolului nostru.

În același timp, se știe că, aplicînd indicațiile Congresului al X-lea al P.C.R., au fost elaborate pentru prima dată în țara noastră 25 programe prioritare de cercetare științifică, totalizînd circa 1 700 teme. Fiecare din aceste programe urmărește rezolvarea unor obiective majore ale dezvoltării economice și sociale a țării noastre, între care amintim : reducerea consumului de cocs, economisirea metalului, gospodărirea rațională a energiei, valorificarea minereurilor de metale neferoase și a unor zăcăminte de metale rare, forajul și exploatarea sondelor de mare adîncime, lărgirea surselor și valorificarea superioară a masei lemnoase, realizarea de mașini-unelte cu comandă program numerică și de noi motoare cu ardere internă, dezvoltarea electronicii și a domeniilor conexe, elaborarea de noi rășini sintetice, mase plastice, fire și fibre sintetice, crearea și fabricarea de catalizatori industriali, realizarea de medicamente de uz uman și veterinar și altele.

Este imperios necesar ca fiecare din aceste teme să fie elaborată la termene cît mai bine eșalonate, cu finalitate practică precisă și, o dată încheiate, rezultatele lor să fie fructificate în producție, în scopul obținerii unor efecte economice superioare. Iar studiile de prognoză trebuie să indice tocmai modalitățile optime de atingere a acestor obiective, în interesul economiei naționale.

Anchetă realizată de
Teodor CAZACU

„NE ANGAJĂM SĂ GOSPODĂRIM MAI BINE ȘI SĂ FACEM TOT MAI FRUMOASE ORAȘELE NOASTRE"

Telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu

În aceste zile, în numeroase localități din țară au avut loc adunări festive în cadrul cărora au fost decernate premiile, diplomele și mențiunile obținute în întrecerea pentru înfrumusețarea și buna lor gospodărire. Participanții au adresat, cu acest prilej, telegrame **COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU,** prin care, mulțumind pentru înalta apreciere dată muncii lor, se angajează să-și mobilizeze și mai susținut forțele pentru ca localitățile lor să devină tot mai frumoase.

Oamenii muncii din **municipiul Piatra Neamț,** se spune într-o telegramă, întruniți în adunarea festivă cu prilejul decernării premiului II în întrecerea patriotică pe țară desfășurată în anul 1971, raportează conducerii partidului că, sub conducerea organizațiilor de partid, au participat cu entuziasm la acțiunile de înfrumusețare și edilitar-gospodărești, realizînd lucrări în valoare de aproape 50 milioane lei. Răspunzînd chemării lansate de Consiliul popular al județului Hunedoara, ne vom înzeci eforturile pentru a crea condiții de viață și muncă mai bune locuitorilor orașului nostru.

Noi, locuitorii **orașului Aleșd,** din județul Bihor — români, maghiari și de alte naționalități — se spune într-o altă telegramă, ocupînd locul 5 pe țară în categoria orașelor cu o populație sub 10 000 locuitori, exprimăm conducerii partidului și statului nostru, dumneavoastră personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, profunda noastră satisfacție și mulțumire pentru înalta apreciere dată muncii noastre. Vă asigurăm că ne vom înzeci eforturile pentru a îndeplini sarcinile economice, sociale și culturale ce ne revin.

Participanții la adunarea festivă care a avut loc în **orașul Novaci,** județul Gorj, localitate căreia i s-a acordat mențiunea a doua pentru rezultatele obținute în anul 1971, arată în telegrama adresată cu acest prilej că rezultatele obținute sînt rod al profundului atașament față de politica înțeleaptă a partidului, al dragostei față de orașul în care își desfășoară activitatea. În această etapă de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate, se spune în telegramă, animați de prevederile recentelor documente de partid și de stat, locuitorii orașului Novaci se angajează în fața conducerii de partid și de stat să obțină în anul în care am pășit rezultate mai valoroase, aducîndu-și contribuția la înfăptuirea programului elaborat de cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

În telegrama adresată de participanții la adunarea populară a locuitorilor din **orașul Năvodari,** municipiul Constanța, cu ocazia înmînării mențiunii de oraș fruntaș în acțiunile de înfrumusețare și bună gospodărire, se subliniază că în cursul anului 1971 angajamentele luate în întrecere au fost depășite cu 2 412 200 lei. Ne angajăm, se spune în telegramă, să muncim și mai bine în anul 1972, să ridicăm nivelul urbanistic al celui mai tînăr oraș al litoralului românesc, să contribuim astfel la înflorirea și prosperitatea patriei noastre socialiste.

CRONICĂ

Prin Decret al Consiliului de Stat, tovarășul Constantin Ene a fost numit în funcția de reprezentant permanent al Republicii Socialiste România pe lîngă Oficiul Națiunilor Unite și instituțiile specializate ale Organizației Națiunilor Unite din Geneva, în locul tovarășului Ion Datcu, care a primit o altă însărcinare.

INFORMAȚII

Marți a sosit în Capitală dr. Edward W. Blyden, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Sierra Leone în Republica Socialistă România.

★

Marți dimineața a părăsit Capitala Hassan Abbas Zaky, guvernator al Fondului de dezvoltare arabă, consilier special al președintelui Federației Emiratelor Arabe Unite, emirul Zayd Ben Sultan, și al președintelui Republicii Democratice Sudan, Mohamed Gaafar Numeiry, care a făcut o vizită oficială în țara noastră.

La plecare, pe aeroportul Otopeni, oaspetele a fost salutat de ministrul comerțului exterior, Cornel Burtică, de alte persoane oficiale, precum și de Ibrahim Youssri, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Republicii Arabe Egipt la București.

★

La invitația președintelui Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, Ioan Ursu, marți seara a sosit în Capitală, prof. Urs Hochstrasser, președintele Comisiei de energie atomică din Elveția, care va face o vizită în țara noastră.

Cu acest prilej, oaspetele va purta convorbiri privind dezvoltarea colaborării dintre România și Elveția în domeniul aplicațiilor pașnice ale energiei atomice și va vizita unele unități de cercetare și învățămînt din sectorul fizicii nucleare.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, omul de știință elvețian a fost întîmpinat de președintele Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, de alte persoane oficiale, precum și de membri ai ambasadei Elveției la București.

★

La invitația ministrului minelor, petrolului și geologiei, Bujor Almășan, Robert C. Gunness, președintele Societății americane „Standard Oil Company — Indiana", a făcut o vizită în țara noastră.

Oaspetele a avut convorbiri cu Maxim Berghianu, președintele Comitetului de Stat al Planificării, Mihail Florescu, ministrul industriei chimice, Bujor Almășan, și Cornel Burtică, ministrul comerțului exterior.

Cu acest prilej au fost abordate unele probleme de interes comun din domeniul industriei extractive de petrol și al prelucrării petrolului.

Președintele societății Standard Oil a vizitat Combinatul petrochimic de la Brazi și Institutul de cercetare foraj-extracție din Cîmpina.

★

Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a primit din partea secretarului federal pentru afacerile externe al R.S.F. Iugoslavia, Mirko Tepavaț, o telegramă de mulțumire pentru felicitările adresate cu ocazia sărbătorii naționale.

★

Ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a trimis o telegramă de felicitare ministrului afacerilor externe al Republicii Arabe Egipt, Mohamed Murad Ghaleb, cu prilejul numirii sale în această funcție.

(Agerpres)

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 20, 21 și 22 ianuarie. În țară : Vremea va fi în general umedă și închisă. Vor cădea ninsori temporare în jumătatea de sud-vest a țării, unde vîntul va prezenta intensificări în prima parte a intervalului. În rest ninsorile vor fi locale. La sfîrșitul intervalului, în Banat și Oltenia, este posibilă și lapoviță. Temperatura aerului va continua să crească. Minimele vor fi cuprinse între minus 13 și minus 3 grade, mai coborîte în depresiunile din estul Transilvaniei și în Moldova, iar maximele vor oscila între minus 8 și plus 4 grade, în nord-estul țării, și între minus 4 și plus 4 grade, în rest. **În București :** Vremea va fi în general umedă și închisă. Temporar ninsoare, iar în prima parte a intervalului, și vînt cu intensificări. Temperatura va continua să crească ușor.

Conferirea „Ordinului Muncii" clasa I unor unități agricole socialiste care au obținut recolte mari de cartofi în 1971

Pentru contribuția adusă la înfăptuirea politicii partidului, de dezvoltare a agriculturii socialiste și pentru participarea activă a țăranilor cooperatori, muncitorilor, mecanizatorilor, tehnicienilor și inginerilor la obținerea, în anul 1971, a unor recolte mari de cartofi, pe întreaga suprafață avută în cultură și livrarea la fondul de stat a unor cantități sporite, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a conferit „Ordinul Muncii" clasa I următoarelor cooperative agricole de producție : Chilișeni, județul Suceava, care a realizat 38 181 kg cartofi la hectar ; Reușeni, județul Suceava — 32 516 kg la hectar ; Moara, județul Suceava — 31 528 kg la hectar ; Dumbrăveni, județul Suceava — 31 500 kg la hectar ; Virful Cimpului, județul Botoșani — 30 278 kg la hectar ; Ipotești, județul Suceava — 29 036 kg la hectar ; Bosanci, județul Suceava — 28 500 kg la hectar ; Calafindești, județul Suceava — 27 200 kg la hectar ; Sînzieni, județul Covasna — 26 600 kg la hectar ; Ghimbav, județul Brașov — 26 237 kg la hectar ; Ilișești, județul Suceava — 26 180 kg la hectar ; Fîntinele, județul Suceava — 26 132 kg la hectar ; Tîrgu Secuiesc, județul Covasna — 26 116 kg la hectar ; Liteni, județul Suceava — 25 400 kg la hectar ; Sinpetru, județul Brașov — 25 274 kg la hectar ; Sinmartin, județul Harghita — 25 082 kg la hectar ; Grănicești, județul Suceava — 25 067 kg la hectar ; Turia, județul Covasna — 25 016 kg la hectar ; Cernat, județul Covasna — 20 600 kg la hectar.

Prin același decret a fost conferit „Ordinul Muncii" clasa I Întreprinderii agricole de stat Suceava, județul Suceava, care a realizat 26 030 kg cartofi la hectar ; Întreprinderii agricole de stat Sfîntu Gheorghe, județul Covasna — 21 254 kg la hectar, precum și Stațiunii experimentale agricole Suceava, județul Suceava, care a realizat 28 600 kg la hectar.

O delegație a Asociației de prietenie sovieto-română a sosit în Capitală

La invitația Consiliului General A.R.L.U.S., marți a sosit în Capitală o delegație a Asociației de prietenie sovieto-română, condusă de A. V. Grebnev, vicepreședinte al conducerii centrale a asociației, redactor-șef adjunct al ziarului „Izvestia".

Oaspeții vor purta convorbiri și vor semna planul de colaborare pe anul 1972 între cele două asociații.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, erau de față acad. Iorgu Iordan, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S., precum și reprezentanți ai Ambasadei Uniunii Sovietice la București. (Agerpres)

Cu prilejul „Zilelor Varșoviei"

Marți seara, în cadrul „Zilelor Varșoviei", a avut loc la Teatrul Giulești din Capitală un spectacol cu piesa „Peer Gynt" de H. Ibsen, prezentat de un colectiv al teatrului „Ateneum" din capitala R.P. Polone.

Teatru cu tradiție progresistă, care s-a afirmat în mișcarea dramatică poloneză între cele două războaie mondiale, sub conducerea cunoscuților oameni de teatru Stefan Jaracz și Leon Schiller, prin nota de ascuțită critică socială a repertoriului său, „Ateneum" s-a impus în ultimul timp în fruntea scenei poloneze. Colectivul teatrului a obținut succese de răsunet și în străinătate, pe scena Teatrului Națiunilor din Paris, sau la festivaluri internaționale, ca cele de la Berlin, Sarajevo, Bergen și Oslo, prilejuri cu care și-a cîștigat stima și prețuirea publicului.

La spectacolul de marți al artiștilor polonezi au asistat Dumitru Popa, primarul general al Capitalei, Ion Brad, vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, oameni de artă și cultură, un numeros public.

De asemenea, au fost prezenți Jaromir Ocheduszko, ambasadorul R.P. Polone la București, șefi ai unor misiuni diplomatice și alți membri ai corpului diplomatic.

Stilul original de interpretare a piesei, precum și arta scenică a actorilor s-au bucurat de aprecierea publicului bucureștean care i-a răsplătit cu vii aplauze.

(Agerpres)

SOSIREA ÎN CAPITALĂ A DIRECTORULUI AGENȚIEI DE INFORMAȚII A S.U.A.

Marți după-amiază, a sosit în Capitală Frank Shakespeare, directorul Agenției de Informații a Statelor Unite ale Americii, care va lua parte la deschiderea oficială a Bibliotecii americane din București.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, oaspetele a fost salutat de Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, și de alte persoane oficiale.

Au fost de față Leonard C. Meeker, ambasadorul S.U.A la București, și membri ai ambasadei.

★

La sosire, directorul Agenției de Informații a S.U.A. a răspuns întrebărilor adresate de redactorul „Agerpres" Alfred Neagu.

Este o mare plăcere să mă aflu din nou în țara dv — a spus oaspetele. Am mai fost în România în 1969 ; era prima vizită în străinătate după intrarea mea în guvernul S.U.A.

Referindu-se la deschiderea bibliotecii române la New York și a bibliotecii americane la București, oaspetele a spus : Importanța acestor acțiuni a fost subliniată în modul cel mai clar de președintele Richard Nixon și președintele Nicolae Ceaușescu, ca o contribuție la dezvoltarea relațiilor culturale dintre S.U.A. și România.

Eforturile depuse de țara dv. pentru organizarea primei biblioteci române în S.U.A. au fost încununate de succes — a spus oaspetele. A fost creat un foarte modern centru cultural românesc în cel mai mare oraș din țara noastră, New York, într-o zonă în care mulți oameni au ocazia să-l viziteze. Am avut onoarea de a lua parte la inaugurarea acestei instituții culturale. Acum am venit la București pentru a participa la deschiderea bibliotecii americane.

Cu acest prilej, sper să am ocazia de a purta convorbiri cu personalități din diverse sectoare ale vieții culturale și publice române și să cunosc cît mai bine România, oamenii și viața lor.

DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

O mare realizare a fizicii moderne

„LUDMILA" — MICROSCOP URIAȘ PENTRU STUDIEREA MICROLUMII

MOSCOVA 18. — Corespondentul Agerpres, L. Duță, transmite : În orășelul științific Protvino, de lîngă Moscova, a avut loc inaugurarea oficială a camerei de bule cu hidrogen lichid „Ludmila", creație a colectivului Institutului unificat de cercetări nucleare de la Dubna. Acest uriaș „microscop" pentru studierea microlumii, care este aprovizionat cu particulele create de cel mai mare accelerator din lume ce funcționează tot aici, este apreciat drept unul din succesele cele mai de seamă ale fizicii moderne.

La adunarea festivă prilejuită de acest eveniment, colectivul care a realizat instalația „Ludmila" a fost felicitat de reprezentanți ai instituțiilor științifice din Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană, Polonia, România și R.D. Vietnam. În numele oamenilor de știință din țara noastră, a adresat călduroase felicitări prof. Ioan Ursu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, președintele Comitetului de stat pentru energia nucleară.

Într-o convorbire cu corespondentul Agerpres la Moscova, șeful secției pentru camerele cu hidrogen a Institutului unificat de cercetări nucleare, N.M. Viriasov, a expus succint principiul de funcționare a camerei de bule cu hidrogen lichid „Ludmila".

„Camera constă dintr-un corp metalic acoperit de o sticlă optică. Înainte de pătrunderea particulelor, provenite de la accelerator, se produce, într-un interval de cîteva miimi de secundă, o extindere bruscă a hidrogenului lichid. Hidrogenul parcă se dilată. Presiunea lichidului devine mai scăzută față de cea a vaporilor egali în greutate cu lichidul, reducîndu-se de la 6 atmosfere la 3,5 atmosfere.

Particulele încărcate pătrund în acest moment în cameră, ciocnindu-se de electroni atomici. La rîndul lor, electronii, ciocnindu-se repetat în spații foarte mici, transmit energia lor atomilor vecini de hidrogen, încălzindu-l brusc. Peste una sau două miimi de secundă, se formează embrionii bulelor care ating proporții vizibile. În acest moment, o puternică flamă a lămpii de impulsie faciliteză fotografierea urmelor lăsate de particulele încărcate". Deci, un microscop al microlumii.

Renumiții savanți acad. M.D. Milionscikov și acad. M. A. Markov au declarat următoarele corespondentului Agerpres, în legătură cu sarcinile și țelurile cercetărilor, facilitate de instalația „Ludmila".

— Ce anume vrem să descoperim ? Vă voi răspunde prin celebra teză a lui Frédéric Joliot Curie : „Nu știm ce". Căci în fizica energiilor înalte, fenomene care păreau cu totul nesemnificative au dus la descoperiri epocale, ca energia nucleară, să zicem, opinează acad. M.A. Markov. Dacă am ști ce anume trebuie descoperit, nu am mai avea nevoie de camere de bule cu hidrogen lichid. Aici, aș putea spune, în domeniul cel mai înaintat al fizicii, orice nou fenomen prezintă o importanță omnivalentă pentru știință.

La rîndul său, M.D. Milionscikov „concretizează" întrucîtva. „Este vorba, desigur, a spus domnia-sa, despre încercările de a demonstra în practică justețea unor teorii de excepțională importanță, cum ar fi cea a mono-polului lui Dirak. (Potrivit calculelor, este posibilă despărțirea particulelor cu încărcătura negativă de cele cu încărcătura pozitivă, ceea ce în natură nu se întîlnește. Adică, oriunde există o încărcătură negativă, apare în fracțiuni infime de timp și una pozitivă. În cazul despărțirii acestor poli, devine posibilă realizarea atît de dorită de omenire a exploziei nucleare dirijate).

Ambii oameni de știință au exprimat dorința unei ample colaborări internaționale în aceste domenii atît de importante ale științei puse în slujba păcii.

Îndeplinirea planului dezvoltării economice în Cehia și Slovacia

PRAGA 18. — Corespondentul Agerpres, C. Prisăcaru, transmite : Direcțiile de statistică ale Cehiei și Slovaciei au făcut cunoscute datele privind îndeplinirea planului dezvoltării economice a celor două republici în anul 1971.

Volumul producției industriale a fost anul trecut în R.S. Cehă cu 6,5 la sută superior celui realizat în 1970 și a depășit cu 1,3 la sută nivelul planificat. Creșteri mai pronunțate au fost înregistrate de ramurile de bază ale industriei : 9 la sută în industria metalurgică și constructoare de mașini, 8,4 la sută în industria chimică, 11 la sută în cea a cauciucului și maselor plastice. Anul 1971 a însemnat pentru R.S. Cehă un pas important în direcția ameliorării situației existente în balanța energetică și de combustibil. Producția de energie electrică a crescut cu 5,7 la sută, iar extracția de cărbune cu 3,2 la sută în comparație cu anul 1970.

Volumul producției industriale realizat anul trecut în R.S. Slovacă este cu 8,5 la sută mai mare în raport cu realizările obținute în 1970, reprezentînd o creștere de 1,3 la sută în comparație cu volumul planificat. Întreprinderile și organizațiile de construcție au efectuat lucrări al căror volum depășește cu 12 la sută pe cel realizat în 1970. Prin rețeaua comerțului de stat și cooperatist au fost desfăcute cu 5,6 la sută mai multe mărfuri.

Economia R. P. Mongole în 1971

ULAN BATOR 18 (Agerpres). — La Ulan Bator a fost dat publicității comunicatul Direcției Centrale de Statistică privind rezultatele îndeplinirii planului economic pe anul 1971. În anul trecut, se spune în comunicat, fondurile de bază ale economiei naționale mongole au sporit cu 9 la sută, volumul investițiilor capitale în economia națională ajungînd la 1,1 miliarde tugrici.

În anul 1971, în agricultură, șeptelul de vite a crescut cu 100 000 față de 1970, realizîndu-se, totodată, o recoltă record de cereale. Volumul investițiilor în agricultură a crescut în comparație cu 1970 cu 25,3 la sută, ceea ce a permis achiziționarea a mii de tractoare, combine și alte mașini agricole și construirea mai multor mii de adăposturi pentru vite și puțuri în zonele secetoase.

În anul 1971, volumul producției industriale a crescut în Mongolia, în medie, cu 8,5 la sută, iar productivitatea muncii în industrie cu 10 la sută în comparație cu anul 1970.

A sporit simțitor numărul absolvenților școlilor de toate gradele față de anul precedent. Fondul de locuințe a crescut cu 5,2 la sută, iar vînzările de mărfuri către populație au înregistrat un spor de 5,4 la sută în comparație cu 1970.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

CAMPIONATUL DE HOCHEI PE GHEAȚĂ

Derbiul de aseară a revenit echipei Steaua

Pentru a treia oară în acest campionat, hocheiștii de la Steaua și Dinamo s-au aflat față în față, cu ocazia derbiului lor de veche tradiție, decisiv pentru cucerirea titlului de campioni.

Ca și în derbiurile precedente, în care miza a contat în primul rînd, calitatea în sine a jocului nu a depășit nivelul mediu, uneori — spre regretul spectatorilor, bineînțeles — spiritele s-au încins peste măsură, intervențiile arbitrilor, și deci fragmentarea jocului, fiind absolut necesare. Spre deosebire de partida de joi, acum Steaua a intrat mai hotărîtă, încercînd să-și impună inițiativa din primele minute. Poarta lui Dumitraș a fost supusă la un veritabil asediu, șuturile hocheiștilor de la Steaua părînd fără sfîrșit. O adevărată canonadă ! Un singur gol însă, în minutul 9, din șutul lui Gheorghiu. În tot acest timp, mai fructuoase au fost intervențiile arbitrilor : pe banca eliminaților, Dinamo și-a „trimis" pe rînd cinci jucători, iar Steaua — patru, fiecare pe timp de cîte două minute... Dinamoviștii au egalat nu prea tîrziu după pauză. Steaua a luat din nou conducerea, dar numai pentru un minut, pentru că — la capătul uneia dintre cele mai frumoase (din destul de puținele !) faze de hochei adevărat — Dinamo a egalat iarăși. În ultima repriză, hocheiștii de la Steaua se arată în vervă deosebită, forțele lor părînd încă proaspete. Înscriu două goluri, nu primesc nici unul și, pe deplin merit, cuceresc o frumoasă victorie (scor : 4—2), care îi aduce din nou în fruntea clasamentului, cu un avans de două puncte față de Dinamo.

Arbitrii Fl. Gubernu și Gh. Țasnadi au condus cu autoritate.

Cealaltă partidă de ieri — precedînd derbiul — a revenit formației Avîntul Miercurea Ciuc : 7—3 cu Agronomia Cluj. Superioritatea hocheiștilor din Ciuc a fost netă în prima și în cea de-a treia repriză (cînd au marcat cîte două goluri). Clujenii nu au reușit mai mult decît o repriză egală (3—3).

★

De data aceasta, publicul bucureștean a părut ceva mai interesat să fie la fața locului, mărcindu-și prezența nu numai numerește (peste 4 000 de spectatori), ci și destul de zgomotos, galeriile respective fiind la fel de decise — dacă nu chiar mai decise decît echipele de pe gheață — să nu piardă „partida". În legătură cu atmosfera de aseară de la patinoar, se impune o observație : pe de o parte, fumul ca la cafenea, pe de alta, serpentinele de carnaval și... monedele aruncate în teren (în semn de simpatie sau antipatie pentru o echipă sau alta, pentru arbitri) au stînjenit buna desfășurare a jocului. Nu este deloc întîmplător că printre cei mai „temperamentali" suporteri se aflau unii care, în prealabil, se „magnetizaseră" bine la bufetul din incintă, unde coniacul se servește la discreție...

I. DUMITRIU

HANDBAL, LA TIMIȘOARA

Clujencele au furnizat surpriza etapei

TIMIȘOARA (corespondentul „Scînteii", **Cezar Ioana**). Etapa de ieri, disputată în sala „Olimpia" din Timișoara, s-a încheiat în general cu rezultate normale, favoritele adjudecîndu-și punctele puse în joc. A existat însă și o excepție, de fapt, surpriza etapei : Universitatea Cluj, ocupanta ultimului loc, a reușit să învingă pe Textila Buhuși, aflată pe poziția a 5-a în clasament. Victoria nu se datorește nicidecum întîmplării, ci ambiției extraordinare cu care clujencele au luptat din primul pînă în ultimul minut, dăruirii dovedite în lupta pentru fiecare minge.

Deosebit de disputată a fost partida dintre Universitatea București și Mureșul Tîrgu-Mureș. Au învins bucureștencele la diferență de un punct, înscriindu-și în palmares o victorie extrem de prețioasă pentru menținerea locului secund în clasament. De reținut însă că mureșencele au avut 12 bare, ratînd și o lovitură de la 7 metri. Voința Odorhei a încheiat cu un rezultat de egalitate : 16—16 (7—7).

FOTBAL. — Echipa **O.F.K. Belgrad** a susținut **la Lima** un meci în compania echipei peruviene **Megar,** care activează în prima ligă. Fotbaliștii iugoslavi au obținut victoria cu scorul de **2—0** (0—0).

SCHI. — Pe pîrtiile de la Madonna di Campiglio au luat sfîrșit **campionatele europene de schi rezervate juniorilor.** Proba feminină de slalom uriaș a fost cîștigată de norvegiana Torill Foerland — 1'37"08/100, urmată de Inge Morerod (Elveția) — 1'37"85/100. În proba masculină de slalom special, pe primul loc s-a clasat austriacul Alois Morgenstern.

În cîteva rînduri

BASCHET. — S-au încheiat întrecerile celor două grupe ale **turneului internațional masculin** de baschet **de la Varșovia.** În grupa B, într-un joc decisiv pentru ocuparea locului doi, s-au întîlnit reprezentativele orașelor **Sofia** și **București,** Victoria a revenit cu scorul de 90—82 (52—36) baschetbaliștilor bulgari. În finala competiției se vor întîlni selecționata orașului Moscova și formația Polonia din Varșovia.

HANDBAL. — 5 000 de spectatori au urmărit **la Bremen** întîlnirea internațională amicală de handbal dintre reprezentativele masculine ale **R. F. a Germaniei** și **Iugoslaviei.** După un joc echilibrat, partida s-a încheiat cu un rezultat de egalitate : **16—16** (7—7).

FOTBAL. — Echipa **O.F.K. Belgrad** a susținut **la Lima** un meci în compania echipei peruviene **Megar,** care activează în prima ligă. Fotbaliștii iugoslavi au obținut victoria cu scorul de **2—0** (0—0).

SCHI. — Pe pîrtiile de la Madonna di Campiglio au luat sfîrșit **campionatele europene de schi rezervate juniorilor.** Proba feminină de slalom uriaș a fost cîștigată de norvegiana Torill Foerland — 1'37"08/100, urmată de Inge Morerod (Elveția) — 1'37"85/100. În proba masculină de slalom special, pe primul loc s-a clasat austriacul Alois Morgenstern.

Afirmarea clasei muncitoare în țările Africii

(Urmare din pag. I)

țări aflate încă sub dominația colonială, ca, de exemplu, Mozambicul, unde analfabetismul ajunge pînă la 90 la sută.

Formarea unui proletariat stabil trebuie să învingă de asemenea obstacolul reprezentat de fenomenul migrației. În majoritatea lor, lucrătorii din întreprinderile africane provin din rîndul țăranilor, care au fost expropriați de coloni sau care au pămînt puțin. Ei pleacă la oraș în funcție de mersul recoltei și de cotele impozitelor ; după ce strîng o anumită sumă, se reîntorc în satele lor. Apoi acționează și migrația externă — căutarea de lucru în țările capitaliste avansate.

Factorii enumerați explică de ce proletariatul african nu este prea numeros și dezvoltat. În prezent, la o populație totală de aproximativ 325 de milioane de locuitori, adică 10 la sută din populația lumii, pe continent există doar 20 milioane de salariați, ceea ce înseamnă circa 7 la sută din totalul populației și mai puțin de 20 la sută din populația activă. Dincolo de aceste cifre generale se ascunde o mare inegalitate a repartiției de la o zonă geografică la alta, de la o țară la alta. Cîteva cifre sînt edificatoare. Dacă în Algeria sînt 898 000 salariați, din care 407 000 în industrie, în țări ca Republica Mali, la 4 787 000 locuitori sînt 18 000 salariați, din care doar 1 600 în industrie. În țările Africii tropicale, unde domină încă economia naturală și seminaturală, dar unde trăiesc trei pătrimi din populația continentului, numărul salariaților reprezintă abia patru la sută din populație și 10 la sută din populația activă.

Compoziția și structura salariaților din Africa se deosebesc radical de structurile „clasice". În rîndurile clasei muncitoare africane există un mare număr de elemente eterogene, semiproletare, care nu sînt legate nemijlocit de procesul industrial, desfășurîndu-și activitatea în agricultură, pe marile plantații, în comerț sau alte ramuri economice. Numărul lucrătorilor din agricultură este în R.S.A. de 700 000, Rhodesia — 248 000, Tunisia — 180 000, Maroc — 325 000, Coasta de Fildeș — 90 000. Această categorie s-a detașat definitiv de țărănime, cîștigîndu-și existența în principal prin vînzarea forței de muncă. În același timp, trebuie avut în vedere faptul că o mare parte din muncitori sînt necalificați. În statele Africii tropicale procentul de muncitori necalificați se ridică la 50—90 la sută. Pînă nu de mult, grupul de muncitori calificați provenea aproape în întregime din rîndul europenilor, care, avînd salarii bune — de 10—15 ori mai ridicate ca cei africani — nu se interesau, decît în cazuri foarte rare, de calificarea lucrătorilor africani.

Proletariatul african este confruntat cu probleme sociale complexe și serioase. Nivelul său de trai este unul din cele mai scăzute. Potrivit unor date furnizate de Organizația Internațională a Muncii, din salariul obținut pe o zi de muncă un miner dahomeyan poate cumpăra 1 kg brînză și 750 gr pîine ; un textilist din Madagascar — 1 kg de orez, 1 litru lapte, 2 ouă. Ca și majoritatea populației africane, muncitorul african este condamnat la subnutriție. Totodată, asistența medicală și alte avantaje materiale sînt deosebit de precare.

Deși este încă puțin numeroasă și s-a dezvoltat în condițiile arătate, clasa muncitoare africană joacă un rol tot mai important în viața Africii, afirmîndu-se ca o importantă forță a progresului pe continent. În anii din urmă, revendicările economice se împletesc tot mai mult cu revendicări de ordin politic, cu acțiuni împotriva colonialismului și neocolonialismului.

În țările africane care și-au dobîndit recent independența clasa muncitoare participă activ la transformările înnoitoare din aceste țări. Faptul că aceste țări nu vor să mai fie doar simple surse de materii prime, efortul întreprins de ele pentru valorificarea în propriul interes a resurselor naturale, determină intensificarea procesului de industrializare și, implicit, creșterea rîndurilor clasei muncitoare, deschide perspective tot mai ample ridicării rolului ei ca promotor al progresului social. Cu toate greutățile care decurg din cauza unor slăbiciuni iminente stadiului actual de dezvoltare, clasa muncitoare africană dispune de acuma de un program de luptă închegat, vizînd prefaceri de structură : naționalizarea principalelor mijloace de producție, lupta pentru consolidarea independenței politice, cucerirea celei economice etc. Muncitorii din Zambia, Tanzania, Algeria, Guineea, dintr-o serie de alte țări, s-au aflat în fruntea acțiunilor de sprijinire a preluării de către stat a întreprinderilor industriale, minelor, mijloacelor de comunicație și altor obiective economice. Proletariatul din Republica Populară Congo, Volta Superioară, Dahomey etc. a contribuit într-o măsură esențială la înlăturarea guvernelor aflate în slujba neocolonialismului.

În țările aflate încă sub jugul colonial și al opresiunii rasiste, clasa muncitoare desfășoară ample acțiuni împotriva exploatării monopoliste, pentru dreptul la pîine și muncă. Ea se află în primele rînduri ale luptătorilor pentru independență, pentru abolirea apartheidului. În Republica Sud-Africană, Namibia, Rhodesia, coloniile portugheze, muncitorii luptă în cele mai diferite forme — de la greve și pînă la lupta armată — pentru independența țărilor lor, pentru dreptul popoarelor respective de a fi stăpîne pe destinele lor.

Caracteristicile actualei etape de dezvoltare a clasei muncitoare din țările Africii își pun amprenta și asupra stadiului și formelor ei de organizare politică, asupra compoziției și rolului pe care îl au partidele comuniste și muncitorești ce activează în țările continentului african. În unele țări, aflate pe o treaptă mai înaintată de dezvoltare și unde există un proletariat mai numeros, partidele comuniste, formate din partea cea mai conștientă a muncitorilor, cunosc un proces de creștere numerică și maturizare politică ; ele unesc în jurul lor pături și categorii sociale tot mai largi interesate în lupta împotriva colonialismului, neocolonialismului, rasismului, pentru deplina independență politică și economică, pentru progres economic și social. În statele unde proletariatul este încă slab, în compoziția și activitatea partidelor comuniste au o pondere mai mare elementele de la sate. În sfîrșit, există țări în care procesul de organizare a partidelor comuniste este într-o fază incipientă. Pretutindeni însă comuniștii, militanții cu convingeri comuniste, muncitorii înaintați politicește pășesc în primele rînduri ale luptei de eliberare națională și socială, pentru unirea forțelor democratice și progresiste într-un larg front antiimperialist. În cadrul sindicatelor, comuniștii, făcînd față la numeroase greutăți, se află în primele rînduri ale luptei pentru satisfacerea intereselor vitale ale celor ce muncesc. Comuniștii din țările independente sprijină transformările progresiste, militează pentru naționalizări și reforme agrare, acționează pentru valorificarea marilor bogății de care dispun, așezarea bazelor industrializării, pentru democratizarea vieții politice și progres social.

Rîndurile clasei muncitoare africane cresc an de an, pe măsura dezvoltării potențialului economic al continentului. Ea se afirmă ca o forță socială în plină ascensiune, care-și spune tot mai răspicat cuvîntul în ceea ce privește liniile directoare ale dezvoltării Africii.

viața internațională

Opinii în favoarea convocării conferinței general-europene

ROMA 18 (Agerpres). — **„Conferința general-europeană în problemele securității și colaborării trebuie să fie convocată într-un termen cît mai scurt"**, a declarat Remo Salati, secretarul Comisiei pentru afacerile externe a Parlamentului italian, secretar general al Comitetului italian al păcii, unui corespondent al agenției T.A.S.S. Salati a adăugat că **această conferință ar fi utilă tuturor popoarelor din Europa, fără excepție.**

BERLIN 18 (Agerpres) — În vederea pregătirii celei de-a 15-a Conferințe internaționale a muncitorilor din țările baltice, Norvegia și Islanda, care urmează să aibă loc la Rostock în iulie, la Berlin a avut loc o întîlnire a reprezentanților organizațiilor sindicale din R. D. Germană și Danemarca. Părțile, menționează agenția A.D.N., au subliniat necesitatea convocării grabnice a unei conferințe a statelor europene pentru securitate și colaborare.

DECLARAȚIA M. A. E. AL G. R. P. AL REPUBLICII VIETNAMULUI DE SUD

VIETNAMUL DE SUD 18 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud a dat publicității o declarație în legătură cu măsurile americano—saigoneze privind punerea în aplicare a planului de evacuare forțată a populației din provinciile de nord în zonele meridionale ale Vietnamului de sud — relatează agenția de presă Eliberarea. În declarație se arată că strămutarea a milioane de oameni din nord în lagăre de concentrare din zona sudică are ca scop să evite eșecul total al strategiei de „vietnamizare a războiului" și să transforme provinciile de la sud de zona demilitarizată într-un „pămînt al nimănui", pentru a se putea, astfel, pune în aplicare politica americano—saigoneză de perpetuare a divizării Vietnamului.

Declarația subliniază că populația Vietnamului de sud este hotărîtă să zdrobească complet planul americano—saigonez de evacuare forțată.

Protest împotriva amestecului tailandez în Laos

DECLARAȚIA C.C. AL FRONTULUI PATRIOTIC LAOȚIAN

XIENG QUANG 18 (Agerpres). Comitetul Central al Frontului Patriotic Laoțian a dat publicității o declarație în care condamnă administrația tailandeză pentru ajutorul dat S.U.A. în intensificarea războiului lor de agresiune din Laos.

După ce citează fapte care dovedesc că de mulți ani administrația de la Bangkok a transformat țara într-o neocolonie și o bază militară a Statelor Unite pentru acțiunile lor agresive împotriva Laosului și altor țări din Indochina, declarația subliniază că, în acest fel, Tailanda permite imperialismului american să desfășoare „războiul special intensificat" din Laos. Totodată, **autoritățile de la Bangkok au introdus zeci de batalioane tailandeze în Laos.** După cum recunoștea Comisia pentru relații externe a Senatului S.U.A., efectivele militare tailandeze în Laos se ridică deja la peste 30 000 oameni. Declarația menționează că, în urma întîlnirii dintre Thanom Kittikachorn, șeful guvernului militar tailandez, și generalul Creighton Abrams, comandant-șef al trupelor americane din Vietnamul de sud, **noi batalioane tailandeze au fost trimise în regiunea Long Cheng.** La 13 ianuarie a.c., Kittikachorn a declarat chiar, în mod deschis, că **noi nave tailandeze vor fi trimise în operațiune pe riul Mekong. Toate acestea constituie o încălcare a acordurilor de la Geneva din 1954 cu privire la Indochina și, în special, a acordurilor din 1962 asupra Laosului, a căror semnatară este și Tailanda.**

Frontul Patriotic Laotian cere guvernului Kittikachorn să curme imediat trimiterea de trupe în Laos și să nu mai pună teritoriul tailandez la dispoziția intervenționiștilor americani.

Condamnare vehementă a represiunilor dezlănțuite de regimul de la Seul

SCRISOARE PUBLICATĂ ÎN „NEW YORK TIMES"

WASHINGTON 18 — Corespondentul nostru, C. Alexandroaie, transmite : Într-o scrisoare publicată în **„New York Times"**, Yong Jeung, președintele Institutului pentru problemele coreene din Washington, condamnă cu vehemență noul val de represiuni și teroare dezlănțuit de regimul dictatorial din Seul și cere Statelor Unite **„să suspende orice ajutor economic și militar către Coreea de sud".** Autorul scrisorii se pronunță, de asemenea, pentru **„demascarea cu hotărîre în presa americană a practicilor grupului Pak Cijan Hi, corupt și tiranic, pentru boicotarea de către docheri a transporturilor din sau spre Coreea de sud".**

Yong Jeung apreciază că **„regimul din Seul este creația Statelor Unite și nu ar putea supraviețui nici măcar trei luni de zile fără ajutorul american. Coreea de sud a devenit un protectorat al S.U.A.".**

În scrisoare sînt trecute în revistă măsurile polițienești adoptate de către regimul din Seul, dintre care sînt citate declararea la 6 decembrie a stării de urgență, adoptarea unei legi prin care i se dau dictatorului Pak Cijan Hi „puteri excepționale", reprimarea opoziției, întemnițarea și torturarea elementelor progresiste. Autorul scrisorii arată că **„teroarea și desfășurarea de forțe denotă îngrijorarea guvernanților din Seul ; sesizînd creșterea nemulțumirii populare, ei au hotărît să-și prelungească șederea la putere și să-și sporească averile prin folosirea forței brutale".**

În încheiere, președintele Institutului pentru problemele coreene subliniază cu poporul coreean așteaptă de la Statele Unite să pună în practică măsurile privind suspendarea tuturor ajutoarelor militare, financiare și economice către junta polițistă din Seul.

Criza politică din Italia

Va fi reconstituită coaliția de centru-stînga ?

Prima rundă de consultări de la Palazzo Quirinale, sediul Președinției republicii, în vederea soluționării crizei de guvern, declanșate la sfîrșitul săptămînii trecute prin demisia guvernului Colombo, s-a încheiat fără a fi înregistrat elemente deosebite. Luni, șeful statului italian a primit pe foștii președinți ai republicii, pe președinții Camerei Deputaților și Senatului, foști prim-miniștri și alte personalități ale vieții politice. Seria consultărilor va continua pînă vineri seara. Azi, o dată cu primirea la Quirinale a șefilor grupurilor parlamentare și a secretarilor partidelor politice, se va intra în așa-numita „fază caldă" a desfășurării crizei, caracterizată de propuneri concrete privind conținutul programului guvernamental și desemnarea viitorului premier.

Tocmai în perspectiva acestor negocieri s-au întrunit, zilele acestea la Roma, conducerile unor partide.

Astfel, plenara C.C. al P.C. Italian dezbate tema **„Comuniștii față de actuala criză politică"**, *pe baza unui amplu raport prezentat de Aldo Tortorella, membru al Direcțiunii P.C.I. Analizînd situația politică din Italia după declanșarea crizei de guvern, raportul menționează că această criză — care nu se dezbate în cadrul Parlamentului, unde fiecare forță politică și-ar putea exprima în mod clar părerea și propunerile în fața țării — este rezultatul „unei stări grave de fapt și, sub multe aspecte, periculoasă. În centrul ei se află lipsa de voință politică — în primul rînd a democrat-creștinilor, precum și a aliaților lor — de a desprinde și interpreta cerințele de reînnoire democratică și națională atît de clar exprimate de ultimele alegeri politice generale și de marile mișcări sindicale și politice unitare, care au zguduit țara în ultimii ani". În continuare, raportorul a menționat că „Orientarea greșită a investițiilor a agravat dezechilibrul dintre nordul și sudul țării, dintre zonele suprapopulate și cele depopulate, a sacrificat agricultura și sectoarele tehnologice încă intacte". Tortorella a arătat apoi că linia pe care o propun comuniștii este de a nu se face concesii dreptei, pozițiilor contrare unei politici de reînnoire și de reforme. Pentru acest ultim an al actualei legislaturi — a spus el — comuniștii italieni pun pe prim plan necesitatea relansării ocupării în producție a forței de muncă prin mobilizarea tuturor resurselor, în scopul accelerării investițiilor — în primul rînd în Mezzogiorno — din partea întreprinderilor cu participație de stat și a ansamblului sistemului productiv.*

Raportorul a arătat în continuare că în domeniul politicii externe italiene sînt necesare acțiuni și angajamente concrete pentru convocarea conferinței securității europene în anul 1972, recunoașterea R. D. Germane și a R. D. Vietnam, o activitate mai concretă pentru a consolida relațiile cu țările socialiste.

Raportul relevă mai departe că faptul realmente nou și pozitiv în situația forțelor politice italiene îl constituie dezvoltarea unui proces de unitate a stîngii, a partidelor și forțelor ce o alcătuiesc — P.C.I., P.S.I., P.S.I.U.P., Mișcarea socialiștilor autonomi, independenții de stînga, Mișcarea politică a muncitorilor (M.P.L.) și grupuri catolice de stînga — fără pierderea autonomiei fiecărei forțe. Experiențe de realizare a unei largi unități pe terenul antifascismului, al revendicărilor economice, al reformelor, care au constituit o bază esențială pentru salvgardarea democrației în situații dintre cele mai dramatice, ca aceea de la Milano și din alte părți, pot și trebuie să continue să se dezvolte. Această extindere a acțiunilor unitare confirmă, evident, că problema esențială pentru toate forțele politice și pentru țară este și rămîne cea a raporturilor cu partidul nostru — a spus raportorul. Fără comuniști nu se poate salvgarda democrația și lupta împotriva fascismului, nu se poate dezvolta o politică de independență și pace — se spune în încheiere în raportul prezentat plenarei C.C. al P.C.I.

Necunoscutele crizei guvernamentale prin care trece în prezent Italia sînt încă multe și, chiar dacă partidele de centru-stînga se declară dispuse să refacă coaliția cvadripartită, nimeni nu nutrește iluzii excesive asupra unei posibilități de înțelegere rapidă. Dat fiind această situație, se pune, pe bună dreptate, întrebarea de ce a mai fost nevoie să se declare criza de guvern din moment ce componentele coaliției guvernamentale sînt de acord să reconstituie aceeași coaliție ? Realitatea este că disponibilitatea declarată pentru refacerea centrului-stînga este, pe plan politic, mai mult formală decît de substanță, întrucît cele patru partide interpretează în mod diferit și adesea contradictoriu politica pe care ar urma să o înfăptuiască un nou guvern de coaliție.

Care este, deci, perspectiva rezolvării actualei crize de guvern ? Ce posibilități există pentru reconstituirea unei noi formule a centrului-stînga ? Evident, răspunsul nu este ușor de dat. Dacă partidele coaliției guvernamentale ar decide să reconstituie un nou guvern, cu sau fără republicani, menținînd însă în linii esențiale același program al cabinetului Colombo, criza se poate rezolva rapid. Dar dacă ele intenționează să aibă o confruntare de fond asupra activității legislative, ce a mai rămas pînă la alegerile din 1973, asupra situației economice și financiare a țării, ce încă prezintă aspecte îngrijorătoare, asupra unora dintre cele mai importante proiecte de lege aflate în discuția Parlamentului, ca, de pildă, reforma învățămîntului, a asistenței medicale, desființarea sistemului de dijmă din agricultură, dezvoltarea economică a sudului țării (Mezzogiorno) — atunci lucrurile se schimbă fundamental și divergențele apar în toată profunzimea lor. De altfel, P.S.I. a și anunțat că participarea sa la un nou guvern de centru-stînga are justificare numai în măsura în care vor fi înfruntate și rezolvate problemele majore care confruntă în prezent masele de oameni ai muncii din Italia. Nu întîmplător se afirmă în unele cercuri că, tocmai pornind de la complexitatea actualei situații și dificultatea rezolvării problemelor amintite, se vorbește și de posibilitatea recurgerii la dizolvarea Parlamentului și organizarea anticipată de noi alegeri.

Starea de incertitudine asupra evoluției crizei politice se va prelungi încă două-trei zile, pînă în momentul în care va fi desemnată, de către președintele Leone, personalitatea însărcinată să încerce formarea unui nou cabinet.

N. PUICEA

CORESPONDENȚA DIN ROMA

K. F. Katușev l-a primit pe ambasadorul României la Moscova

MOSCOVA 18 — Corespondentul Agerpres transmite : La 18 ianuarie, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Uniunea Sovietică, Teodor Marinescu, a fost primit de K.F. Katușev, secretar al C.C. al P.C.U.S., în legătură cu apropiata sa plecare definitivă în patrie. Cu acest prilej a avut loc o convorbire care s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

MOSCOVA

Ședința Comitetului Executiv al C. A. E. R.

MOSCOVA 18. — Corespondentul Agerpres transmite : La Moscova au început marți lucrările celei de-a 56-a ședințe a Comitetului Executiv al Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, la care participă reprezentanții permanenți în Comitetul Executiv, vicepreședinți ai guvernelor Bulgariei, Cehoslovaciei, R. D. Germane, Mongoliei, Poloniei, României, Ungariei și Uniunii Sovietice, precum și un reprezentant al R. S. F. Iugoslavia. Din România, la lucrările ședinței participă tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

Nervozitate la bursele occidentale

• DOLARUL CONTINUĂ SĂ PIARDĂ POZIȚII
• CREȘTERE SENSIBILĂ A PREȚULUI AURULUI

NEW YORK 18 (Agerpres). — Poziția dolarului a continuat să slăbească în operațiunile de bursă înregistrate luni la New York în asemenea măsură încît cunoscuta publicație „The New York Journal of Commerce" a ceruț, marți, într-un editorial, guvernului S.U.A. să acționeze energic pentru apărarea dolarului. **Remarcînd că acest proces se perpetuează pe principalele piețe monetare occidentale, cotidianul cercurilor de afaceri new-yorkeze se pronunță pentru „o imediată devalorizare a dolarului, cel puțin pînă la limita la care s-a căzut de acord, adică de 8.57 la sută în raport cu alte monede, fără a mai aștepta ca partenerii S.U.A. să îndepărteze unele dintre restricțiile comerciale pe care guvernul de la Washington le solicită".** Ziarul consideră situația drept alarmantă.

★

Pentru prima dată, la Londra se anunță că dolarul a suferit luni importante pierderi de poziții în fața lirei sterline, în timp ce la principalele burse de schimb se accentuează tendințele de deteriorare a parității monedei americane față de alte monede vest-europene.

Nervozitatea semnalată la bursele de schimb și-a pus amprenta și asupra prețului aurului care a atins luni, la Londra, nivelul record de 46,75 dolari uncia, în comparație cu prețul oficial de 38 dolari.

O cuvîntare a lui Fidel Castro

HAVANA 18. — Corespondentul Agerpres, V. Stamate, transmite : Primul ministru Fidel Castro a asistat la aplicațiile militare care au încheiat manifestările în cinstea celei de-a XV-a aniversări a forțelor armate revoluționare ale Cubei. A asistat, de asemenea, delegația militară chiliană care se află în vizită în Cuba.

Luînd cuvîntul în fața ofițerilor, subofițerilor și soldaților care au participat la aplicații, Fidel Castro i-a felicitat pentru măiestria de care au dat dovadă în minuirea armamentului modern cu care sînt înzestrate forțele armate ale Cubei. Aparători ai cuceririlor revoluționare — a spus premierul — ostașii forțelor armate sînt continuatorii glorioaselor tradiții de luptă ale poporului cubanez.

Componența noului guvern egiptean

CAIRO 18 (Agerpres). — Președintele Republicii Arabe Egipt, Anwar Sadat, a emis un decret prezidențial privind constituirea noului guvern al țării condus de primul ministru Aziz Sedky. Din noul cabinet anunțat de premier fac parte cinci vicepreședinți și 26 de miniștri. În funcțiile de vicepremieri au fost numiți : Mohamed Kader Hatem, care deține și portofoliul de ministru al culturii și informațiilor, Mohamed Abdel Salam El Zayyat, Mohamed Marzeban, în atribuțiile căruia intră și funcția de ministru al economiei și comerțului exterior, Mamdouh Salem, care ocupă și funcția de ministru de interne, și Mohamed Ahmed Sadek, care continuă să rămînă ministru al apărării. Conducerea Ministerului Afacerilor Externe a fost preluată de Mohamed Mûrad Ghaleb.

Marți, noul guvern a depus jurămîntul constituțional în fața președintelui Anwar Sadat. În aceeași zi, șeful statului egiptean a prezidat prima reuniune a noului cabinet, informează agențiile Reuter și France Presse.

M. Schumann

Normalizarea relațiilor japono-chineze va contribui la destindere în lume

TOKIO 18 (Agerpres). — Aflat în vizită la Tokio pentru a participa la lucrările reuniunii consultative ministeriale franco-nipone, ministrul de externe al Franței, Maurice Schumann, a avut o nouă întrevedere cu omologul său japonez, Takeo Fukuda.

În timpul convorbirii, relatează agenția Kyodo, Maurice Schumann a declarat că **„normalizarea relațiilor japono-chineze va contribui în mare măsură la destinderea încordării nu numai în Asia, ci și în întreaga lume".** La rîndul său, Takeo Fukuda a afirmat că **„Japonia este dispusă să-și concentreze eforturile pentru normalizarea relațiilor cu R. P. Chineză, în lumina situației internaționale aflate într-o rapidă schimbare".**

IARNA ÎN EUROPA

În **Spania** au căzut ninsori și ploi abundente, în special în podișul Castiliei și în nordul țării. Cîteva sute de amatori de sporturi de iarnă au rămas, de duminică, blocați de zăpadă în stațiunile montane spaniole de la Barnavieja și Nuria.

În **R. F. a Germaniei** s-au înregistrat temperaturi scăzute în regiunile de nord și de est, unde mercurul termometrelor a coborît peste tot sub minus zece grade. Pe riuri și canale navigația este considerabil îngreunată de sloiuri de gheață.

În plină Mediterană, în **Cipru**, vremea este cețoasă, iar munții sînt acoperiți de zăpadă.

În schimb în **Alpii Austriei**, în principalele stațiuni montane, vremea este frumoasă, lipsind, totuși, zăpada atît de așteptată de schiori. Acest sezon, considerat cel mai sărac în zăpadă din ultimii 60 de ani, creează mari dificultăți industriei hoteliere austriece.

Ca urmare a înghețului puternic, navigația fluvială din **R.D. Germană** a fost oprită — informează agenția A.D.N. În prezent, spărgătoare de gheață ajută la efectuarea ultimelor transporturi, cu scopul de a readuce toate navele în porturile lor sau de a le plasa în locuri sigure. Transporturile efectuate pînă acum pe cale fluvială vor fi preluate de calea ferată.

RHODESIA

INCIDENTE ÎNTRE POPULAȚIA DE CULOARE ȘI POLIȚIE

• 8 000 DE AFRICANI AU DEMONSTRAT ÎMPOTRIVA PREVEDERILOR ACORDULUI ANGLO-RHODESIAN

SALISBURY 18 (Agerpres). — În orașul rhodesian Gwelo au avut loc marți noi incidente între populația de culoare și poliția din localitate. Aproximativ 8 000 de africani au organizat o nouă demonstrație de protest împotriva prevederilor acordului anglo-rhodesian destinat soluționării crizei declanșate ca urmare a proclamării unilaterale a independenței Rhodesiei, în 1965. Poliția a intervenit din nou cu brutalitate.

În aceste condiții, autoritățile rhodesiene au contramandat audierile pe care membrii misiunii britanice „Pearce" urmau să le înceapă marți, la Gwelo, pentru a sonda opinia populației africane față de acordul anglo-rhodesian.

Tratativele S. A. L. T.

VIENA 18 (Agerpres). — Întrevederile conducătorilor delegațiilor U.R.S.S. și S.U.A. la cea de-a șasea rundă a tratativelor pentru limitarea înarmărilor strategice (S.A.L.T.) au continuat, marți, în capitala Austriei, la sediul ambasadei sovietice. O nouă întrunire a celor două delegații a fost programată vineri la ambasada S.U.A. din Viena.

DUPĂ CONDAMNAREA MILITANTULUI COMUNIST SPANIOL LOBATO

TELEGRAMA DE SOLIDARITATE ADRESATĂ DE LUIGI LONGO LUI SANTIAGO CARRILLO

ROMA 18. — Corespondentul Agerpres transmite : În urma condamnării de către Tribunalul ordinii publice din Madrid a lui Luis Lucio Lobato Espronceda, membru al Comitetului Executiv al P.C. din Spania, Luigi Longo, secretar general al Partidului Comunist Italian, a trimis lui Santiago Carrillo, secretar general al P.C. din Spania, o telegramă în care își exprimă indignarea față de condamnarea la 21 de ani și jumătate de închisoare a militantului comunist spaniol. **„Curajosul act de acuzare pe care tovarășul Lobato l-a rostit în fața judecătorilor, pentru a revendica o amnistie generală și pentru a evidenția procesul de unitate a tuturor forțelor antifasciste care luptă împotriva dictaturii franchiste, pentru libertate și democrație** — se spune în telegramă — **constituie un document ce face onoare partidului vostru și tuturor activiștilor săi".** În încheiere, secretarul general al P.C.I. exprimă admirația comuniștilor italieni și a sa personală față de Lucio Lobato și asigurarea că toate forțele democrate și antifasciste italiene își vor întări solidaritatea cu lupta poporului spaniol.

agențiile de presă transmit:

Întîlnire Todor Jivkov — Aziz Mohammed. De cîteva zile se află în Bulgaria, la invitația C.C. al P.C. Bulgar, primul secretar al C.C. al P.C. Irakian, Aziz Mohammed. La 17 ianuarie, primul secretar al C.C. al P. C. Bulgar, Todor Jivkov, s-a întîlnit și a purtat convorbiri cu Aziz Mohammed. Ei s-au informat reciproc asupra activității celor două partide și au examinat unele probleme ale situației internaționale și ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Secretarul general al P.C. Italian, Luigi Longo, l-a primit marți pe Vladimir Bakarici, membru al Biroului Executiv al Prezidiului U.C.I., aflat într-o vizită la Roma. La convorbirea care a avut loc cu acest prilej a participat Giancarlo Pajetta, membru al Direcțiunii P.C.I. și al Biroului Politic al C.C. al P.C.I. Într-o atmosferă prietenească, menționează agenția Taniug, a fost efectuat un schimb de păreri asupra unor probleme de interes reciproc.

Convorbiri între delegațiile P.C. din Austria și U.C.I. La Belgrad au avut loc convorbiri între o delegație a P.C. din Austria, condusă de Erwin Scharf, membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central, și o delegație a Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, condusă de Budislav Șoșkici, membru al Biroului Executiv al Prezidiului U.C.I., informează agenția Taniug. În cursul convorbirilor, menționează agenția, au fost abordate aspecte ale activității desfășurate de U.C.I. și P.C.A. pe plan intern și internațional, precum și probleme privind colaborarea dintre cele două partide.

Georges Marchais, secretar general adjunct al P. C. Francez, l-a primit pe Stane Dolanț, membru al Biroului Executiv al Prezidiului U.C.I., aflat într-o vizită la Paris, informează agenția Taniug. În cursul convorbirii a avut loc un schimb de informații asupra situației din Franța și Iugoslavia, precum și în legătură cu perspectivele de dezvoltare a relațiilor dintre cele două partide.

Convorbiri sovieto-bulgare. La Ministerul Afacerilor Externe al U.R.S.S. au avut loc marți convorbiri între Andrei Gromiko, ministrul afacerilor externe sovietic, și omologul său bulgar, Petăr Mladenov, care se află la Moscova la invitația guvernului Uniunii Sovietice. După cum menționează agenția T.A.S.S., cei doi miniștri au făcut un schimb de păreri în probleme privind dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborării dintre cele două țări. Au fost abordate, de asemenea, probleme ale securității europene, precum și alte chestiuni internaționale actuale.

Günter Mittag, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.S.U.G., a primit marți delegația C.C. al P.C. Bulgar, condusă de Peniu Kiratov, secretar al C.C. al P.C.B. Cu acest prilej, menționează agenția A.D.N., a avut loc o convorbire prietenească.

Comitetul Central al P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. au adresat felicitări colectivelor de constructori, montori, tuturor participanților la proiectarea, construirea și exploatarea termocentralei de la Ladijinsk, cu ocazia intrării ei în funcțiune cu întreaga capacitate proiectată — 1 800 000 kW. O dată cu darea în exploatare a celui de-al șaselea bloc energetic, termocentrala de la Ladijinsk a devenit unul dintre cele mai mari obiective industriale din Ucraina.

Nepalul a recunoscut Republica Bangla Desh, s-a anunțat la Katmandu. Un purtător de cuvînt oficial care a făcut cunoscută această hotărîre a menționat că „guvernul nepalez dorește, de asemenea, să întrețină relații prietenești cu Republica Islamică Pakistan". Postul de radio pakistanez a anunțat că guvernul de la Rawalpindi a hotărît să-și recheme ambasadorul din Nepal, în urma recunoașterii de către autoritățile de la Katmandu a Republicii Bangla Desh.

Un seminar la care au participat juriști din R. P. Polonă și R. F. a Germaniei, specialiști în drept internațional a avut loc în localitatea vest-germană Gummersbach. Întîlnirea, prima de acest fel, relevă agenția P.A.P., a abordat probleme de drept internațional de o deosebită importanță pentru relațiile dintre cele două țări. Participanții au ajuns la concluzia că ratificarea tratatelor R. F. a Germaniei cu U.R.S.S. și Polonia este necesară și au exprimat convingerea că această ratificare va avea loc.

Președintele Tanzaniei, Julius Nyerere, a primit pe Yang Chieh, ministrul comunicațiilor al R. P. Chineze, șeful delegației guvernamentale chineze. Agenția China Nouă menționează că delegația chineză a sosit la Dar Es Salaam pentru cea de-a cincea rundă a convorbirilor cu privire la construcția căii ferate Tanzania—Zambia și pentru o vizită de prietenie în aceste două țări.

Încheierea negocierilor dintre reprezentanții Marii Britanii și ai Pieței comune privind aderarea Angliei la C.E.E. Textul definitiv al acordului nu soluționează însă toate problemele. Rămîn încă în suspensie multe aspecte referitoare la politica agrară și comerț — menționează agenția Associated Press.

INSTANTANEE

Suveniruri...

Centrul memorial de cultură „Kennedy", deschis în toamna anului trecut la Washington, a devenit una din atracțiile capitalei S.U.A. Valoarea acestei clădiri, care cuprinde un teatru de operă și balet, o sală de concerte, un teatru dramatic, se ridică la 70 milioane dolari — sumă acoperită, parțial, prin contribuția benevolă a numeroase țări.

Pînă în prezent, prin centrul memorial s-au perindat aproape un milion de vizitatori. Dar ei n-au trecut pur și simplu, ci, dornici să cinstească într-un mod original memoria lui Kennedy, iau cu dinșii cîte... o amintire. Unii au zmuls tablourile de pe pereți, alții au demontat lămpile electrice, alții robinetele din toalete, ba au fost scoase pînă și florile din ghivece. Din restaurante au dispărut scrumiere, solnițe, farfurii și tacîmuri de argint. S-au rupt ca „amintire" bucăți din covoare și draperii. Podoabele de cristal care înfrumusețau lustrele se vînd acum la prețul de 86 de dolari bucata.

În disperare de cauză, administratorii centrului s-au adresat Congresului cu cererea de a li se aproba o jumătate de milion pentru „asigurarea securității centrului" și recuperarea pagubelor. Cererea le-a fost satisfăcută. Dar ei se gîndesc cu groază ce se va întîmpla dacă în viitor va crește numărul celor ahtiați de „cultură" ?

Batalioanele — fantomă

Printr-o simplă trăsătură de condei, armata regimului de la Pnom Penh s-a redus cu 30 de batalioane, sau 15 000 de oameni. Reducerea nu afectează cu nimic potențialul de luptă, și așa nu prea ridicat, al trupelor lui Lon Nol, pentru că, pur și simplu — după cum informează cotidianul vest-berlinez „Telegraf" — aceste unități nu existau decît pe hîrtie. Comandanții acestor batalioane — de fapt singurii

militari cu o prezență pămînteană certă — au întocmit luni de zile lungi state de salarii și au recepționat regulat armamentul american de ultimul tip pentru efective care nu existau. Bani intrau în propriile lor buzunare, iar echipamentul militar îl vîndeau... tot în folosul personal.

La urma urmei, ce li s-ar putea reproșa ? Ofițerașii făceau în mic ceea ce superiorii lor fac în stil mare : storc bani dintr-un regim-fantomă.

Jean Valjean și interpretul său

O manifestație puțin obișnuită în fața fermei Bichonnière, proprietatea cunoscutului actor francez Jean Gabin. Aproximativ 1 000 de agricultori au ținut să protesteze în acest fel împotriva gestului proprietarului de a fi acționat în judecată pe un combiner. Acesta, manevrînd voluminoasa mașină, a produs, fără să vrea, stricăciuni pe o porțiune de numai 75 metri pătrați din lanul de grîu al fermei lui Jean Gabin, lar actorul cere mortiș să fie despăgubit, chiar dacă suma ar fi cu totul neglijabilă față de veniturile colosale ale actorului-moșier.

De unde se vede că sentimentele generosului Jean Valjean, întruchipat cu atîta convingere de actor în filmul „Mizerabilii", au rămas doar pe... pînza ecranului.

Schimbare de pălărie...

Colonialismul portughez trece prin zile grele : în Angola, în Mozambic, patrioții îi dau lovituri grele. Ce e de făcut ? Experții preconizează o inovație senzațională. Teritoriile coloniale din Africa nu se vor mai numi, ca pînă acum, „provincii". ci „state". Modificarea ar urma să intre în vigoare — după cum relata ieri din Lisabona agenția France Presse — de îndată ce Adunarea Națională portugheză va adopta un proiect de lege care acordă teritoriilor „de

peste mări" „o largă autonomie administrativă" în conformitate cu noile dispoziții ale reformei constituționale din 1971. Și ce presupune „larga autonomie administrativă" ?

Că noul „stat" va fi condus de un guvernator general, numit de Lisabona, o Adunare legislativă, prezidată de guvernatorul general, un consiliu consultativ pentru a asista pe guvernatorul general etc etc. După cum se vede, în fapt, nici o schimbare în raporturile dintre metropolă și colonii Deci, un simplu exercițiu semantic ! Sau, cum se mai spune, „Aceeași Mărie, cu altă pălărie"

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața „Scînteii", Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii.

40 360